

Ενα σύμβολο και καμάρι της Γερμανίας κλυδωνίζεται Σελ. 10

Η ΚΗΛΙΑΔΑ
Το Dieselgate ταλαιπωρεί τη βιομηχανία αυτοκινήτων

ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗ
Αδυνατεί να ανταγωνιστεί τα κινεζικά φθηνά μοντέλα

ΤΟ ΘΑΥΜΑ
Η εταιρεία που συνδέθηκε με τη μεταπολεμική αναγέννηση

ΤΟ ΠΛΗΓΜΑ
Η ενεργειακή κρίση μείωσε τη βιομηχανική παραγωγή

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ακτινογραφία της έκθεσης Ντράγκι

Η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας αποτελεί το «κλειδί» για να παραμείνει η Ευρώπη πιστή στις αξίες και τις αρχές της, προειδοποιεί ο Μάριο Ντράγκι στην έκθεσή του. Σε αντίθετη περίπτωση δεν θα μπορεί να στηρίξει την ευημερία των πολιτών της, να φροντίζει για το περιβάλλον και να διακρίνεται για τα τεχνολογικά της επιτεύγματα. Σελ. 11

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΤΟ TETHER

Το ψηφιακό νόμισμα που θέλει ο υπόκοσμος

Υπάρχει ένα νόμισμα με 190 δισ. δολάρια συναλλαγών την ημέρα, που δεν ελέγχεται από καμία κεντρική τράπεζα. Το tether, το αποκαλούμενο «ψηφιακό δολάριο», κινεί μian ολόκληρη παραοικονομία, κρυμμένη από κυβερνήσεις και Αρχές που προσπαθούν να πατάξουν υπόγεια κυκλώματα τα οποία παραβιάζουν κυρώσεις, ενορκιστρύνουν απάτες και πουλάνε όπλα. Σελ. 12

Στο μικροσκοπιο Αμερικανών τα μέτρα κατά του ξεπλύματος

Επαφές εμπειρογνομόνων του IRS στην Κύπρο - Και παρουσίαση στοιχείων από τράπεζες

Την ώρα που οι εκπρόσωποι τεσσάρων κυπριακών τραπεζών βρίσκονται σε Ουάσιγκτον και Νέα Υόρκη για να παρουσιάσουν επικαιροποιημένα στοιχεία σε σχέση με την πρόοδο στα πεδία εφαρμογής κυρώσεων, διατήρησης λογαριασμών με ξένους και εφαρμογής κανονισμών Anti - Money Laundering,

ομάδα εμπειρογνομόνων από την Υπηρεσία Εγκληματολογικών Ερευνών της Υπηρεσίας Εσωτερικών Εσόδων του Υπ. Οικονομικών των ΗΠΑ (IRS-CI) βρίσκεται στην Κύπρο για σειρά επαφών. Η παρουσία των εμπειρογνομόνων, δεν εντάσσεται μόνο στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης των σχέσεων

Λευκωσίας-Ουάσιγκτον, αλλά δείχνει και τη σημασία που οι ΗΠΑ αποδίδουν στον εκσυγχρονισμό, την αποτελεσματικότητα και τη θεσμική ενδυνάμωση των κρατικών χωρητικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε θέματα πρόληψης, καταστολής και πάταξης του οικονομικού εγκλήματος. Η ανταλ-

λαγή τεχνογνωσίας, εκπαίδευσης και πληροφοριών μεταξύ των υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης ΗΠΑ και Κύπρου, καθώς και ο εκσυγχρονισμός Θεσμών, όπως η ΜΟΚΑΣ, δεικνύουν και τη σημασία που αποδίδουν οι ΗΠΑ στον θεσμικό και οικονομικό μετασχηματισμό της Κύπρου. Σελ. 4

Η μεγάλη κλοπή ουκρανικών σιτηρών από τη Ρωσία

Μία ιδιαιτέρως προσοδοφόρο «μαύρη» αγορά έχει στήσει η Μόσχα με ξένους συνεργάτες της στις κατεχόμενες ουκρανικές περιοχές, καθώς λεηλατεί την παραγωγή σιτηρών, τα οποία εξαγει αποκομίζοντας έσοδα πολλών δισ. δολαρίων. Η επιχείρηση περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο δίκτυο συνεργατών της Μόσχας, συμπεριλαμβανομένων ενός ρωσικού ναυπηγείου, μιας εταιρείας που συνδέεται με τους Φρουρούς της Επανάστασης του Ιράν και ενός επιχειρηματία από την Κριμαία που δραστηριοποιείται στη Συρία και στο Ισραήλ. Σελ. 9

Σηκώνουν άγκυρα για το καλώδιο

Τέλος στην αβεβαιότητα

Με το πράσινο φως που άναψε το Υπουργικό, άνοιξε ο δρόμος για υλοποίηση του ηλεκτρικού καλωδίου. Η συμμετοχή της Κύπρου στο μετοχικό σχήμα του καλωδίου θα εξετασθεί το επόμενο διάστημα και εφόσον η κυβέρνηση έχει στα χέρια της την αξιολόγηση μελέτης βιωσιμότητας του έργου. Αναμένονται οι αποφάσεις της ΡΑΕΚ. Σελ. 5

«Πάγωσε» ο χειμερινός τουρισμός

Στα ίδια επίπεδα με πέρυσι

Σε ακατογράφητα νερά βαδίζει και φέτος ο χειμερινός τουρισμός. Δεν έχουμε καταφέρει να πείσουμε τους τουρίστες ότι η Κύπρος αποτελεί ολόχρονα τουριστικό προορισμό, τονίζουν οι εμπλεκόμενοι τουριστικοί φορείς στην «Κ». Προκρινύσσουμε νέο σχέδιο για προβολή του χειμερινού τουρισμού, δηλώνει ο Κώστας Κουμής. Σελ. 7

Στα όριά του το μηχανογραφικό σύστημα εκλογών

Πού σκαλώνει το θέμα

Το μηχανογραφικό σύστημα των εκλογών έχει εδώ και χρόνια φτάσει στα όριά του. Το ζήτημα του εκσυγχρονισμού φαίνεται να σκαλώνει στο Υφυπ. Καινοτομίας. Σελ. 7

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

- Ο Κώστας Καδής στον χάρτη της νέας Κομισιόν
- Η Λευκωσία βλέπει κέρδη στο μεταναστευτικό

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η ανάκαμψη θα απαιτήσει χρόνο και ευνοϊκό περιβάλλον

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των οικονομολόγων της ΕΚΤ, ο γενικός πληθωρισμός για φέτος θα ανέλθει στο 2,5%, ενώ για το 2025 και το 2026 αναμένεται στο 2,2% και 1,9%, αντίστοιχα. Η πλήρης συμμόρφωση με τον στόχο του 2% προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στο δεύτερο εξάμηνο του 2025 αφού προηγουμένως «δούμε» παροδική αύξηση προς το τέλος του έτους. Για τον δομικό πληθωρισμό, δηλαδή τη μέτρηση εξαιρουμένων των πιέσεων από το εξωτερικό περιβάλλον, οι προβλέψεις είναι αυξημένες στο 2,9%, 2,9% και 2% για το 2024, 2025 και 2026, αντίστοιχα.

Η οικονομική ανάπτυξη παραμένει αναμικτή έχοντας καταγράψει ετήσια άνοδο της τάξης του 0,3% και 0,2% για το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του έτους, αντίστοιχα. Η ανάπτυξη

που καταγράφεται είναι αποτέλεσμα των εξαγωγών και κυβερνητικών δαπανών. Στον αντίποδα, παρατηρείται χαμηλή κατανάλωση και επενδύσεις τόσο από τα νοικοκυριά όσο και από τις επιχειρήσεις. Αναλύοντας τους κλάδους της οικονομίας παρατηρούμε θετικό πρόσημο στον κλάδο των υπηρεσιών και αρνητική εικόνα τόσο από την παραγωγή όσο και από την κατασκευαστική βιομηχανία. Η πολυαναμενόμενη ανάκαμψη παραμένει γεμάτη προκλήσεις, ενισχύοντας το κλίμα αβεβαιότητας στην οικονομία.

Βασική προϋπόθεση για την ανάκαμψη αποτελεί η ενίσχυση του εισοδήματος των νοικοκυριών, η οποία θα επιτρέψει περισσότερη κατανάλωση και αύξηση των επενδύσεων. Προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται και η ΕΚΤ, η οποία παραμένει προ-

σπλωμένη στον δρόμο της αντιστροφής της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής ως βασική προϋπόθεση για την αύξηση της κατανάλωσης και των επενδύσεων. Η κατάσταση, πάντως, θα ήταν πολύ χειρότερη αν δεν ήταν ευνοϊκές οι συνθήκες στην αγορά εργασίας όπου η ανεργία παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (6,4%). Χωρίς περαιτέρω ώθηση, ακόμη και η αγορά εργασίας αρχίζει να παρουσιάζει σημάδια κόπωσης όπως προκύπτει μέσα από τις νέες θέσεις εργασίας, που επέστρεψαν στα προ πανδημίας επίπεδα.

Η δημοσιονομική πολιτική αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη πρόκληση στην οικονομία, αφού είναι επιφορτισμένη με την προώθηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων που θα προκαλέσουν αύξηση στην παραγωγικότητα και βελτίωση στην α-

νταγωνιστικότητα. Η έκθεση του Μάριο Ντράγκι βρίσκεται ήδη στη δημοσιότητα και αφορά σε συγκεκριμένες δράσεις. Σε αυτές περιλαμβάνονται, η ανάγκη για ένα καινοτόμο άλμα, η επανάκτηση της ανταγωνιστικότητας και η διασφάλιση της αυτονομίας στον ενεργειακό και αμυντικό τομέα. Επιπλέον, το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο σταθερότητας επιτρέπει στις κυβερνήσεις να προωθήσουν πολιτικές για εξάλειψη των ελλειμμάτων και μείωσης του ύψους των δανείων.

Με αυτά τα δεδομένα υπόψη, η νομισματική επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα τη μείωση του βασικού επιτοκίου καταθέσεων κατά 25 μονάδες βάσης. Η συγκεκριμένη απόφαση στηρίχθηκε στα δεδομένα που για πέμπτη φορά επιβεβαίωσαν τη σύγκλιση του πληθωρισμού με τον στόχο του 2% το δεύτερο εξάμηνο του

2025. Την ίδια στιγμή, η επιμονή του εσωτερικού πληθωρισμού που διατηρείται στο 4,5% προκαλεί ανησυχίες μη επιτρέποντας πιο αποφασιστικές κινήσεις στα επιτόκια, όπως για παράδειγμα μείωση κατά 50 μονάδες βάσης.

Η ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας αποτελεί το μεγάλο ζήτημα. Σύμφωνα με τις έως τώρα εκτιμήσεις, αυτή θα καθυστερήσει αφού αναμένεται να κάνει την εμφάνισή της προς το τέλος του 2025 με αρχές του 2026. Θα απαιτήσει εκτός των άλλων και τη σύγκλιση διαφόρων παραγόντων όπως είναι η παρατηρούμενη βελτίωση στα ημερομίσθια, η αποκλιμάκωση των επιτοκίων και η οπισθοχώρηση του πληθωρισμού. Μέχρι τότε as ελπίζουμε να μας δοθεί χρόνος χωρίς περαιτέρω επιβάρυνση στο εξωτερικό περιβάλλον.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback!**

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

Το ντοκιμαντέρ της Ολία Ζούρμπα ξεκινάει με τις εικόνες χάους από τον σιδηροδρομικό σταθμό του Κιέβου, λίγες ώρες μετά την έναρξη της ρωσικής εισβολής στα τέλη Φεβρουαρίου του 2022.

Οι όψεις ενός πολέμου

Οι άμαχοι της Ουκρανίας και ο ρωσικός στρατός στον φακό δύο ντοκιμαντέρ

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Με το που άρχισαν να πέφτουν οι πρώτες βόμβες στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022 πολλοί, και από τα δύο στρατόπεδα, πήραν τα όπλα και άλλοι τις... κάμερες. Αρχικά φωτορεπόρτερ και δημοσιογράφοι από όλο τον κόσμο, πολύ σύντομα ωστόσο και κινηματογραφιστές, οι οποίοι έσπευσαν να δημιουργήσουν ντοκιμαντέρ γύρω από τη μεγάλη πολεμική σύγκρουση του καιρού μας. Κάποιοι μάλλον βιάστηκαν ή παρασύρθηκαν από τις προσωπικές τους «σταυροφορίες», παράγοντας φτωχά αποτελέσματα όπως π.χ. το «Supergrower» του Σον Πεν. Στην αντίπερα όχθη βρίσκονται δύο εξαιρετικά ντοκιμαντέρ, τα οποία είδαμε στο πρόσφατο Φεστιβάλ Βενετίας και αποτελούν συνταρακτικές καταγραφές των όσων συμβαίνουν στην Ανατολική Ευρώπη, ενώ παράλληλα αποφεύγουν, κατά το δυνατόν, τα προπαγανδιστικά αφηγήματα που θολώνουν τη ματιά του ερευνητή-κινηματογραφιστή.

Το πρώτο έχει τίτλο «Russians at War» και προέρχεται από την πλευρά της Ρωσίας. Περίπου δηλαδή, αφού η Ρωσοκαναδή δημιουργός του, Αναστάσια Τροφιμόβα, επέστρεψε εκεί και έκανε την ταινία «σε μια απέλπιδα προσπάθεια να καταλάβω τη γενέτειρα χώρα και τον λαό μου». Η νεαρή Τροφιμόβα αποφάσισε να στρέψει τον φακό της εκεί που σχεδόν κανείς δεν το έχει κάνει έως τώρα: στους Ρώσους στρατιώτες, από τα μετόπιστρα μέχρι την πρώτη γραμμή της μάχης. Το πιο σημαντικό, όλα τα γυρίσματα έγιναν ουσιαστικά κυρά, δίχως επίσημη άδεια από τη ρωσική στρατιωτική διοίκηση, με ό, τι αυτό συνεπάγεται για την αυ-

θεντικότητα του ντοκιμαντέρ. Η αφήγηση ξεκινάει στη Μόσχα, εκεί όπου ένας στρατιώτης από την ανατολική Ουκρανία, ο οποίος πολεμάει στο πλευρό των Ρώσων, αποχαιρετάει την οικογένειά του και φεύγει για το μέτωπο. Η Τροφιμόβα τον ακολουθεί κατά πόδας, καταφέροντας να εισχωρήσει στη μονάδα του, ωστόσο οι καταγραφές της είναι μετρημένες: βρίσκεται εκεί υπό καθεστώς «ανοχής», το οποίο μπορεί ανά πάσα στιγμή να αρθεί. Αντιθέτως ο φακός απελευθερώνεται όσο πλησιάζουμε στο μέτωπο, όπου εξ αρχής γίνεται φανερό ότι επικρατεί μεγάλη σύγχυση. Εκεί η Ρωσίδα κινηματογράφιστρια, έχοντας προφανώς κερδίσει την εμπιστοσύνη των ανδρών της μονάδας, συγκεντρώνει πλούσιο υλικό: μια βραδινή κουβέρτα των στρατιωτών γύρω από ένα τραπέζι φορτωμένο βότκα. Οι περισσότεροι δυσκολεύονται να διατυπώσουν τον λόγο για τον οποίο πολεμούν. Κάποιοι λένε ξεκάθαρα ότι χρειάζονται τα χρήματα, άλλοι ότι μάχονται ενάντια στη Δύση και κάποιοι ότι θέλουν να εξολοθρευθούν τους ναζί. Σχεδόν όλοι δηλώνουν μπερδεμένοι και παρατημένοι από την κεντρική διοίκηση.

Η Τροφιμόβα εξασφαλίζει επίσης εντυπωσιακό υλικό από τις κάμερες των drones' ακολουθεί μια μονάδα τραυματιοφορέων και μαθαίνει τους κώδικες της απώλειας: «300» για τους τραυματίες, «200» για τους νεκρούς, αριθμοί που όλοι επαναλαμβάνουν διαρκώς' συναντά μια ηλικιωμένη στο μισοερεπιωμένο σπίτι της, μια ανάσα από την πρώτη γραμμή – νοσταλγεί τον κοιμουνισμό, αφού τουλάχιστον τότε «ξέραμε τι μας γινόταν». Το «Russians at War» επιρόκειτο να προβληθεί στο εν εξέλιξη Φε-

Αρκετοί από τους Ρώσους στρατιώτες που βλέπουμε στο ντοκιμαντέρ της Αναστάσια Τροφιμόβα φέρουν διακριτικά της Σοβιετικής Ένωσης. Είναι φανερό ότι το παλιό καθεστώς λειτουργεί ως σημείο (και σύγχρονης) αναφοράς.

Οι ταινίες «Russians at War» και «Songs of Slow Burning Earth» που είδε η «Κ» στο Φεστιβάλ της Βενετίας, θα προβληθούν στις ελληνικές αίθουσες μέσα στη χρονιά.

στιβάλ του Τορόντο, ωστόσο αποσύρθηκε από τους διοργανωτές έπειτα από «σοβαρές απειλές για τη δημόσια ασφάλεια».

Στην άλλη πλευρά του μετώπου εκτυλίσσεται το «Songs of Slow Burning Earth» της Ουκρανής Ολία Ζούρμπα. Εδώ η δράση δεν εστιάζεται στους

στρατιώτες αλλά κυρίως στους πολίτες, ξεκινώντας από τις πρώτες κλήσεις που δέχθηκε η επείγουσα γραμμή της αστυνομίας τη μέρα της εισβολής. «Είναι πόλεμος;». «Νομίζω πως ναι». Λίγες ώρες αργότερα στον σταθμό των τρένων του Κιέβου επικρατεί χάος, καθώς χιλιάδες άνθρωποι προσπαθούν απεγνωσμένα να επιβιβαστούν σε βαγόνια με προορισμό τα δυτικά σύνορα της χώρας.

Μία μακροσκελής, σχεδόν απόλυτα σωπηλή σκηνή, γυρίζεται μέσα από το όχημα που κουβαλάει τη σορό ενός στρατιώτη που επιστρέφει για να ταφεί στο χωριό του. Στη διαδρομή οι πάντες γονατίζουν, τιμώντας τον σαν ήρωα. Αλλού μια παρέα αγοριών παίζουν «πόλεμο», ανάμεσα στα ερείπια ενός οικισμού. Η γη καπνίζει πληγωμένη, προσόψεις κτιρίων χάσκουν μισογκρεμισμένες. Γενικώς η καταγραφή εδώ είναι πιο ποιητική, όχι όμως λιγότερο συγκλονιστική, καθώς μπροστά στα μάτια μας αποκαλύπτεται μια χώρα, η οποία κατά το ήμισυ –το πιο κοντινό στο μέτωπο– είναι ήδη κατεστραμμένη και κατά το υπόλοιπο ζει σε διαρκή τρόμο.

Και τα δύο ντοκιμαντέρ, δημιουργημένα από γυναίκες, διακρίνονται από τη βαθιά ανθρωπίνη, ευαίσθητη ματιά τους, και κυρίως από μια αγωνιώδη αναζήτηση του «γιατί». «Πηγαίνω στον πόλεμο τώρα ώστε να μην πάνε τα παιδιά μου αργότερα», επαναλαμβάνουν συμπτωματικά, σχεδόν αυτολεξεί, ένας Ρώσος και ένας Ουκρανός στρατιώτης. Το «Russians at War» θα προβληθεί τον χειμώνα στις ελληνικές αίθουσες, ενώ το «Songs of Slow Burning Earth» θα το δούμε πιθανότατα στο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Βραβεία Emmy, άξιοι νικητές σε λάθος κατηγορίες

Οποιος έχει δει έστω και ένα επεισόδιο του «Shogun», της επιικού χαρακτήρα σειράς του FX που προβάλλεται παγκοσμίως στην πλατφόρμα του Disney +, είχε μάλλον καταλάβει πως αυτή προορίζεται να αιχμαλωτίσει την προσοχή του κοινού και να σαρώσει τα βραβεία. Τα πέτυχε και τα δύο η αμερικανική σειρά, καταφέροντας μάλιστα να μη «νερώσει» υπερβολικά τον ιαπωνικό χαρακτήρα της, προκειμένου να προσελκύσει τον δυτικό θεατή – τα ημερώματα της Δευτέρας επιβραβεύτηκε και με τον αριθμό-ρεκόρ των 18 Emmy, ανάμεσα στα οποία και εκείνο για την καλύτερη δραματική σειρά της σεζόν. Μήπως όμως κέρδισε σε λάθος... κατηγορία;

Ενα «πρόβλημα» με τη σύγχρονη τηλεόραση και τη θάυμαστή, κατά τα άλλα, ανάπτυξη της, είναι ότι κάποιες δημιουργίες της μοιάζουν ακατάτακτες, ενώ άλλες συμπεριλαμβάνονται σε κατηγορίες απλώς και μόνο για να εξυπηρετηθούν ανάγκες όπως αυτές των βραβείων. Όταν για παράδειγμα πρωτοειδαμε το «Shogun» στα τέλη του περασμένου Φεβρουαρίου, τα πράγματα ήταν αρκετά ξεκάθαρα: μια μίνι σειρά 10 επεισοδίων, η οποία αποτελούσε ριμείκ της αντίστοιχης από τη δεκαετία του 1980, με ορισμένη αρχή και τέλος της ιστορίας της, που άλλωστε ολοκληρώνεται επίσης στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Τζέιμς Κλαβέλ.

Πρόσφατα ωστόσο –και προφανώς μετά τη μεγάλη της επιτυχία– ανακοινώθηκε πως η σειρά ανανεώνεται για άλλους δύο κύκλους, ξεφεύγοντας έτσι από την κατηγορία της μίνι (Limited or Anthology σύμφωνα με την ορολογία των Emmy) και ταυτόχρονα ανοίγοντας τον δρόμο για μια άλλη βράβευση: αυτή του «Baby Reindeer», της σειράς-φαινόμενου του Netflix, η οποία έφυγε από την τελετή απονομής με τέσσερα συνολικά βραβεία. Το «Shogun» βέβαια,

όπως είπαμε, δεν κέρδισε απλώς αλλά σάρωσε, αποσπώντας επίσης διακρίσεις για τους βασικούς ηθοποιούς του, Χιρογιούκι Σανάντα και Άννα Σαγουάικ, αφήνοντας έτσι εκτός τυμφώνος σπουδαίες ερμηνείες, όπως π.χ. εκείνη του αιμίπου Γκάρι Ολντμαν στο «Slow Horses». Η μεγαλύτερη έκπληξη της βραδιάς ωστόσο ήρθε στην κατηγορία της κορυφαίας κωμικής σειράς. Εκεί το αδιαφρονικότο φαβορί «The Bear», επίσης των FX και Disney +, είδε την πλάτη του πολύ λιγότερο γνωστού «Hacks» του HBO, σειράς η οποία έκανε πρεμιέρα το 2021 και έχει ήδη ολοκληρώσει τρεις κύκλους. Από την άλλη το

Πολλές σύγχρονες σειρές είναι «ακατάτακτες», ενώ άλλες συμπεριλαμβάνονται σε κατηγορίες για να εξυπηρετηθούν ανάγκες όπως αυτές των βραβείων.

«The Bear», το οποίο απέσπασε τα κορυφαία βραβεία της κομωμικής στην προηγούμενη τελετή των Emmy μόλις εννέα μήνες πριν –είχαν μεταφερθεί λόγω απεργιών στο Χόλιγουντ– είναι εξίσου αμφίβολο αν θα έπρεπε να βρίσκεται στη συγκεκριμένη κατηγορία. Αν και υπέροχη από κάθε άποψη, η σειρά του Κρίστοφερ Στόρερ είναι βασικά ένα ψυχολογικό δράμα γύρω από την ψυχική υγεία, το οποίο περιλαμβάνει μεν κάποια κωμικά στοιχεία, όμως προκαλεί μάλλον περισσότερα δάκρυα παρά γέλια στους θεατές της. Άξιο πάντως νικητής, και μάλιστα για δεύτερη συνεχόμενη φορά, οι δύο εκ των βασικών πρωταγωνιστών της, Τζέρεμι Άλεν Γουάιτ και Ίμπον Μος-Μπάκراك.

Ο Χιρογιούκι Σανάντα κέρδισε βραβείο Emmy για την επιβλητική ερμηνεία του στο «Shogun» της Disney+.

Ενα λιτό δράμα, ένα ειδυλλίο και η Gen Z κέρδισαν στη Δράμα

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΤΖΑΝΝΑΤΟΥ**

Κάθε Σεπτέμβριο «Ολα Είναι Δράμα» για τους δημιουργούς και τους λάτρεις του «μικρού - μεγάλου» σινεμά, για να δανειστούμε και το ορισμένο εκ του Παυτελή Βούλγαρη μότο του 47ου Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας (DISFF). Και φέτος, η μικρή μακεδονική πόλη γέμισε από τις 2 έως τις 8 Σεπτεμβρίου σκηνοθέτες, δημιουργούς και σινεφίλ που έβρισκες παντού: στις υπαίθριες προβολές του Σινέ Αλέξανδρος (όταν δεν έβρεχε), αλλά και πίσω από τα κάκκια γραμμάτια του πάντα πολύβουου Ολύμπια. Μα και στα ταβερνάκια γύρω από τη λίμνη της Αγίας Βαρβάρας (που από νερό, είχε σχεδόν στερέψει) και τις «μικρές ώρες» στα μπαρ όπου οδηγούσαν τα χαοτικά στενάκια της δραμινής πρωτεύουσας.

Οι πιο ανήσυχoi είχαν την ευκαιρία για μια εκ βάθρων συνάντηση με ανθρώπους του κινηματογράφου: ανάμεσα στις παράλλυες δράσεις του DISFF ξεχώρισαν το masterclass του Γιώργου Μαυροφωρίδη, που έφτασε μέχρι τις υποψηφιότητες

Το Grand Prix Drama 2024 απονεμήθηκε στη δεύτερη ταινία της νεαρής Σαλομέ Ντα Σούζα για το «Clamor», όπου μια 15χρονη ερωτεύεται τον ξάδερφό της.

των Οσκαρ ως μοντέρ του Γιώργου Λάνθιμου, αλλά και ένα «ΨTalk» με τον Κωνσταντίνο Γιάνναρη γύρω από το εξαιρετικό γκέι ψυχονόημα «Μια θέση στον ήλιο» (1994).

Στις ταινίες του φετινού προγράμματος τα ΛΟΑΤΚΙΑ+ ζητήματα, η προβληματική γονεϊκότητα και οι δυσκολίες της ενηλικίωσης πρωτοστάτησαν ως θεματικές και δεν έλειψαν σε γενικές γραμμές ούτε και από τις ταινίες που ξεχώρισαν στα μεγάλα βραβεία της διοργάνωσης.

Το βραβείο που συγκεντρώνει όλα τα βλήματα, ο Χρυσός Διόνυσος, δόθηκε το βράδυ της Κυριακής (8/9) στο «Γκέκας»

Ο Χρυσός Διόνυσος, το βραβείο του φεστιβάλ, δόθηκε στον Δημήτρη Μουτσιάκα για την τρίτη μικρού μήκους ταινία του με τίτλο «Γκέκας».

του Δημήτρη Μουτσιάκα. Εμπνευσμένος από... ένα αγριογούρουνο ζωγραφισμένο στη ρεζέρβα ενός τζίπ, ο σκηνοθέτης γύρισε την τρίτη μικρού μήκους ταινία του στην ευβοϊκή

φύση, γράφοντας μια ιστορία για έναν κυνηγό και τον γιο του. Ο μεν αρχετυπικά μπρουτάλ, ο δε αμύχανος απέναντι στην ομορφιά του πατέρα του, μια καραμπίνα δίνει τη λύση σε ένα λιτό δράμα που κα-

ταφέρει να νοηματοδοτήσει εξίσου τις σιωπές του και όσα δεν δείχνει.

Στο διεθνές πρόγραμμα η κριτική επιτροπή (με πρόεδρο τον Γιώργο Μαυροφωρίδη) αποφάσισε ομόφωνα να δώσει το Grand Prix Drama 2024 στη δεύτερη ταινία της νεαρής Σαλομέ Ντα Σούζα.

Το «Clamor» εκτυλίσσεται στη Νότια Γαλλία, όπου και μεγάλωσε η σκηνοθέτης. Εκεί μια 15χρονη έφηβη ζει ένα «απαγορευμένο» πλατωνικό (κυρίως) ειδύλλιο με τον ξάδερφό της. Η ακατέρραστη εικόνα, η απλότητα της αφήγησης, η καταγραφή του έρωτα μέσα από ανομολόγητα βλέμματα και τελικά οι συναισθηματικές «ασκήσεις ισορροπίας» στις οποίες οδηγεί η έκβαση της ιστορίας φέρνουν άμεσα στο μυαλό επιρροές από το ύφος της ταινίας «How to Have Sex», την περυσινή επιτυχία της Μόλι Μάνινγκ Γουόκερ που διακρίθηκε στις Κάννες.

Το μέλλον ανήκει στους νέους, γι' αυτό και η πιο ενδιαφέρουσα και φρέσκια πρόταση του φετινού φεστιβάλ προήλθε από το Εθνικό Σπουδαστικό. Στο «Ποπ» της Λίνας Κουντουρά που πήρε και το βραβείο «Φρίντα Λιάππα», ο Γουές Α-

ντερσον «τρώπωσε» στη ματιά της σκηνοθέτιδος και στην Αθήνα στα χρόνια του Αϊrbnb. Τρεις φίλες που είχαν να συναντηθούν καιρό ξορκίζουν τα (οικονομικά, στο τέλος της ημέρας) προβλήματα τους με μια έκρηξη πολυχρωμίας, πείρσιμο σκέρτσος και κιοιόμορ, που έκαναν τελικά το «Ποπ» πολύ πιο απολαυστικό και ψυχωμένο από πολλές «αρτιότερες» τυπικά ταινίες που παρακολουθήσαμε. Η άλλη όψη των δυσκολιών της ενηλικίωσης της Gen Z αναγνωρίστηκε από την κριτική επιτροπή του Διεθνούς Σπουδαστικού Προγράμματος στις αρετές του «No Future Kids», το κινηματογραφικό ντεμπούτο της Έλενας Πουλοπούλου. Τρεις φίλες και πάλι, που το μόνο φωτεινό στη ζωή τους είναι το γκλίτερ στο πρόσωπό τους και η ιδέα της φυγής, τα παρτούν όλα για μια εκδρομή – αν και τελικά, τίποτα από όσα άφησαν πίσω τους δεν τις παρατάει. Η ταινία άρθρωσε ένα σαφές, ζοφερό ύφος, που κάλυψε τα όποια κενά του ελλειπτικού σεναρίου.

Ο Απόστολος Κουρουπιάκης απουσιάζει.

digital

agenda

CYPRUS SUMMIT

OCTOBER 09, 2024
NICOSIA MUNICIPAL THEATRE

EARLY BIRD TICKETS

NOW ON SALE AT agenda.cy

BETH DAVIES
Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΓΙΓΑΝΤΩΣΕ
APPLE & TESLA

DAVID ROWAN
WIRED
FOUNDING EDITOR

JASON BEVAN
WARNER BROS
CREATIVE VP

TAAVI ROIVAS
PRIME MINISTER
ESTONIA

POWERED BY

Bank of Cyprus

Η σημασία της παρουσίας του IRS στην Κύπρο

Τι σηματοδοτεί η απευθείας εμπλοκή των Αμερικανών εμπειρογνομόνων στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος στο νησί

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Όταν τον Οκτώβριο του 1931 -πριν από 93 χρόνια (!)- ο διαβόητος Αμερικανός μαφιόζος Αλ Καπόνε καταδικάζονταν για πέντε κατηγορίες φοροδιαφυγής σε 11 χρόνια φυλάκισης από το ομοσπονδιακό σύστημα απονομής Δικαιοσύνης, ένα νέο κεφάλαιο στην εγκληματολογία του οργανωμένου εγκλήματος στοιχειοθετούνταν στις ΗΠΑ. Ήταν η Υπηρεσία Εσωτερικών Εσόδων (IRS) του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ που είχε κατορθώσει να «δέσει» το διάσημο αφεντικό του υποκόσμου του Σικάγο με αδιάσειστα στοιχεία που θα τον οδηγούσαν ενώπιον της Δικαιοσύνης, εκεί μάλιστα που τόσο το FBI όσο και οι αστυνομικές αρχές της Πολιτείας του Ιλινόι είχαν αποτύχει.

Η είδηση πως ομάδα εμπειρογνομόνων από την Υπηρεσία Εγκληματολογικών Ερευνών της Υπηρεσίας Εσωτερικών Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ (IRS-CI) βρίσκεται

Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και πληροφοριών μεταξύ των υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης ΗΠΑ και Κύπρου, καθώς και ο εκ-συγχρονισμός θεσμών όπως η ΜΟΚΑΣ, δεικνύει τη σημασία που αποδίδουν οι ΗΠΑ στον θεσμικό και οικονομικό μετασχηματισμό της ΚΔ.

στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις 15 έως τις 19 Σεπτεμβρίου και θα έχει συναντήσεις με ομόλογους της από τα υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καθώς και την κυπριακή Αστυνομία, δεν εντάσσεται μόνο στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης των σχέσεων -σε διμερές επίπεδο- Λευκωσίας-Ουάσινγκτον των τελευταίων ετών, αλλά δεικνύει και τη σημασία που οι ΗΠΑ αποδίδουν στον εκσυγχρονισμό, την αποτελεσματικότητα και τη θεσμική ενδυνάμωση των κρατικών χωρητικοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας σε θέματα πρόληψης, καταστολής και πάταξης του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος.

Χαιρετίσει η πρεσβεία

Σε ανακοίνωσή της την περασμένη Δευτέρα, η πρεσβεία των ΗΠΑ στη Λευκωσία ανέφερε ότι η επίσκεψη «θα

Η παρουσία των Αμερικανών εμπειρογνομόνων του IRS στην Κύπρο δείχνει να στοχεύει και σε ζητήματα μεταφοράς τεχνογνωσίας (know-how), βέλτιστων πρακτικών, αλλά και συντονισμού των δύο χωρών σε υποθέσεις ξεπλύματος χρήματος αλλά και οικονομικών εγκλημάτων.

αποτελέσει ευκαιρία να συζητηθούν οι αναδυόμενες τακτικές νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλα οικονομικά εγκλήματα που επιτεράζουν τις δύο χώρες, καθώς και οι τεχνικές επιβολής του νόμου για την αντιμετώπισή τους».

Στην ανακοίνωση προστίθεται πως η επίσκεψη αποτελεί μέρος των συνεχιζόμενων προσπάθειών των Ηνωμένων Πολιτειών «για την ενίσχυση της συνεργασίας, της κατάρτισης και της ανταλλαγής πληροφοριών με διεθνείς εταίρους για την καταπολέμηση της παράνομης οικονομικής δραστηριότητας».

Η πρέσβειρα μάλιστα των ΗΠΑ στην Κύπρο, Τζούλι Φίσερ, με ανακοίνωσή της στην πλατφόρμα του X ανέφερε πως «μαζί, ενισχύουμε τις προσπάθειες για την καταπολέμηση του ξεπλύματος

χρήματος και των συναφών οικονομικών εγκλημάτων».

Οι προεκτάσεις

Η παρουσία των Αμερικανών εμπειρογνομόνων του IRS στην Κύπρο δείχνει να στοχεύει κατεξοχήν όχι μόνο στον στενό συντονισμό μεταξύ των δύο χωρών για ζητήματα υπερεθνικού οικονομικού εγκλήματος, αλλά και σε ζητήματα μεταφοράς τεχνογνωσίας (know-how), βέλτιστων πρακτικών αλλά και στενών, σε διακρατικό επίπεδο, συντονισμού των δύο χωρών σε υποθέσεις ξεπλύματος χρήματος αλλά και οικονομικών εγκλημάτων που συνδέονται με τις προτεραιότητες των ΗΠΑ σε διεθνή και περιφερειακά επίπεδα. Ήδη, από τη συμπερίληψη, προ μηνών, Κύπριων υπκόδων (φυσικά πρόσωπα) και εταιρειών (νομικά πρόσωπα) σε ονομα-

στικό κατάλογο κυρώσεων του Γραφείου Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων του ΥΠΟΙΚ των ΗΠΑ (OFAC) διαφάνηκε πως κορυφαία προτεραιότητα για τις ΗΠΑ στην Κύπρο αποτελεί, α. η περαιτέρω «απορροσποποίηση» της κυπριακής οικονομίας που ξεκίνησε μετά τον Φεβρουάριο του 2022 και τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, β. η στοχευμένη αποτροπή της εξυπηρέτησης -μέσω Κύπρου- της χρηματοοικονομικής δομής της Ρωσίας, ιδίως σε θέματα αποφυγής κυρώσεων που έχουν επιβληθεί σε ρωσικά φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στον συνεχιζόμενο πόλεμο στην Ουκρανία και, γ. το οριστικό κλείσιμο του σκανδαλώδους κύκλου του ΚΕΠ (ο.σ. «χρυσά διαβτήρια») που οδήγησε στην πολιτογράφηση, στην Κύπρο, προσώπων που συναποτελούσαν ή, ακόμη, συναποτελούν τον στενό κύ-

κλο ολιγαρχών του Ρώσου προέδρου Πούτιν και του συστήματος εξουσίας του Κρεμλίνου.

Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας, εκπαίδευσης και πληροφοριών μεταξύ των υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης ΗΠΑ και ΚΔ, καθώς και ο εκσυγχρονισμός θεσμών της ΚΔ όπως η ΜΟΚΑΣ δεικνύει και τη σημασία που αποδίδουν οι ΗΠΑ στον θεσμικό και οικονομικό μετασχηματισμό της ΚΔ δεδομένου πως τα τελευταία χρόνια παρατηρείται -με συγκεκριμένο αποτύπωμα- η εμβάθυνση των σχέσεων Ουάσιγκτον-Λευκωσίας και ο σταθερός προσανατολισμός της τελευταίας προς το ευρωπαϊκό συγκείμενο, με σταθερή φιλοδοχική κατεύθυνση. Τα ενδιαφέροντα ερωτήματα που, ωστόσο, προκύπτουν και μένει να διαφανούν ως προς τις επιμέρους απαντήσεις, είναι

Τράπεζες ενημερώνουν αμερικανικούς θεσμούς

Οι επικεφαλές των Υπηρεσιών Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Συμμόρφωσης κατά του ξεπλύματος μαύρου χρήματος τεσσάρων κυπριακών τραπεζών βρίσκονται σε Ουάσινγκτον και Νέα Υόρκη για να παρουσιάσουν επικαιροποιημένα στοιχεία σε σχέση με την πρόοδο των τραπεζών στα πεδία εφαρμογής κυρώσεων, διατήρησης λογαριασμών με ξένους (πρόσωπα και επιχειρήσεις) και εφαρμογής κανονισμών Anti - Money Laundering (AML). Στις ΗΠΑ βρίσκονται οι επικεφαλές και οι συνεργάτες των τμημάτων AML της Τράπεζας Κύπρου, της Ελληνικής, της Eurobank Κύπρου και της Astrobank. Είναι πρακτικό το ετήσιο «roadshow» του κυπριακού τραπεζικού τομέα στην Αμερική. Στο πλαίσιο των συναντήσεων, που θα διαρκέσουν μία εβδομάδα, προγραμματίζονται επαφές με κρατικούς αξιωματούχους, στελέχη ιδιωτικών επιχειρήσεων και τραπεζών, ανεξάρτητους θεσμούς και ΜΜΕ. Ειδικότερα, η αποστολή θα δει διάφορες επιτροπές του Κογκρέσου, ανώτερους αξιωματούχους του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Υπουργείου Οικονομικών, όπου στο τελευταίο θα δουν και τμήματα του OFAC και FinCen (τιμήματα που σχετίζονται με το οικονομικό έγκλημα). Στο πρόγραμμα συναντήσεων περιλαμβάνεται και συνάντηση με τους επόπτες (regulators) των αμερικανικών τραπεζών.

ο βαθμός με τον οποίο η ΚΔ θα προσαρμοστεί αποτελεσματικά σε αυτό το πλαίσιο που συχνά οι ΗΠΑ (ο.σ. όπως παλιότερα σε χώρες του μετασοβιετικού χώρου ή της Λατινικής Αμερικής) ζητούν ως προαπαιτούμενο, δίνοντας μεγάλη έμφαση στη διάσταση του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος. Φυσικά και η προέκταση του σκανδαλού των «χρυσών διαβτηρίων» που όχι μόνο, τόσα χρόνια μετά, εξακολουθεί να επανέρχεται στην επιφάνεια (ο.σ. π.χ. οι πρόσφατες αφαιρέσεις υπηκοοτήτων) αλλά και που αποκτά και διαστάσεις που αφορούν στην πιθανή άμεση εμπλοκή πολιτικών και πολιτειακών παραγόντων εκ μέρους της ΚΔ σε πολιτογραφίες καθώς και πτυχές που επιτεράζουν -με ποινικές προεκτάσεις- απευθείας τις ΗΠΑ με τη Ρωσία και μελλοντικά θα απασχολήσουν έντονα την αμερικανική Δικαιοσύνη.

Τα επιτόκια μείωσαν την εμπιστοσύνη στις τράπεζες

Μεγάλη έρευνα της «Κ» - Οι οικονομικές τάσεις «Ktrends» για το καλοκαίρι του 2024

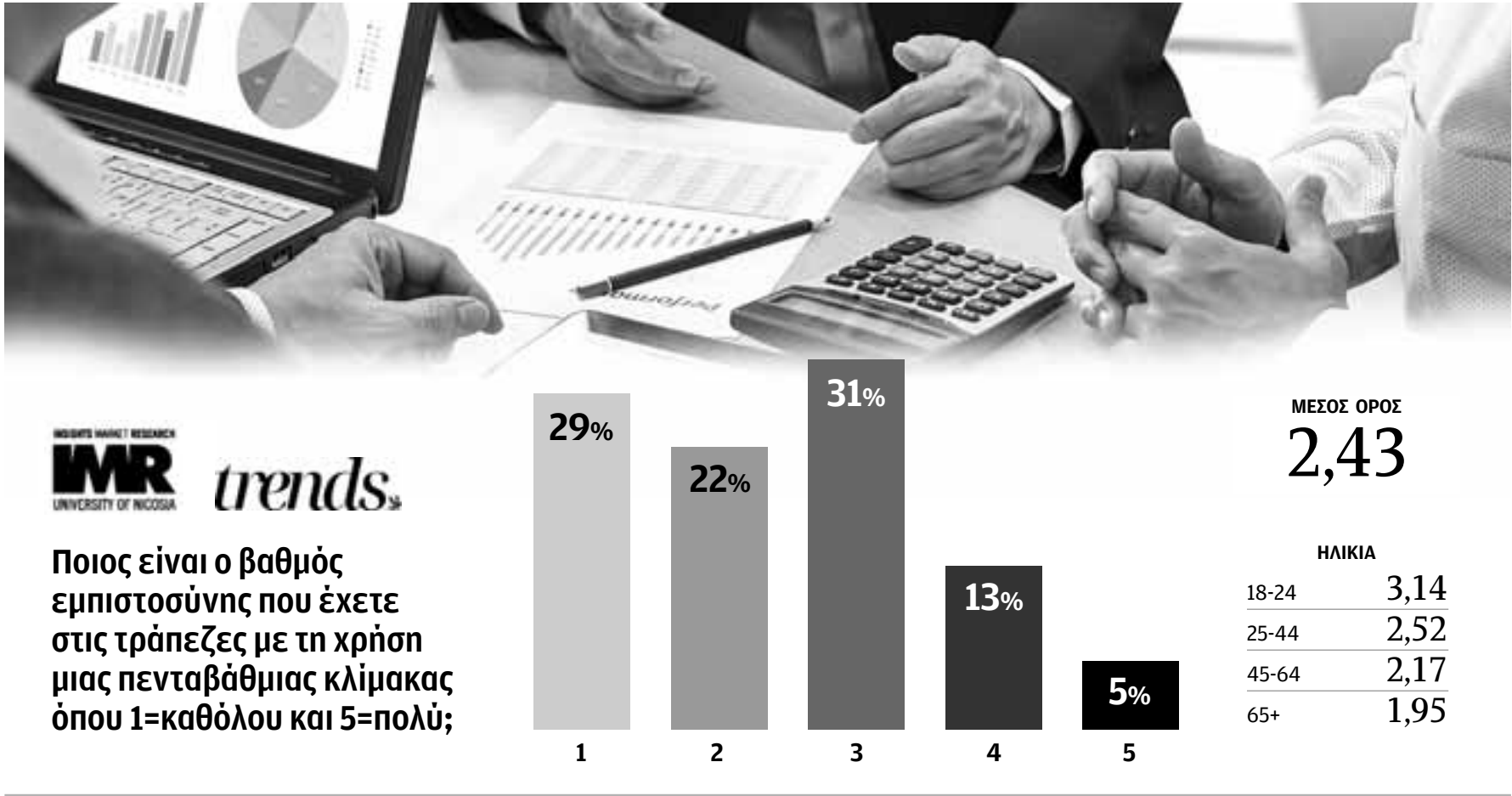
«Από το κακό... στο χειρότερο» μπορεί να χαρακτηριστεί η εμπιστοσύνη που δείχνουν οι καταναλωτές στις τράπεζες, καθώς τα επιτόκια και η αύξηση που έχουν φέρει στις δόσεις των δανειών των δανειοληπτών έχει κάνει «ζημιά», και θα χρειαστεί μεγάλη χρονική διάρκεια για να ανακάμψει ο τομέας. Στη μεγάλη έρευνα της «Κ», την «Ktrends», που αφορά την περίοδο του καλοκαιριού του 2024 (7ο κύμα), συνεχίζει να υπάρχει η απόλυτη εμπιστοσύνη προς το «πρόσωπο» των τραπεζών, κάτι που ομολογούμενως παρατηρείται στα τελευταία κύματα της έρευνας που έχει προχωρήσει η εταιρεία IMR σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Η συντριπτική πλειοψηφία των δειγμάτων (πάνω από 80%) των 800 ατόμων εκτιμά πως ο βαθμός εμπιστοσύνης στις τράπεζες είναι κάτω από το μέτριο, ενώ μόλις το 19% απαντά πως ο βαθμός εμπιστοσύνης στις τράπεζες είναι κάπως ή και σημαντικά αυξημένος. Συνάμα, ο Κύπριος από ό,τι φαίνεται «φυσά και το κυλό», καθώς οι μηνύες του 2013 είναι ακόμα νωπές. Όσον αφορά στις καταθέσεις, η εμπιστοσύνη στις τράπεζες είναι επίσης χαμηλή προς μέτρια, με το 80% να διαμορφώνει την παραπάνω θέση. Αναφορικά με τις συναλλαγές που διενεργούνται, η εμπιστοσύνη είναι σε «λίγο καλύτερη μοίρα», καθώς όπως διαφαίνεται από τα δεδομένα της έρευνας, το 1/3 των δειγμάτων των 800

ατόμων αναφέρει ότι γίνονται με εμπιστοσύνη άνω του μετρίου. Πέραν των άνω, η ερώτηση της έρευνας που αφορά στις αποταμιεύσεις συγκεντρώνει το μεγαλύτερο «αρνητικό αποτέλεσμα». Πάνω από το 80% εκτιμά πως δεν εμπιστεύεται τις τράπεζες για τις αποταμιεύσεις του, καθώς το 26% θεωρεί πως η εμπιστοσύνη είναι σημαντικά μειωμένη, ένα 20% σημειώνει πως είναι «κάπως μειωμένη» και ένα 33% αναφέρει ότι παραμένει «ίδια».

Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο πως, όσον αφορά στην ασφάλεια των καταθέσεων, κάτω και από τις συνεχείς ανακοινώσεις αυξημένων κερδών, το δείγμα καταγράφει σημαντική αύξηση της εμπιστοσύνης, από 9% σε 15%. Ωστόσο, οι απαντήσεις δείχνουν επηρεασμένες από το γενικότερα αρνητικό κλίμα έναντι των τραπεζών, καθώς την ίδια στιγμή οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων καταγράφουν συνεχείς αυξήσεις. Τέλος, με τα τις εμπιστοσύνης, όπως συμβαίνει στο σύνολο σχεδόν των ερωτήσεων, οι νέοι 18-24 ετών αποτελούν εξαίρεση στη γενικότερη τάση, με 16% να αναφέρουν αύξηση της εμπιστοσύνης προς την τράπεζά τους, έναντι του παγκύπριου μέσου όρου ο οποίος περιορίζεται ακόμα περισσότερο, στο 7%.

Οποιοι δανείστηκε, δανείστηκε

Όπως καταδεικνύει το 7ο κύμα της έρευνας, που παρουσιάζει η Οικονομική

Η Οικονομική Καθημερινή σε συνεργασία με την PwC Κύπρου (supported by PwC) έχουν ανακοινώσει την τακτική ανασκόπηση των τάσεων της κυπριακής οικονομίας μέσω έρευνας της εταιρείας IMR σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Καθημερινή σε συνεργασία με την PwC Κύπρου (supported by PwC), επιβεβαιώνεται η ρήση, «όποιος δανείστηκε, δανείστηκε». Η κυπριακή αγορά είναι μία αγορά «κορεσμένη» και από ό,τι φαίνεται, όποιος μπορεί να δανειστεί και να αποπληρώνει τις δόσεις του,

έχει ήδη δανειστεί. Τα στεγαστικά δάνεια έχουν μειωθεί, αλλά τα καταναλωτικά, λόγω της περιόδου που καλύπτει το εν λόγω κύμα της έρευνας, παρουσιάζουν μικρή αύξηση. Πάνω από τους μισούς, δηλαδή το 55% του συνόλου, θεωρεί πολύ δύσκολη τη διαδικασία να λάβει δάνειο τη σημερινή ημέρα, ενώ η αμέσως επόμενη δημοφιλέστερη απάντηση με 26% θεωρεί πως είναι «κάπως δύσκολη». Ωστόσο, καθολικά δυσκολία καταγράφει το σύνολο του δειγματος, με το 82% να θεωρεί δύσκολη την πρόσβαση σε νέα δάνεια. Η Λευκωσία καταγράφει τη λιγότερη δυσκολία στη σύναψη δανείων, αλλά βρίσκεται πολύ υψηλά, στο 77%, την ώρα που σε Λάρνακα και Πάφο καταγράφεται δυσκολία στη σύναψη δανείου από 89% του δείγματος. Σημειώνουμε τους νέους (18-24) όπου δυσκολία αναφέρει το 79%, ενώ ανάμεσα στις ηλικίες 25-44 το ποσοστό αυξάνεται στο 81%. Από

την έρευνα προκύπτει πως ένας στους δύο δανειολήπτες στους επόμενους 3 μήνες θα μπορεί να ανταποκριθεί στις δανειακές του υποχρεώσεις, με δυσκολία. Ότι θα μπορεί να ανταποκριθεί σε ικανοποιητικό βαθμό είναι μόλις ένας στους τέσσερις (24%), ενώ ένα 6% δηλώνει πως δεν θα τα καταφέρει να ανταποκριθεί. Μεγαλύτερη δυσκολία εντοπίζεται σε Λεμεσό, Πάφο και τους συνταξιούχους, ενώ συνολικά, το 14% των ερωτηθέντων στη Λεμεσό δηλώνει πως δεν θα μπορέσει «καθόλου» να εξυπηρετήσει τα δάνειά του. Στην Πάφο το ποσοστό αυξάνεται στο 32%. Ανάμεσα στους συνταξιούχους (65+), το 38% δηλώνει επίσης πως τους επόμενους 3 μήνες δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Γενικότερα, στους τελευταίους τρεις μήνες έχει καταφέρει να ανταποκριθεί με δυσκολία στις δανειακές του υποχρεώσεις το 35% των ερωτηθέντων,

ενώ ένα 33% έχει ανταποκριθεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Το 4% των ερωτηθέντων δεν κατάφεραν να ανταποκριθούν.

Η έρευνα

Σκοπός της έρευνας είναι να αναδείξει τις εκτιμήσεις και τις προσδοκίες σε σχέση με την κυπριακή οικονομία, μέσα από ένα δείγμα 800 ατόμων σε γυναίκες και άνδρες 18 ετών και άνω. Η κάλυψη του δείγματος είναι σε παγκύπρια βάση, σε αστικές και αγροτικές περιοχές, ενώ η επιλογή του δείγματος γίνεται με τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Η Οικονομική Καθημερινή σε συνεργασία με την PwC Κύπρου (supported by PwC) έχουν ανακοινώσει την τακτική ανασκόπηση των τάσεων της κυπριακής οικονομίας μέσω έρευνας της εταιρείας IMR σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

«Ναι» Υπουργικού στο καλώδιο, ο λόγος σε ΡΑΕΚ

Ανοιξε ο δρόμος για υλοποίηση του έργου, βρέθηκε λύση για να μην επιβαρυνθούν οι καταναλωτές

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Πανηγυρικό χαρακτήρα αναμένεται να λάβει η υπερπώληση των εμποδίων που υπήρχαν στην ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Κρήτης κατά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη και τη συνάντηση που θα έχει με τον Έλληνα πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη την ερχόμενη Πέμπτη στην Αθήνα. Οι δυο ηγέτες αναμένεται να διαλύσουν και τα τελευταία σύννεφα που είχαν συσσωρευθεί το τελευταίο διάστημα πάνω από ένα σημαντικό έργο. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου την Τρίτη το μεσημέρι να κλείσει ένα σημαντικό εμπόδιο, αυτό της ανάκτησης εξόδων του έργου είναι μόνο η αρχή για να επιλυθούν και τα υπόλοιπα ζητήματα που εκκρεμούν και που μέχρι χθες δημιουργούσαν μια αβεβαιότητα πέρας της ενεργειακής ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για να γίνει πραγματικότητα η αναμενόμενη υπουργική απόφαση, Αθήνα και Λευκωσία πραγματοποίησαν τα τελευταία εικοσιτετράωρα αγώνα δρόμου προκειμένου οι δυο

Από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ξεχωρίζουν δυο θέματα που τέθηκαν ως ανησυχίες από την κυπριακή πλευρά. Ο επιμερισμός του γεωπολιτικού ρίσκου 50-50 σε Κύπρο και Ελλάδα και απόδοση κεφαλαίου - κέρδους (premium WACC).

πλευρές να συμφωνήσουν επί της συμφωνίας η οποία θα υπογραφεί από τα δυο μέρη. Ωστόσο, από τις επίσημες ανακοινώσεις που έγιναν από τον υπουργό Ενέργειας Γιώργο Παπαναστασίου απουσίασαν δυο θέματα που είχαν εγερθεί από κυπριακής πλευράς. Ο ισομερής καταμερισμός του γεωπολιτικού ρίσκου σε Κύπρο και Ελλάδα σε περίπτωση που το έργο δεν ολοκληρωθεί και η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στο μετοχικό κεφάλαιο του ηλεκτρικού καλωδίου με ένα ποσό της τάξης των €100 εκατ. Το επόμενο βήμα για να κλείσει και τυπικά η διαφορά είναι οι αποφάσεις που αναμένεται να λάβει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) προκειμένου να λήξει και τυπικά ο συναγερμός με τις προειδοποιήσεις της NEXANS, εταιρείας που θα κατασκευάσει το ηλεκτρικό καλώδιο, για αναστολή των εργασιών.

Η απόφαση

Το θρίλερ σε επεισόδια των τελευταίων μηνών έλαβε τέλος διά στόματος του υπουργού Ενέργειας. Με βάση τα όσα ανακοίνωσε ο κ. Παπαναστασίου, το Υπουργικό Συμβούλιο επικύρωσε το ένα μέρος των όσων συμφωνήθηκαν σε υπουργικό επίπεδο για τη μέθοδο ανάκτησης των εξόδων του έργου. Συγκεκριμένα, η Κύπρος για περίοδο πέντε ετών θα καταβάλλει στον Φορέα Υλοποίησης του Έργου (ΑΔΜΗΕ), σε ετήσια βάση, €25 εκατ. ποσό που αναλογεί στην κυπριακή πλευρά. Το ποσό θα εκταμιευθεί από το πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και το σύστημα δημοπράτησης δικαιωμάτων ρύπων και όπως ανακοίνωσε ο κ. Παπαναστασίου η πρώτη δόση θα συμπεριληφθεί σε συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Με τον τρόπο αυτό, όπως είπε ο υπουργός Ενέργειας, δεν θα επιβληθεί τέλος στα

τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος. Η ανάκτηση εξόδων του έργου θα ξεκινήσει από την 1η Ιανουαρίου 2025 και θα ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Η ΡΑΕΚ

Η απόφαση της κυβέρνησης στην ουσία θα επιτρέψει στην ΡΑΕΚ να διαφοροποιήσει τη ρυθμιστική απόφαση της ημερομηνίας 02/07/24, η οποία προνοεί πως η ανάκτηση εξόδων του έργου δεν θα ξεκινούσε την 1η Ιανουαρίου 2025, αλλά με την εμπορική λειτουργία του καλωδίου. Απόφαση που είχε φέρει την ελληνική και κυπριακή πλευρά στα όρια της ρήξης με τελεσιγραφικές προειδοποιήσεις από τον ΑΔΜΗΕ και την έντονη ενόχληση της κυπριακής πλευράς. Λογικά το επόμενο διάστημα η ΡΑΕΚ αναμένεται να αναθεωρήσει την απόφαση της προκειμένου

Η συμμετοχή της Κύπρου στο μετοχικό σχήμα του ηλεκτρικού καλωδίου θα εξετασθεί το επόμενο διάστημα και εφόσον η κυβέρνηση έχει στα χέρια της την αξιολόγηση μελέτης βιωσιμότητας του έργου.

Καλύτερη Ασφαλιστική Ζωής*

και για το

2024

eurolife

*Στα βραβεία World Finance Insurance Awards 2024

να συνάδει με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Δεν αποφασίστηκαν

Για την αναδιαμόρφωση του ποσοστού γεωπολιτικού ρίσκου που θα επιβαρύνει Ελλάδα και Κύπρο, ο υπουργός Ενέργειας δεν έκανε καμία αναφορά. Το ίδιο συνέβη και για την απόδοση κεφαλαίου - κέρδους (premium WACC) για περίοδο 17 ετών αντί για 12 που προβλέπει η παρούσα συμφωνία. Ενδεχομένως τα θέματα αυτά να μην απαιτούν υπουργική απόφαση και να συμπεριλαμβάνονται στη συμφωνία που αναμένεται να υπογράψουν τα δυο μέρη. Για το γεωπολιτικό ρίσκο η ελληνική πλευρά υποχώρησε από την αναλογία 37% Ελλάδα - 63% Κύπρος που προβλέπει η διασυννοριακή συμφωνία για το έργο, στο 50% - 50%. Η συγκεκριμένη συμφωνία προέκυψε μετά τη σύσκεψη της προπερασμένης Δευτέρας. Η συγκεκριμένη πρόνοια φαίνεται πως μείωσε κατά πολύ τις κυπριακές ανησυχίες και κυρίως του Υπουργείου Οικονομικών. Για το επόμενο διάστημα αφέθηκε και η απόφαση για συμμετοχή της Κύπρου στο μετοχικό σχήμα του ηλεκτρικού καλωδίου. Όπως έγραψε η κυριακάτικη «Κ», το θέμα αυτό αναμένεται να το δει η κυβέρνηση στο μέλλον και εφόσον έχει ενώπιόν της την αξιολόγηση της μελέτης βιωσιμότητας του ΑΔΜΗΕ. Χρονικά η απόφαση τοποθετείται για τον ερχόμενο Νοέμβριο, ενώ αρμόδιες πηγές υποστηρίζουν πως δεν χρειάζεται απόφαση της Βουλής για τη συμμετοχή της Κύπρου στο μετοχικό σχήμα του καλωδίου μιας και πρόκειται για πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Ο ΑΔΜΗΕ

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προκάλεσε ανακούφιση στην Αθήνα. Αν και η ελληνική πλευρά θα επιθυμούσε να εκλείνει και το θέμα συμμετοχής της Κύπρου στο μετοχικό σχήμα του καλωδίου, εκτιμάται πως η απόφαση της κυβέρνησης σε συνδυασμό με την αναμενόμενη αναθεώρηση της ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ τερματίζει την αβεβαιότητα, αλλά και τον κίνδυνο το καλώδιο να ναυαγήσει με τις όποιες οικονομικές επιπτώσεις για τον ΑΔΜΗΕ. Επίσης δεν υπήρξε αντίδραση μετά την απόφαση, ωστόσο στην Αθήνα επικρατούσε κλίμα ικανοποίησης την Τρίτη το απόγευμα μιας και πιστεύεται πως υπάρχουν οι προϋποθέσεις ώστε οι εκκρεμότητες να κλείσουν μέχρι το τέλος της εβδομάδας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της ΚΑΡΟΛΙΝ ΛΟΥΚ / BLOOMBERG

Η κλιματική κρίση απειλεί κυρίως τους εύπορους

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα που σχετίζονται με την υπερθέρμανση του πλανήτη αναμένεται να αυξήσουν τους οικονομικούς κινδύνους για τους καταναλωτές υψηλού εισοδήματος μέσα στα επόμενα χρόνια. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγει νέα έκθεση που εξεπόνησαν για το θέμα στελέχη του Ινστιτούτου Ερευνών του Πότσταμ για τον Αντίκτυπο του Κλίματος.

Είναι πλέον κοινός τόπος ότι οι φτωχότεροι του κόσμου είναι αυτοί που θα πληγούν σε μέγιστο βαθμό από την κλιματική αλλαγή, και την κοινή αποδεκτή αυτή εκτίμηση επιβεβαιώνουν οι ερευνήτες του εν λόγω γερμανικού ινστιτούτου. Διαπιστώνουν, ωστόσο, ότι η εκτεταμένη κατανάλωση των πλούσιων θα απειληθεί και θα πληγεί περισσότερο μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες στις ανεπτυγμένες οικονομίες, όπως οι ΗΠΑ και οι χώρες της Ε.Ε.

«Οι κίνδυνοι αυξάνονται περισσότερο για τους πλούσιους», τονίζει ο Άντερς Λέβερμαν, εκ των ερευνητών και συντακτών της σχετικής έκθεσης, και εξηγεί πως «ο λόγος είναι ακριβώς το γεγονός ότι αρχικά οι πλούσιοι

πλήττονταν λιγότερο, αλλά εκείνο που αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι είναι οι μεταβολές».

Η κλιματική αλλαγή μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές απώλειες σε μακροοικονομικό επίπεδο, επειδή οι

«Αρχικά οι πλούσιοι πλήττονταν λιγότερο, αλλά εκείνο που αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι είναι οι μεταβολές».

κοινωνικές ομάδες με υψηλότερα εισοδήματα τείνουν γενικώς να καταναλώνουν περισσότερο.

Όπως εξηγεί ο Λέβερμαν, η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει αντίκτυπο στην παραγωγή, τα προϊόντα γίνονται όλο και πιο ακριβά και αυτό πλήττει πράγματι τους φτωχούς καταναλωτές σε μεγάλο βαθμό, καθώς είναι η ομάδα του πληθυσμού που αγοράζει τα πλέον αναγκαία είδη, εκείνα που δεν μπορεί ούτε να αποφύγει, αλλά ούτε και να υποκαταστήσει με άλλα. Στο μεταξύ,

όμως, πλήττονται και οι πλούσιοι, καθώς τα πάντα γίνονται πιο ακριβά και οι πλούσιοι είναι αυτοί που αγοράζουν πολύ περισσότερα είδη. Οι πλούσιοι είναι εκείνοι που έχουν ενσωματωθεί περισσότερο στα δίκτυα του παγκόσμιου εμπορίου.

Η νέα αυτή έκθεση διαπιστώνει επίσης πως οι οικονομίες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, όπως, για παράδειγμα, η Βραζιλία και η Κίνα, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες. Η έκθεση διαπιστώνει επίσης πως χώρες με διαφορετικές εμπορικές πρακτικές ενδέχεται να είναι περισσότερο θωρακισμένες έναντι των κινδύνων της κλιματικής κρίσης, ιδιαίτερας όταν εισάγουν από περιοχές που δεν έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Υπογραμμίζει επίσης πως ο αντίκτυπος της κλιματικής κρίσης στους καταναλωτές με υψηλότερα εισοδήματα ενδέχεται να πλήξει την παγκόσμια οικονομία. Ωστόσο, στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος θα παραμείνει το καίριο ζήτημα του πώς μπορεί να μειωθεί ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στα φτωχότερα τμήματα του πληθυσμού.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Το δυσοίωνα μέλλον της Ευρώπης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έφερε ειρήνη και ευημερία σε μια ταραγμένη περιοχή μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Σήμερα η οικονομία της είναι στάσιμη, ενώ μπορεί η ίδια να απειληθεί πολλαχόθεν. Αν και υπάρχει περιθώριο βελτίωσης, όπως με το σχέδιο ευρωπαϊκής αναζωογόνησης του πρώην προέδρου της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, η Ε.Ε. και τα μέλη της είναι απίθανο να το εφαρμόσουν. Η παραγωγικότητα της Ε.Ε. αυξήθηκε μόλις 0,7% κατά μέσον όρο ετησίως από το 2015. Η Ρωσία αποτελεί στρατιωτική απειλή, ενώ από την Κίνα και τις ΗΠΑ υπάρχει κίνδυνος εμπορικής υφής. Εάν δε, αναδειχθεί νικητής των προεδρικών εκλογών των ΗΠΑ ο Ντόναλντ Τραμπ, ίσως επιβάλει δασμούς στους συμμάχους, καθώς και στην Κίνα. Κι αν η Ε.Ε. και οι ΗΠΑ εμπλακούν σε εμπορικό πόλεμο, μειώνονται οι πιθανότητες να συμφράξουν για να αναχαιτίσουν το Πεκίνο.

Ο Ντράγκι κατήρτισε το ανωτέρω σχέδιο, που προϋποθέτει επιπλέον επενδύσεις 800 δισ. ευρώ ετησίως, σχεδόν το 5% της παραγωγής της Ε.Ε. Πολλά από αυτά θα χρηματοδοτούσαν μια βιομηχανική πολιτική για τον α-

νταγωνισμό με τις ΗΠΑ και την Κίνα με έμφαση στην καθαρή τεχνολογία και την τεχνητή νοημοσύνη. Ο Ντράγκι θέλει, επίσης, η Ε.Ε. να ακολουθήσει μια συλλογική προσέγγιση στις οικονομίες, ώστε η βιομηχανική πο-

Το σχέδιο Ντράγκι μπορεί να δώσει προοπτική στην Ε.Ε., αλλά τα κράτη-μέλη είναι απίθανο να το εφαρμόσουν.

λιτική να συνδυάζεται με πρωτοβουλίες για την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού από την Κίνα και πολιτικές για την εξασφάλιση εναλλακτικών αλυσίδων εφοδιασμού σε κρίρια προϊόντα και υλικά. Ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας ζητεί και αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς για να τονωθεί η παραγωγικότητα, καθώς και μεταρρυθμίσεις στη διακυβέρνηση της Ε.Ε., ώστε τα 27 κράτη-μέλη να μην ασκήσουν βέτο σε τόσες πολλές πρωτοβουλίες. Εντούτοις, οι πολιτικές

συνθήκες δεν ευνοούν την υλοποίηση των αξιόπαιων προτάσεών του. Ο Γερμανός καγκελάριος Όλαφ Σολτς και ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν είναι πολιτικά αδύναμοι, ενώ μάχονται με δημοφιλή ακροδεξιά και ακραριοστρεφά κόμματα εντός των χωρών τους.

Επιπροσθέτως, είναι δύσκολο να δούμε πώς η Ε.Ε. θα συγκεντρώνει επενδύσεις 800 δισ. ευρώ τον χρόνο. Υποθετικά θα μπορούσε να δανειστεί ένα μέρος τους, αλλά η Γερμανία αμέσως το απέρριψε. Ο ιδιωτικός τομέας θεωρητικά θα είχε τη δυνατότητα να παρέχει τη μερίδα του λέοντος.

Ωστόσο, η Κομισιόν και το ΔΝΤ αναμένουν ότι ένα επιπλέον 5% του ΑΕΠ για επενδύσεις θα τονώσει την οικονομία μόνο 6% έπειτα από 15 χρόνια. Για να ρέει η επένδυση στις απαιτούμενες ποσότητες, το κόστος κεφαλαίου του ιδιωτικού τομέα θα πρέπει να μειωθεί περίπου 2,5 ποσοστιαίες μονάδες, σύμφωνα με το μοντέλο της Επιτροπής. Επομένως, ο δημόσιος τομέας οφείλει να παράσχει δημοσιονομικά κίνητρα, κάτι που παραπέμπει και πάλι το ζήτημα στους προϋπολογισμούς της Ε.Ε.

Η Λευκωσία βλέπει κέρδη στο μεταναστευτικό

Στα χαρακώματα βρίσκονται Γερμανία και Ολλανδία ενόψει της Συνόδου Κορυφής - Επιδιώκουν δρομολόγηση αποφάσεων

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΣΑΝΘΟΥΛΗ

Η επικείμενη Σύνοδος Κορυφής στις 17-18 Οκτωβρίου δεν περιλαμβάνει επί του παρόντος στην ατζέντα της, το προσφυγικό/μεταναστευτικό, αλλά σύμφωνα με πληροφορίες που διέρρευσαν χθες στις Βρυξέλλες, η Γερμανία και η Ολλανδία πρωτοστατούν ήδη για «διεξοδική συζήτηση» του θέματος, στο ανώτατο επίπεδο των ηγετών των κρατών-μελών, δίνοντας σαφές δείγμα γραφής ότι επιδιώκουν να επιβάλουν ένα «νέο δόγμα», σκληρότερης γραμμής, σε όλες τις πτυχές του ζητήματος, περιλαμβανομένου του Ασύλου. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», το Βερολίνο επιχειρεί τη δρομολόγηση αποφάσεων τάξιστα, καθώς εκτιμάται ότι οι εξελίξεις στο προσφυγικό/μεταναστευτικό ενδέχεται να καθορίσουν το πολιτικό μέλλον του κυβερνητικού συνασπισμού στη χώρα.

Την ίδια ώρα, όπως πληροφορούμαστε, η Λευκωσία που «παρακολουθεί διακριτικά» τις εξελίξεις, προσδοκά σε κέρδη, με φόντο τη Συριακή, θεωρώντας ότι μετά και τις εξαγγελίες του Βερολίνου για επιστροφές και απελάσεις προς τη Συρία (και κυρίως προς το Αφγανιστάν), έφτασε η ώρα να τεθούν τα θεμέλια για χαρακτηρισμό κάποιων περιοχών της Συρίας ως «ασφαλών», ώστε να καταστεί δυνατή η επιστροφή Σύρων προσφύγων που βρίσκονται και στην Κύπρο σε «αριθμούς ρεκόρ», κατ' αναλογία πληθυσμού στην Ε.Ε.

Η δε αναφορά του καγκελάριου Όλαφ Σόλτς σε διεύρυνση της λίστας των «ασφαλών χωρών», σε συνδυασμό με την απαίτηση του ηγέτη της αξιωματικής αντιπολίτευσης των Χριστιανοδημοκρατών, Φρίντριχ Μέρτς, για «μαζικές απελάσεις» και τερματισμό εξετάσεων αιτήσεων άσυλου από τη Συρία και το Αφγανιστάν, δεν αφήνουν περιθώρια παρερμηνείας και γεννούν προσδοκίες για ανακίνηση του ζητήματος της Συρίας. Κύκλοι στις Βρυξέλλες θεωρούν ότι όσο πλησιάζουμε στις μοσπονδιακές ελογές στη Γερμανία (εκτός απροόπτου αναμένεται να διεξαχθούν το φθινόπωρο

2025), τόσο περισσότερο η χώρα θα σκληραίνει τη στάση της στο προσφυγικό/μεταναστευτικό, καθώς το ζήτημα κυριαρχεί στην εκλογική ατζέντα που επέβαλε η εθνικιστική ακροδεξιά «Εναλλακτική για τη Γερμανία» (AfD).

Με Ολλανδία-Γαλλία

Στο πλευρό της Γερμανίας έχει ήδη ταχθεί ατύπως η Ολλανδία, η οποία κινείται στους ρυθμούς της νέας κυβέρνησης του εθνικιστικού αντι-ιολαμικού κόμματος του Γκερτ Βίλντερς. Το «Κόμμα για την Ελευθερία» (PVV), έχει εξαγγείλει ότι θα κηρύξει «εθνική κρίση ασύλου» στην Ολλανδία, κάτι που προσδοκά ότι θα του επιτρέψει να λάβει μέτρα για «περιορισμό» της μετανάστευσης, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση του κοινοβουλίου της χώρας. Η υπουργός Μετανάστευσης Μαργιολαίν Φάμπερ δήλωσε ότι «λαμβάνουμε μέτρα για να καταστήσουμε την Ολλανδία

Κύκλοι στις Βρυξέλλες θεωρούν ότι «η εξίσωση για εξεύρεση ευρωπαϊκής διεξόδου στο προσφυγικό/μεταναστευτικό θα πρέπει να περιλαμβάνει τρίτες χώρες και δη την Τουρκία».

όσο το δυνατόν λιγότερο ελκυστική για τους αιτούντες άσυλο», ενώ την ίδια ώρα η ολλανδική κυβέρνηση κατέστησε σαφές ότι θα ζητήσει εξαίρεση από τους ευρωπαϊκούς κανόνες για το άσυλο. Κάτι πάντως που, όπως μας έλεγαν κοινοτικοί κύκλοι, «θεωρείται αδύνατο (mission impossible), καθώς ειθίσαι οι όποιες εξαιρέσεις (opt-out), να ζητούνται πριν από την έγκριση της κοινοτικής νομοθεσίας και όχι εκ των υστέρων». Δεν είναι προφανώς τυχαίο, ότι ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, Ερίκ Μαμέρ, δήλωσε πως «δεν μπορεί να επιλέξει κανείς να εξαιρεθεί από

Ο απερχόμενος ΥΠΕΕ της Γαλλίας και προτεινόμενος Επίτροπος της χώρας στην Ε.Ε., Στεφάν Σεζουρνέ, δήλωσε μετά από συνάντηση με τον Γιώργο Γεραπετρίτη, ότι «έχουμε μεγάλη σύγκλιση απόψεων στα ευρωπαϊκά θέματα» και ότι «θα κάνουμε τα πάντα ώστε να εφαρμοστεί το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση».

την εγκεκριμένη νομοθεσία της Ε.Ε.».

Στη Γαλλία, ο νέος πρωθυπουργός Μισέλ Μπαρνιέ, η πολιτική βιωσιμότητα του οποίου βασίζεται σε μεγάλο βαθμό και στην ακροδεξιά της Μαρίν Λε Πεν, κατέστησε σαφές την περασμένη εβδομάδα ότι προωθεί σκληρυνση της πολιτικής του Παρισιού στο προσφυγικό/μεταναστευτικό. «Έχει κανείς την εντύπωση πως τα σύνορα είναι σαν κόσκινο –και πως οι μεταναστευτικές ροές είναι εκτός ελέγχου. Αυτό θέλουμε να το αλλάξουμε», δήλωσε ο κ. Μπαρνιέ, ο οποίος σχεδιάζει ένα νέο υπουργείο για τη «μετανάστευση, την ενσωμά-

τωση και την εθνική ταυτότητα». Αν και δεν έχει αποκαλύψει τις προθέσεις του επακριβώς, κοινοτικοί κύκλοι, υπενθυμίζουν ότι πριν από μερικά χρόνια, ο Μισέλ Μπαρνιέ είχε εισηγηθεί την επιβολή μορατόριουμ για την υποδοχή αιτούντων άσυλο στη Γαλλία, ενώ είχε ζητήσει και την επιβολή περιορισμών σχετικά με την επανένωση των οικογενειών μεταναστών.

Σημειώνεται, πάντως, ότι ο απερχόμενος ΥΠΕΕ της Γαλλίας και προτεινόμενος Επίτροπος της χώρας στην Ε.Ε., Στεφάν Σεζουρνέ, δήλωσε μετά από συνάντηση με τον Γιώργο Γερα-

πετρίτη, ότι «έχουμε μεγάλη σύγκλιση απόψεων στα ευρωπαϊκά θέματα» και ότι «θα κάνουμε τα πάντα ώστε να εφαρμοστεί το Σύμφωνο για τη Μετανάστευση». Σημείωσε ότι «είναι μεγάλο διακύβευμα να δείξουμε ότι τα κείμενα που έχουν ψηφιστεί στην Ευρώπη είναι εφαρμόσιμα», προκειμένου «να μην υπάρχουν διαφορετικές αντιμετωπίσεις όσον αφορά το μεταναστευτικό στην Ευρώπη». Κύκλοι στην έδρα της Ε.Ε. σημειώναν με σκωπτικό ύφος ότι «δεν είναι απολύτως σαφές, εάν ο κ. Σεζουρνέ επέλεξε να μιλήσει ως ΥΠΕΕ ή ως προτεινόμενος Επίτροπος», θεωρώντας

Ο Καδής στον χάρτη της νέας Κομισιόν

Με σημαντικό προϋπολογισμό, όμως με λιγότερες αρμοδιότητες από την πρώτη 5ετία Ούρσουλας, το χαρτοφυλάκιο του

Τον ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες, ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Σε ένα πλαίσιο όπου επικαλύπτονται μια σειρά από προτεραιότητες της νέας Κομισιόν, από τις πράσινες πολιτικές και τη βιοποικιλότητα μέχρι την ανταγωνιστικότητα ενός τομέα που έχει τον δικό της ρόλο στην οικονομία και τη διατροφική ασφάλεια της Ε.Ε., εντάσσεται το χαρτοφυλάκιο που η Πρόεδρος της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, επέλεξε για τον Κώστα Καδή.

Το χαρτοφυλάκιο για την Αλιεία και τους Ωκεανούς δεν αποτελεί το μήνυμα πολιτικής αναβάθμισης που ήθελε να δει η κυπριακή κυβέρνηση μέσω του χαρτοφυλακίου για τη Μεσόγειο, ούτε μάλλον ικανοποιεί τα ειδικά συμφέροντα που ώθησαν τον ΠτΔ να ζητήσει για τον κ. Καδή ενδεχομένως και καθήκοντα που σχετίζονται με τη ναυτιλία. Είναι όμως σχετικό με το βιογραφικό του προσώπου, το οποίο ο ΠτΔ επέλεξε να προτείνει.

Η Αλιεία και οι Ωκεανοί είναι ένας διακριτός τομέας της ευρωπαϊκής πολιτικής με συγκεκριμένη δομή και δράσεις, και σημαντικό προϋπολογισμό (συνολικά 6,108 δις. για την περίοδο 2021 - 2027 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας). Ωστόσο, το χαρτοφυλάκιο δεν περιλαμβάνει πλέον τον τομέα του περιβάλλοντος, όπως επί του Λιθουανού Βιργίνιους Σινκεβίτσιους, καθώς περνά στην Επιτροπή από τη Σουηδία.

Η επιλογή του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου εντείνει πάντως το ενδεχόμενο ο κ. Καδής να αντιμετωπίσει στην ακρόαση του ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ερωτήματα που αφορούν στη θητεία του επί Προεδρίας Αναστασιάδη ως υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (2018 - 2023), καθώς από την περίοδο εκείνη χρονολογούνται χειρισμοί σε σχέση με τη κερσόνησο του Ακάμα και τις περιοχές Natura 2000 για τις οποίες η Κύπρος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαδικασίες επί παραβάσει και πιθανά σοβαρά πρόστιμα.

Στην ισορροπία του τρόπου που θα αντιμετωπίσουν όλοι οι υποψήφιοι στις ακρόασεις, η Κύπρος θα ήταν ένας εύκολος στόχος ως μικρή χώρα για το Κοινοβούλιο, το οποίο

Με σημαντικό προϋπολογισμό, όμως με λιγότερες αρμοδιότητες από την πρώτη πενταετία Ούρσουλας, το χαρτοφυλάκιο του

θα θελήσει να ασκήσει τις πολιτικές του αρμοδιότητες. Ωστόσο, προς το παρόν το Κοινοβούλιο έχει μπροστά του πιο ελκυστικούς στόχους, όπως τον υποψήφιο της Ιταλίας, Ραφαέλε Φίτο, της Ουγγαρίας, Όλιβερ Βαρζέλι, ή του Λουξεμβούργου, Κρίστοφ Χάνσεν, στη θέση του οποίου οι Σοσιαλιστές θα ήθελαν τον ανθυποψήφιο της Φον ντερ Λάιεν για την Προεδρία, Λουξεμβούργιο απερχόμενο Επίτροπο Νικόλας Σμιτ.

Τι περιλαμβάνει

Το χαρτοφυλάκιο το οποίο την προηγούμενη πενταετία είχε ο απερχόμενος Λιθουανός Επίτροπος δεν διαφέρει πολύ, βάσει των αρμοδιοτήτων του κ. Σινκεβίτσιους, με εξαίρεση τα ευρύτερα θέματα βιοποικιλότητας και της αποψίλωσης των δασών, καθώς και της κυκλικής οικονομίας, τα οποία περνούν στις αρμοδιότητες της Τζέσικα Ρόσβαλ, της υποψήφιας Επιτρόπου από τη Σουηδία.

Η Γενική Διεύθυνση της Κομισιόν για τις Θαλάσσιες Υποθέσεις και την

Δεν πήρε αυτό που έθεσε δημόσια ως στόχο η Κύπρος, πήρε αυτό που αναλογούσε στο βιογραφικό - Επόμενη στάση οι ακρόασεις στο Ευρ. Κοινοβούλιο, στον «οριζοντα» οι περιοχές Natura.

Αλιεία διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, το οποίο υποστηρίζει τη μετάβαση στη βιώσιμη αλιεία, την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και τη στήριξη του τομέα της αλιείας, με συνολικό προϋπολογισμό για την επταετία 2021 - 2027 να έχει οριστεί στα 6,108 δις. ευρώ.

Όσον αφορά με ποια θέματα θα καταπαστεί ο κ. Καδής την επόμενη πενταετία, από την επιστολή στην

οποία η κ. Φον ντερ Λάιεν καταγράφει τη αναμένη από τον Κύπριο Επίτροπο ξεχωρίζει από τη μια η στήριξη και η βιωσιμότητα των παράκτιων κοινοτήτων και οικονομιών και του τομέα της αλιείας, θέμα που αγγίζει και την ασφάλεια τροφίμων, και από την άλλη η αποστολή της σύνταξης ενός νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τους Ωκεανούς.

Ο κ. Καδής θα πρέπει να αναλάβει την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της Ε.Ε. και τις εν εξελίξει διαδικασίες για αξιολόγησή της, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αναθεώρησή της - προς το παρόν ο στόχος που καταγράφεται είναι η ανάπτυξη στρατηγικής για την αλιεία μέχρι το 2040. Παράλληλα, ο τομέας αυτός αγγίζει τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την αντιμετώπιση του διενούς ανταγωνισμού και της παράνομης αλιείας, και τις συμφωνίες με τρίτες χώρες και οργανισμούς.

Σε σχέση με τους ωκεανούς, το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τους Ωκεανούς θα είναι, όπως εξήγησε η κ. Φον ντερ Λάιεν, το πλαίσιο για την

ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας και των επενδύσεων στον τομέα, ενώ το χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει θέματα θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, αποκατάστασης των ωκεανών και βιοποικιλότητας.

Ακρόαση και ισορροπίες

Το 2019 για τη θέση του Επιτρόπου Περιβάλλοντος και Ωκεανών, ο κ. Σινκεβίτσιους είχε αντιμετωπίσει στην ακρόαση του δύο κοινοβουλευτικές επιτροπές: την Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων, και αυτήν της Αλιείας.

Το σε ποια επιτροπή θα παρουσιαστεί ο κ. Καδής θα αποφασιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει τις προετοιμασίες μετά την παρουσίαση των ονομάτων από την κ. Φον ντερ Λάιεν στην Πρόεδρο του σώματος, Ρομπέρτα Μέτσολα, και τους αρχηγούς των πολιτικών ομάδων.

Ήδη, όπως ανακοίνωσε ο εκπρόσωπος της Προέδρου της Κομισιόν, το απόγευμα της Τετάρτης οι νέοι Επίτροποι θα συναντηθούν με την κ. Φον ντερ Λάιεν στις Βρυξέλλες για να ξεκινήσουν τις προετοιμασίες.

Όπως έχουν τα πράγματα, ο κ. Καδής σίγουρα θα κληθεί να παρουσιαστεί στην επιτροπή Αλιείας, αν και παραμένει ανοιχτό το ενδεχόμενο να εμπλακεί στη διαδικασία και η επιτροπή για θέματα περιβάλλοντος. Μέχρι χθες το απόγευμα, πάντως, ήταν νωρίς για να ξεκαθαρίσει αυτό το διαδικαστικό ζήτημα.

Όσον αφορά στις ισορροπίες ενώπιον των επιτροπών, σε αυτή τη φάση υπάρχουν πιο ελκυστικοί «στόχοι» όσον αφορά τους υποψήφιους που θα μπορούσαν να απορριφθούν. Τα οικολογικά ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν για τον κ. Καδή είναι κάτι που ενδεχομένως να προωθήσουν οι Πράσινοι, οι οποίοι όμως δεν έχουν ισχυρή παρουσία στην Ολομέλεια και τις Επιτροπές, ενώ η έμμεση διασύνδεση του Κύπριου υποψηφίου με το ΕΛΑΚ και η συμφωνία κυρίων με τους Σοσιαλιστές του διόνουν σε πρώτο στάδιο μια κάποια ασφάλεια.

Πολλά όμως θα εξαρτηθούν από τις ισορροπίες που θα διαμορφωθούν με άλλους Επιτρόπους, και έτσι αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή σεναρία.

προφανώς ότι οι θέσεις που διατύπωσε δεν είναι ευθυγραμμισμένες με τη νέα πολιτική που εμφανίζεται να επιθυμεί να επιβάλει ο Μπαρνιέ στο προσφυγικό/μεταναστευτικό.

Αντίπαλο μπλοκ και Τουρκία

Η Ελλάδα, μαζί με αρκετά άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., περιλαμβανομένων της Πολωνίας, της Αυστρίας, και πιθανότατα της Ισπανίας και της Ιταλίας, φέρεται να κινείται για τη δημιουργία ενός ισχυρού μπλοκ, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Γερμανία, δεν θα μεταφερθεί στους όμως άλλων ευρωπαϊκών κρατών και χωρών πρώτης γραμμής. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Παύλος Μαρινάκης διαμήνυσε ότι η Ελλάδα «δεν θα είναι ο σάκος του μποξ» (Αντέννα), ενώ η Βιέννη έχει ήδη απορρίψει κάθε σκέψη για επιστροφές μεταναστών από τη Γερμανία σε αυστριακό έδαφος.

Η Αθήνα πάντως δεν επιθυμεί να έρθει σε ρήξη με το Βερολίνο, αλλά να διασφαλιστεί μια κοινή γραμμή πλευσας και συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για ρύθμιση του προσφυγικού/μεταναστευτικού. Το μήνυμα αυτό φέρεται να μετέφερε στο Βερολίνο ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, Νίκος Παναγιωτόπουλος, ο οποίος συναντήθηκε τη Δευτέρα με τον Γερμανό υφυπουργό Εσωτερικών Μπερντ Κρόσερ, μια μέρα πριν από την έναρξη της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τα Σύνορα.

Το ζήτημα του προσφυγικού/μεταναστευτικού εκτιμάται ότι θα περιληφθεί και στην ατζέντα της συνάντησης που αναμένεται να έχουν στο περιθώριο της Γ.Σ. ΟΗΕ, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοστάκης και ο Ταγίρ Ερντογάν.

Σημειώνεται ότι κύκλοι στις Βρυξέλλες θεωρούν ότι «η εξίσωση για εξεύρεση ευρωπαϊκής διεξόδου στο προσφυγικό/μεταναστευτικό θα πρέπει να περιλαμβάνει τρίτες χώρες και δη την Τουρκία», η οποία εδώ και καιρό απαιτεί επικαιροποίηση της Δήλωσης (συμφωνίας του 2016) με την Ε.Ε. για προσφυγικό/μεταναστευτικό.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Η ψηφιακή υπογραφή στην υπηρεσία του πολίτη

Είναι πραγματικά απορίας άξιο πώς μετά από σχεδόν 10 χρόνια ανακοινώσεων και διαφόρων προσπαθειών από πλευράς κράτους, ακόμα δεν έχουμε καταφέρει να έχουμε ψηφιακή υπογραφή στην Κύπρο. Μέχρι και υφυπουργείο ψηφιακής πολιτικής φτιάξαμε, αλλά ακόμα ένα τόσο απλό και καιρίο έργο δεν έχουμε καταφέρει να το ολοκληρώσουμε.

Η ψηφιακή υπογραφή είναι το πιο σημαντικό στοιχείο για την ψηφιακή μετάβαση στη λειτουργία ενός κράτους, αφού είναι το κύριο συστατικό στις συναλλαγές πολιτών και κυβερνητικών υπηρεσιών. Η ψηφιακή υπογραφή, λόγω της τεχνολογίας που χρησιμοποιεί, μας εγγυάται την ασφάλεια και την αυθεντικότητα των ηλεκτρονικών εγγράφων, δίνοντας πολλές δυνατότητες στους πολίτες και στις κυβερνητικές υπηρεσίες. Το μεγάλο και βασικό όφελος της ψηφιακής υπογραφής είναι η εξάλειψη της γραφειοκρατίας, αφού όλα καταγράφονται όλες εκείνες οι διαδικασίες για επικύρωση εγγράφων. Ο πολίτης δεν θα πρέπει να περιμένει σε ατελείωτες ουρές, ούτε και να γυρνάει από γραφείο σε γραφείο μέσα σε μια υπηρεσία για κάτι τόσο απλό όσο είναι μια απλή επικύρωση εγγράφου. Αυτό θα μπορεί να το κάνει από την άνεση του σπιτιού του, εύκολα, γρήγορα και αξιόπιστα, μειώνοντας την ίδια ώρα την ανάγκη για προσωπικό και δημόσιο κόστος. Όσον αφορά στην ασφάλεια των εγγράφων, μπορούμε με σιγουριά να πούμε ότι είναι σχεδόν απίθανο να πλαστογραφηθούν, αφού το ηλεκτρονικό αποτύπωμα και η κρυπτογραφική τεχνολογία δεν αφήνει περιθώρια εκμετάλλευσης από τρίτους. Αν δούμε τι συμβαίνει στον ιδιωτικό τομέα, θα καταλάβουμε πόσο πολύ θα μας ωφελήσει ένα τέτοιο έργο, γιατί εκτός από ευκολία και ασφάλεια θα ενισχύσει τη διαφάνεια των συναλλαγών των πολιτών με το κράτος και θα βελτιώσει την εμπιστοσύνη απέναντι στους θεσμούς. Κανένας πολίτης δεν θα είναι πλέον δέσμιος κανενός κυβερνητικού υπαλλήλου, αφού τα πάντα θα γίνονται ηλεκτρονικά, με τον πολίτη να μπορεί να παρακολουθεί τη διαδικασία των συναλλαγών του. Αφών για το τέλος το περιβάλλον και την πρόσβση μετάβαση, όχι γιατί το θεωρώ λιγότερο σημαντικό, απλώς είναι αυτονόητο ότι με τη μείωση της γραφειοκρατίας μειώνεται το ενεργειακό αποτύπωμα και άρα αυξάνεται η προστασία του περιβάλλοντος. Ήρθε ο καιρός οι όποιες δικαιολογίες για την καθυστέρηση ενός τόσο σημαντικού έργου να παρμεριστούν και το υπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής να προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση της ψηφιακής υπογραφής.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επικειρήσεων.

Στάσιμος παραμένει ο χειμερινός τουρισμός

Στα ίδια επίπεδα με πέρυσι, ελλείψει πρωτοβουλιών και συνεργειών - Χρειάζονται κίνητρα για καταπολέμηση της εποχικότητας

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Σε ακαρτογράφητα νερά βαδίζει για μιαν ακόμα χρονιά ο χειμερινός τουρισμός, καθώς οι εμπλεκόμενοι φορείς δεν έχουν προχωρήσει σε αποτελεσματικές συνέργειες προκειμένου να αναβληθεί η εικόνα του τουριστικού προϊόντος της χώρας μας.

Το ζητούμενο είναι να επιτευχθεί ο συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου το χειμερινό τουριστικό προϊόν της Κύπρου να αναβληθεί με συντονισμένες ενέργειες και όχι αποσπασματικά. Ωστόσο, ενώ όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς πασχίζουν για να ετοιμάσουν προτάσεις προκειμένου να προσελκύσουν τουρίστες κατά τη χειμερινή περίοδο, οι προτάσεις αυτές φαίνεται ότι μένουν στα συρτάρια καθώς καταδεικνύονται σημαντικές μειώσεις, τόσο των προσφερόμενων θέσεων από τις αεροπορικές εταιρείες, όσο και των ταξιδιωτικών πακέτων που προσφέρονται. Όπως επισημαίνεται, μάλλον βήματα προς τα πίσω και όχι προς τα εμπρός γίνονται, με αποτέλεσμα να χάνονται τουριστικές αγορές που παραδοσιακά επισκέπτονταν την Κύπρο τον χειμώνα. Όπως πληροφορείται η «Κ», ενώ υπάρχουν πλάνα για να θεθούν επί τάπητος, ωστόσο, παρατηρούνται συνεχόμενες καθυστερήσεις. Κρίνεται ακόμα αναγκαίο να δοθούν κίνητρα για τις επιχειρήσεις ώστε να διατηρούνται ανοικτές τον χειμώνα, επισημαίνουν οι αρμόδιοι φορείς.

Δεν έχουμε καταφέρει ούτε και φέτος να πείσουμε τους τουρίστες ότι η Κύπρος αποτελεί ολόχρονα τουριστικό προορισμό, τονίζουν οι εμπλεκόμενοι τουριστικοί φορείς στην «Κ». Να σημειώσουμε ότι οι αρμόδιοι φορείς δεν ανέμεναν να υπάρχουν θετικές εξελίξεις για τον χειμερινό τουρισμό, καθώς δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε κινήσεις προκειμένου να ενισχυθεί το τουριστικό προϊόν που προσφέρει η χώρα μας τον χειμώνα.

Σε πρώτη φάση, είναι σημαντικό να

Σημαντικές απώλειες καταγράφονται από τις διάφορες ευρωπαϊκές αγορές όσον αφορά στις προσφερόμενες θέσεις.

Δεν έχουμε καταφέρει ούτε και φέτος να πείσουμε τους τουρίστες ότι η Κύπρος αποτελεί ολόχρονα τουριστικό προορισμό, τονίζουν οι εμπλεκόμενοι τουριστικοί φορείς στην «Κ».

κτιστεί το προϊόν με συγκεκριμένες συνέργειες, σε κατοπινό στάδιο να διαφραμίζονται και στη συνέχεια να επενδύσουν σε αυτό όλοι προκειμένου να υπάρξουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα και θετικό πρόσημο, προστίθεται από τους τουριστικούς εμπλεκόμενους φορείς.

Με βάση τα στοιχεία, αυξημένες ήταν οι αφίξεις για τη χειμερινή περίοδο Νοέμβριος 2023 – Μάρτιος 2024 (698.000 αφίξεις) συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο Νοέμβριος 2022 – Μάρτιος 2023 (654.000 αφίξεις). Την ίδια περίοδο άνοδος σημειώθηκε και στα τουριστικά έσοδα τα οποία ανήλθαν στα €354 εκατ. από €295,1.

Όσον αφορά στη φετινή περίοδο, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι παρά το γεγονός ότι σημειώνεται άνοδος της τάξης του 7% στις προσφερόμενες θέσεις των αεροπορικών εταιρειών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, γνωρίζουμε ότι αυτή οφείλεται στον μεγαλύτερο βαθμό στην αγορά του Ισραήλ, η οποία φέτος έχει ανακάμψει παρά τα προβλήματα συνεπεία του πολέμου.

Η εποχικότητα του τουρισμού αποτελεί ένα διαχρονικό ζήτημα για την Κύπρο, το οποίο δεν έχουμε καταφέρει να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά μέχρι σήμερα, σημειώνει η γενική διευθύντρια του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου ΣΤΕΚ, Χρυσάιμην Ψηλογέννη. Επισημαίνοντας ότι η ανάγκη ενός ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδίου για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού είναι πλέον επιτακτική, τόνισε ότι δεν διαθέτουμε αυτή τη στιγμή το κατάλληλο προϊόν για να προσελκύσουμε τουρίστες τον χειμώνα. Οι τουριστικοί οργανισμοί δεν μας συμπεριλαμβάνουν στα χειμερινά τους προγράμματα, και αυτό πρέπει να αλλάξει, πρόσθεσε η κα Ψηλογέννη. Ο στόχος του ολόχρονου τουρισμού δεν είναι εύκολος και θα χρειαστεί χρό-

νος για να αποδώσει καρπούς, αλλά τα μακροπρόθεσμα οφέλη θα είναι τεράστια τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για το κράτος, υπογράμμισε ο ΣΤΕΚ καταληκτικά.

Οι ευρωπαϊκές αγορές

Σημαντικές απώλειες καταγράφονται από τις διάφορες ευρωπαϊκές αγορές όσον αφορά στις προσφερόμενες θέσεις, σύμφωνα με στοιχεία της Hermes Airports. Συγκεκριμένα, μείωση που ανέρχεται στο 74% σημειώνεται για ορισμένες αγορές, οι οποίες τα προηγούμενα 3 με 4 χρόνια θεωρούνταν μεγάλες αγορές για το χειμερινό τουριστικό προϊόν της χώρας μας. Ιδιαίτερα απογοητευτική κρίνεται η κατάσταση με τη γαλλική αγορά που σημειώνει τη μεγαλύτερη μείωση στις προσφερόμενες θέσεις και πακέτα και ανέρχεται στο 74%. Επιπλέον, η Δανία σημειώνει μείωση της τάξης του 67%, η Σουηδία 36%, η Λιθουανία 24% και η Ελβετία και η Ουγγαρία 14%.

Η Κύπρος μπορεί

Παρά τα διαχρονικά ζητήματα της προσέλκυσης τουριστών στη χώρα μας για τη χειμερινή περίοδο, οι εμπλεκόμενοι φορείς πιστεύουν ακράδαντα ότι η Κύπρος διαθέτει όλα τα απαραίτητα συστατικά για να γίνει τουριστικός προορισμός ολόχρονα. Είναι γι' αυτό ακριβώς που μεμονωμένα και ο κάθε ένας από το πόστο του προχωρούν με τις ανάλογες ενέργειες προς την προσέλκυση χειμερινού τουρισμού από παραδοσιακές και μη παραδοσιακές αγορές, επδεικνύοντας τόσο τις φυσικές ομορφιές και το ήπιο κλίμα όσο και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της χώρας μας.

Σημεία αναφοράς είναι και οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως είναι το περπάτημα στη φύση, ο οικουρισμός, ο αγροτουρισμός ή ο ορεινός τουρισμός που δίνουν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να έρθουν πιο κοντά στο φυσικό περιβάλλον και να συμβάλουν στην προστασία της βιοποικιλότητας.

Κ. Κουμής: Νέο σχέδιο για προβολή ειδικών μορφών τουρισμού

Με στόχο την ενίσχυση της προσπάθειας προβολής των ειδικών μορφών τουρισμού της Κύπρου το Υφυπουργείο Τουρισμού προκηρύσσει νέο σχέδιο στήριξης της παραγωγής περιεχομένου. Όπως ανέφερε στην «Κ» ο υφυπ. Τουρισμού Κώστας Κουμής, το συγκεκριμένο σχέδιο αναμένεται να συμβάλει θετικά στην προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό λόγω της δυναμικής των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στον τομέα του τουρισμού. Εξάλλου, οι ειδικές μορφές τουρισμού, προβάλλονται πλέον από το Υφυπουργείο, θεσμοθετημένα σε όλες τις μεγάλες τουριστικές εκθέσεις, καθώς και τα σχέδια κινήτρων που λειτουργούν προς αυτή την κατεύθυνση, όπως για παράδειγμα τα σχέδια για τον συνεδριακό και τον αθλητικό τουρισμό, τομείς που βιώνουν σημαντική άνοδο, σημειώνεται από πλευράς του Υφυπουργείου. Αναφορικά με τη βελτίωση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, το Υφυπουργείο εκτιμά ότι ενισχύει τους τοπικούς φορείς, δημοσίου ή ιδιωτικού μέσου από διάφορα σχέδια κινήτρων. Καταληκτικά, διευκρινίζει ότι η επέκταση της τουριστικής περιόδου, όπως και η περαιτέρω ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, είναι ένα πεδίο δράσης στο οποίο επενδύει συνεχώς.

Στο συρτάρι το νέο μηχανογραφικό σύστημα εκλογών

Εκκρεμεί η «σκιαγράφηση» της αποχής και η ηλεκτρονική έκθεση εξόδων των υποψηφίων – Έχει σκαλώσει στο υφυπουργείο Καινοτομίας

Του **ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Κι όμως, εν έτει 2024 σε κράτη όπως η Κυπριακή Δημοκρατία, συμβαίνει κι αυτό. Το μηχανογραφικό σύστημα των εκλογών είναι περίπου 30 χρονών και έχει εδώ και χρόνια φτάσει στα όριά του. Αδυνατεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης και ψηφιακής εποχής για τη στατιστική ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων των εκλογικών διαδικασιών, παρέχοντας συγχρόνως χρήσιμα εργαλεία, τόσο στην Υπηρεσία Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και στα κόμματα, στην προσπάθεια των δεύτερων να διαβάσουν σωστά τα

Με ένα σύγχρονο σύστημα θα μπορεί να χρησιμοποιείται ο ηλεκτρονικός κατάλογος εκλογέων, ώστε να διενεχθεί η ζωντανή ροή των αποτελεσμάτων από τα εκλογικά κέντρα, δήλωσε στην «Κ» ο έφορος Εκλογών, Μενέλαος Βασιλείου.

μηνύματα από το εκλογικό σώμα και να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες και τα θέλω του. Την ίδια ώρα, το παλαιωμένο σύστημα βάζει τροχοπέδη στην εφαρμογή συστάσεων από την Ελεγκτική Υπηρεσία, στα πλαίσια του διοικητικού κόστους και της διαφάνειας. Και όλα αυτά την ίδια ώρα, που αντίθετως προχωρούν αλλαγές στον εκλογικό νόμο (από τις 6 Σεπτεμβρίου και

Το μηχανογραφικό σύστημα των εκλογών είναι περίπου 30 χρονών και έχει εδώ και καιρό φτάσει στα όριά του, αδυνατώντας να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης και ψηφιακής εποχής, για τη στατιστική ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων των εκλογικών διαδικασιών.

μέχρι τις 7 Οκτωβρίου βρίσκονται σε δημόσια διαβούλευση) και οι κοινοτικοί μηχανισμοί εργάζονται πυρετωδώς για τις επόμενες βουλευτικές εκλογές του 2026.

Όπως φαίνεται, το ζήτημα έχει σκαλώσει στο Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής. Η Υπηρεσία Εκλογών έχει εντοπίσει και καταγράψει τις αδυναμίες, έχοντας

εδώ και καιρό αιτηθεί στο Υφυπουργείο τη δημιουργία νέου μηχανογραφικού συστήματος εκλογών. Ακολούθησε σειρά συναντήσεων, όπου καθορίστηκαν οι απαιτήσεις του νέου συστήματος, ωστόσο εκκρεμεί η απόφαση του Υφυπουργείου να βγει σε διαδικασία διαγωνισμού. Σήμερα διαφαίνεται ότι το συγκεκριμένο έργο δεν είναι στις προτεραιότητες του Υφυπουργείου,

ενώ στο Υπουργείο Εσωτερικών επικρατεί η ανησυχία ότι δεν θα έχουν έγκαιρα στη διάθεσή τους το νέο λογισμικό, ώστε να αξιοποιηθεί στις βουλευτικές εκλογές του 2026.

Ηλεκτρονικός κατάλογος

Αν έχεις στη διάθεσή σου ένα καλό μηχανογραφικό, σου δίνει τα χεγγύρα για να κάνεις σωστές διαδικασίες, α-

νέφερε στην «Κ» ο έφορος Εκλογών, Μενέλαος Βασιλείου. Όπως εξήγησε, το νέο σύστημα θα μπορούσε να βοηθήσει την Υπηρεσία σε θέματα οργανωτικής φύσεως, δηλαδή στο να γίνεται αυτόματα κατανομή των εκλογέων στα εκλογικά κέντρα και την ημέρα των εκλογών να μπορεί να χρησιμοποιείται ο ηλεκτρονικός κατάλογος εκλογέων, ώστε να διενεχθεί η ζωντανή ροή των αποτελεσμάτων από αυτά.

Σκιαγράφηση της αποχής

Την ίδια ώρα, η απουσία νέου μηχανογραφικού συστήματος εμποδίζει την «ανάγνωση» της αυξανόμενης αποχής των ψηφοφόρων. Η Υπηρεσία Εκλογών επιθυμεί να εφαρμόσει σχετική πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε τον Μάιο του 2022 στη Βουλή ο βουλευτής του ΔΗΚΟ, Χρύσης Παντελίδης, ώστε ο Γενικός Έφορος Εκλογών να εξάγει και να δημοσιοποιεί στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό αυτών ανά ηλικία, φύλο και αστική περιοχή ή περιοχή της υπαίθρου, καθώς και συνολικά.

Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο κ. Παντελίδης τόνισε ότι με βάση την αιτιολογική έκθεση της πρότασης, «οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, για σκοπούς σκιαγράφησης των χαρακτηριστικών των ψηφοφόρων που επιλέγουν την αποχή από τις εκλογικές διαδικασίες, με απώτερο στόχο την καλύτερη αξιολόγηση των δεδομένων της αποχής και την αύξηση της συμμετοχής των ψηφοφόρων στις επόμενες εκλογές». Όπως είπε, μέχρι σήμερα ο γενικός έφορος Εκλογών ανακοινώνει, ανήμερα των εκλογών, μόνο τον αριθμό όσων ψήφισαν και το ποσοστό αυτών επί των εγγεγραμ-

μένων ψηφοφόρων, χωρίς οποιαδήποτε άλλη στατιστική πληροφορία. «Όμως, το στοιχείο αυτό, αν και χρήσιμο, δεν είναι αρκετό για σκιαγράφηση της αποχής, που είναι απολύτως αναγκαία και χρήσιμη στην προσπάθεια περιορισμού της», τόνισε. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην πρόταση νόμου θα είναι μόνο στατιστικά και όχι εξατομικευμένα και επομένως, πρόσθεσε, δεν εγείρεται οποιοδήποτε θέμα παραβίασης προσωπικών δεδομένων. Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της πρότασης νόμου, είναι προφανές ότι είναι εφικτή με τη χρήση της τεχνολογίας, δηλαδή ενός λογισμικού στο οποίο, σύμφωνα με τον κ. Παντελίδη, θα καταχωρούνται οι αριθμοί ταυτότητας όσων απείχαν και θα συνδυάζονται με τα στοιχεία που είναι ήδη καταχωρημένα στο Αρχείο Πληθυσμού ή/και στον Εκλογικό Κατάλογο.

Έξοδα υποψηφίων

Την ίδια ώρα, την ανάγκη δημιουργίας ενός νέου μηχανογραφικού συστήματος εκλογών υποδεικνύει στην Υπηρεσία Εκλογών και η Ελεγκτική Υπηρεσία σε ειδική έκθεση τον Ιανουάριο του 2024 με θέμα «Έλεγχος εκθέσεων εκλογικών εξόδων των υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές του 2023». Συγκεκριμένα, ζητά από την Υπηρεσία Εκλογών να εμποτεύσει τις διαδικασίες για υλοποίηση της μηχανογράφησης της υποβολής των εκθέσεων των εκλογικών εξόδων των υποψηφίων. Σύμφωνα με τον κ. Βασιλείου, η Υπηρεσία Εκλογών συμφωνεί με την Ελεγκτική Υπηρεσία, τονίζοντας ότι χρειάζεται ένα νέο μηχανογραφικό, όπου οι υποψήφιοι θα μπορούσαν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις εκθέσεις εκλογικών εξόδων.

VOGUE

GREECE

22/09

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

fashion supreme

STEINBERG IN PARIS BY JOHAN SANDBERG

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Fed, τα επιτόκια και η αγορά εργασίας

Της ΤΖΙΝΑ ΣΜΙΛΕΚ / THE NEW YORK TIMES

Μέχρι στιγμής η προσπάθεια της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) για ήπια προσέγγιση της αμερικανικής οικονομίας έχει αποδώσει καλύτερα από ό,τι περίμενε κανείς, συμπεριλαμβανομένων των ιδίων των κεντρικών τραπεζών. Ο πληθωρισμός έχει μειωθεί σημαντικά, καθώς ο δείκτης τιμών καταναλωτή υποχώρησε στο 2,5% από το υψηλό του 9,1% μόλις πριν από δύο χρόνια. Και ακόμη και με το επιτόκιο της Fed στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων είκοσι χρόνων και πλέον, οι καταναλωτικές δαπάνες έχουν διατηρηθεί και η συνολική ανάπτυξη συνεχίζεται. Όλες οι ενδείξεις τείνουν στο ότι οι αξιωματούχοι της τράπεζας θα μειώσουν τα επιτόκια αύριο Τετάρτη. Το μόνο πραγματικό ερώτημα είναι αν θα τα μειώσουν τυπικά κατά ένα τέταρτο της ποσοστιαίας μονάδας ή κατά μισή ποσοστιαία μονάδα. Ωμως, ακόμη κι όταν η Fed κάνει σημαντική στροφή στη μάχη κατά του πληθωρισμού, οι πραγματικοί κίνδυνοι παραμένουν και ειδικά στην αγορά εργασίας. Αλλωστε η ανεργία αυξάνεται αργά αλλά σταθερά, ενώ η αύξηση των μισθών επιβραδύνεται συνεχώς. Οι θέσεις εργασίας και τα ποσοστά προσλήψεων έχουν μειωθεί.

Κι ενώ όλες αυτές οι εξελίξεις είναι ό,τι ακριβώς επιδιώκει η Fed, δηλαδή να επιβραδύνει μια υπερθερμανθείσα αγορά εργασίας και να την αποτρέψει από το να τροφοδοτήσει τον μελλοντικό πληθωρισμό, σήμερα διευκρινίζει πως δεν θέλει να συνεχιστεί η εν λόγω τάση. «Δεν επιδιώκουμε ούτε καλωσορίζουμε την περαιτέρω αποθέρμανση στις συνθήκες της αγοράς εργασίας», δήλωσε ο πρόεδρος της τράπεζας, Τζερόμι Πάουελ. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι δεν είναι εμφανές πώς θα ανακοπεί ξαφνικά η επιβράδυνση στην απασχόληση, ενώ οι μειώσεις των επιτοκίων της Fed θα βοηθήσουν, ευνοώντας τις επιχειρήσεις και καλύπτοντας τη ζήτηση. Πάντως, τέτοιες αλλαγές στην πολιτική της λειτουργούν ως φάρμακο

βραδείας αποδέσμευσης. Δεν αλλάζουν ολόκληρη την οικονομία από τη μια μέρα στην άλλη. Εξ ου και διατυπώνονται ανησυχίες μήπως η τράπεζα υστερήσει εάν κάνει πολύ σταδιακά βήματα. «Δεν οδηγεί η κάθε επιβράδυνση σε ύφεση, αλλά κάθε ύφεση ξεκινάει με επιβράδυνση», δήλωσε ο Σκάντα Αμάρναθ, εκτελεστικός διευθυντής στον οργανισμό έρευνας και συνηγορίας Employ America με επίκεντρο την απασχόληση. «Πιστεύω ότι τα δεδομένα σηματοδοτούν έναν συγκεκριμένο βαθμό επείγοντος». Το πιο ανησυχητικό σημάδι επιδείνωσης της αγοράς εργασίας ήταν η πρόσφατη άνοδος της ανεργίας. Μετά την πτώση στο 3,4% το 2023, η ανεργία ανήλθε στο 4,2% τον Αύγουστο. Αυτό συνέβη τόσο καθώς οι άνθρωποι εγκατέλειπαν τις δουλειές τους όσο και γιατί οι νέοι που εισήλθαν στην αγορά εργασίας χρειάστηκαν χρόνο για να βρουν κενές θέσεις. Το ερώτημα είναι αν η επικείμενη αλλαγή στην πολιτική της Fed επαρκεί για να θέσει φρένο στη σταθερή άνοδο της ανεργίας, ενώ το ίδιο ισχύει και για την αύξηση των μισθών. Εάν η αγορά εργασίας βρυχάται και οι εργαζόμενοι είναι δύσκολο να βρεθούν, οι επιχειρήσεις πληρώνουν για να τους προσελεύσουν ή να τους διατηρήσουν. Όταν η απασχόληση αποθερμαίνεται, οι μισθοί αυξάνονται πιο αργά. Κι αυτό συμβαίνει τώρα. Τα μέσα ωρομίσθια έχουν μειωθεί από τον μέγιστο ρυθμό αύξησης 7% το 2022 σε ένα πιο συγκρατημένο 4%, όταν το 2019, προ πανδημίας, η άνοδος τους ήταν περίπου 3,7%.

Οι προηγούμενες προσπάθειες της Fed να μειώσει τον πληθωρισμό επιβραδύνοντας την αγορά εργασίας προκάλεσαν επώδυνες υφέσεις, όπως στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Τα προηγούμενα παραδείγματα υποδηλώνουν ότι όταν η ανεργία αυξάνεται, όπως προσφάτως, πιθανολογείται μια ύφεση, διότι οι μη έχοντες δουλειά και οι αγχωμένοι εργαζόμενοι μειώνουν τις δαπάνες.

Η μεγάλη ληστεία των σιτηρών της Ουκρανίας από τη Ρωσία

Η Μόσχα λεηλατεί κατεχόμενες γεωργικές εκτάσεις, κερδίζοντας δισεκατομμύρια

Μακριά από τις βόμβες και τα φλεγόμενα πεδία μαχών του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία, μαίνεται ένας παράλληλος οικονομικός πόλεμος. Στην πρώτη γραμμή του βρίσκονται οι κατεχόμενες γεωργικές εκτάσεις της Ουκρανίας – από τις πλέον εύφορες της Ευρώπης– τις οποίες η Μόσχα και οι εταίροι της εκμεταλλεύονται, διοχετεύοντας κλεμμένα σιτηρά αξίας σχεδόν 1 δισ. δολαρίων σε μια αναπτυσσόμενη «μαύρη» αγορά. Η επιχείρηση περιλαμβάνει ένα εκτεταμένο δίκτυο συνεργατών της Μόσχας εν καιρώ πολέμου, συμπεριλαμβανομένων ενός ρωσικού ναυπηγείου, μιας εταιρείας που συνδέεται με τους Φρουρούς της Επανάστασης του

Η ακριβής εμπορική αξία της «ληστείας» της Ρωσίας, είναι δύσκολο να προσδιοριστεί εν μέσω του χάους του πολέμου, αλλά είναι μεγάλη. Από το 2022 η καλά οργανωμένη επιχείρηση της Μόσχας έχει στείλει απευθείας τουλάχιστον 4 εκατ. τόνους σιτηρών και άλλων προϊόντων από την Ουκρανία στις διεθνείς αγορές.

να προσδιοριστεί εν μέσω του χάους του πολέμου, αλλά είναι μεγάλη. Από το 2022, η καλά οργανωμένη επιχείρηση έχει στείλει απευθείας τουλάχιστον 4 εκατομμύρια τόνους σιτηρών και άλλων προϊόντων από την Ουκρανία στις διεθνείς αγορές, αποφέροντας έσοδα ύψους 800 εκατ. δολ., δήλωσε ο Μαρκ-γιάν Ντιμτράσεβιτς, αναπληρωτής υπουργός Γεωργίας της Ουκρανίας. Ακόμη μεγαλύτερη ποσότητα έχει εξαχθεί μέσω ξηράς ή με μικρά πλοία, σύμφωνα με την ουκρανική ΜΚΟ Texty, η οποία εκτιμά πως η συνολική αξία των σιτηρών που καρπώνεται η Ρωσία από τα κατεχόμενα εδάφη μπορεί να φτάσει στα 6,4 δισ. δολ.

Το δίκτυο υποστήριξης του Κρεμλίνου λαμβάνει πολλές μορφές. Τρία πλοία χύδην που εξαγουν μεγάλες ποσότητες παράνομων σιτηρών ανήκουν –μέσω μιας αλυσίδας εταιρικών οντοτήτων– στη ρωσική κρατική United Shipbuilding Corp., η οποία παράγει επίσης πολεμικά πλοία που χρησιμοποιούνται για να βομβαρδίζουν πόλεις

της Ουκρανίας, σύμφωνα με την κυβέρνηση των ΗΠΑ.

Μια ρωσική εταιρεία που πωλούσε αποκλειστικά σιτηρά από την κατεχόμενη περιφέρεια της Ζαπορίζα δώρισε 111.000 δολάρια σε ένα τάγμα που πολεμούσε στην περιοχή, σύμφωνα με έγγραφο που έλαβε το KibOrg News, το οποίο τεκμηριώνει τις ρωσικές οικονομικές λεηλασίες. Η Μόσχα επιτίθεται επίσης στις εξαγωγές σιτηρών της ίδιας της Ουκρανίας. Την περασμένη Τετάρτη (11/9), ρωσικός πυραύλος χτύπησε ένα πλοίο που μετέφερε ουκρανικά σιτηρά αμέσως μετά την αναχώρησή του από λιμάνι της Μαύρης Θάλασσας για την Αίγυπτο, είπε ο πρόεδρος της Ουκρανίας Βολοντίμιρ Ζελένσκι. Το παράνομο εμπόριο γεωργικών προϊόντων της Ρωσίας ξεκινά στις ουκρανικές φάρμες. Οι δυνάμεις της Μόσχας είτε αναγκάζουν τους αγρότες να πουλήσουν τις καλλιέργειές τους σε τιμές χαμηλότερες της αγοράς είτε τις κλέβουν, συχνά υπό την απειλή όπλου. Εν συνεχεία, τα προϊόντα αποστέλλο-

νται με φορτηγά και αμαξοστοιχίες σε κατεχόμενα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας. Οι ρωσικές αρχές λένε ότι το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους έστειλαν 15 πλοία που μετέφεραν 81.000 τόνους σίτου στην Τουρκία από τη Μαριούπολη, μια άλλη πόλη που κατακτήθηκε στη διάρκεια του πολέμου. Η Αγκυρα απαγορεύει τα πλοία από τους κατεχόμενους τερματικούς σταθμούς της Ουκρανίας και συνεργάζεται με το Κίεβο για να εμποδίσει το παράνομο εμπόριο, διαβεβαιώνουν αξιωματούχοι της χώρας.

Οι πιέσεις του Κιέβου

Η Ουκρανία εν τω μεταξύ ασκεί διπλωματική πίεση στις χώρες εισαγωγής, με κάποια επιτυχία. Τα τελευταία δύο χρόνια, η Αίγυπτος, το Ισραήλ και ο Λίβανος είτε ακύρωσαν τις επίμαχες αποστολές είτε σταμάτησαν να αγοράζουν φορτία σιτηρών, αφού Ουκρανοί διπλωμάτες τους ενημέρωσαν ότι είχαν αναχωρήσει από κατεχόμενα εδάφη της χώρας, σύμφωνα με αξιωματούχους. Οι περισσότεροι διεθνείς αγοραστές αρνούνται τις απευθείας παραδόσεις σιτηρών από τα κατεχόμενα εδάφη της Ουκρανίας για να αποφύγουν τις κυρώσεις και την πίεση από το Κίεβο. Οι εξαγωγείς, όμως, που είναι υπέρ της Μόσχας εκτρέπουν τις κλεμμένες καλλιέργειες στην πειραωτική Ρωσία, από όπου μπορούν να επανεξαχθούν στις παγκόσμιες αγορές. Οι σύμμαχοι της Ρωσίας, Ιράν και Συρία, βοηθούν το έργο του Κρεμλίνου. Αυτών τον μήνα μάλιστα, η Τεχεράνη άρχισε να προμηθεύει βαλλιστικούς πυραύλους το Κρεμλίνο, σε αντάλλαγμα για ρωσικά σιτηρά, σύμφωνα με πληροφορίες.

Σε νέα αγορά για τις εξαγωγές της Κριμαίας εξελίσσεται, τέλος, και η Υεμένη. Τον Ιούνιο, ένα ρωσικό κρατικό σκάφος, το «Zafar», παρέδωσε σιτηρά στο Αλ Σαλίφ, λιμάνι που ελέγχουν οι φιλοίρανοι αντάρτες Χουθί στην Υεμένη.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΑΙΔΗΜΕΝΙΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

2024

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Αμiantos - Λεμεσός

ώρα 9:00 π.μ.

Για πληροφορίες καλέστε:

25 747 750 | 99 672 904 | 99 459 587

Ο ΠΑΣΥΚΑΦ σε συνεργασία με το Σωματείο ΕΥ ΖΗΝ και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου διοργανώνουν για 6η χρονιά την ετήσια Αθλητική Ημερίδα "Τρέχουμε για τη ζωή", αφιερωμένη στη Θέκλα Αυγουστή.

Αγώνας Δρόμου 5km | Παιδικός Αγώνας Δρόμου 1km & 600π | Αγώνας Δρόμου 12km | ΤΕΠΑΚ Οικογενειακός Αγώνας 1,5km

*Βραβεία ανά ηλικιακή κατηγορία

Συμβολικό δυναμικό βόδιμα «Περπατώ για τη ζωή» στο μονοπάτι της φύσης «Λούμια των Αετών»

Δηλώσεις συμμετοχής – εγγραφές μέσω: <https://in.events-runningincyprus.com/amiantos-charity-race>

Τα έσοδα θα ενισχύσουν τις Υπηρεσίες και τα Προγράμματα του ΠΑΣΥΚΑΦ.

Η εκδήλωση διεξάγεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Πρώτου Διακήρυξης Κρόνου Ιούλιου του 2014, με αριθμ. Απόφ. Ν.Π. 18/2024, που κορυφώθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών για την περίοδο 1/7/2024 - 31/12/2024

77 77 19 86

www.pasykaf.org

Κάστρο Κολοσσίου

Σάββατο 28 Σεπτ 11:00 – 19:00 Κυριακή 29 Σεπτ 11:00 – 19:00

Δευτέρα 30 Σεπτ 16:00 – 21:00 Τρίτη 1 Οκτ 11:00 – 19:00

Τα παραμύθια ζωντανεύουν

Μπειτε στο μαγικό κόσμο μας στο μεσαιωνικό Κάστρο Κολοσσίου και γνωρίστε Πριγκίπισσες και Ιππότες που σας περιμένουν μέσα στο υπέροχα στολισμένο κάστρο

ΔΩΡΕΑΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Γνωρίστε Πριγκίπισσες & Ιππότες

Επδείξεις μεσαιωνικής πάλης • Σχολών ξιφασκίας

Πάρτι και παρελάσεις Πριγκιπισσών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ & ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Μεταμόρφωση Πριγκιπισσών με μακιγιάζ και χτενίσματα

Εργαστήρι χειροτεχνιών

Μεσαιωνική τοξοβολία

Βόλτες με άλογα και πόνο

Εναγήσεις στο Κάστρο

Τραμπολίνα Bungee Jumping

Πισίνα με συγκρουόμενες βαρκούλες

Φουσκιωτά

Πισίνα με μπάλες waterwalker

Τοξοβολία με κινούμενο στόχο

Αιτείτε το ημερήσιο πρόγραμμα στα social media μας

Εισόδος δωρεάν

Δραστηριότητες και παιχνίδια από €3

ΣΤΗΡΙΞΤΕ ΤΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΕΝΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΜΑΖ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΜΕ ΠΡΟΔΡΕΤΙΚΗ ΕΞΕΦΟΡΑ C2

Διοργανωτής

Μέγας Χορηγός

Χορηγός Επικοινωνίας

Χορηγοί

Υποστηρικτές

Phil Andrew

BD SWISS

Οι χίπις, η παγκοσμιοποίηση και η προσγείωση

Η VW, σύμβολο της μεταπολεμικής αναγέννησης της Γερμανίας, κλυδωνίζεται, ενώ βαρύνεται και με την απάτη Dieselgate

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Για τους κάπως μεγαλύτερους αποτελεί σύμβολο της μεταπολεμικής οικονομικής αναγέννησης της Γερμανίας, της βιομηχανικής κυριαρχίας της και της ευμάρειας μιας ανερχόμενης μεσαίας τάξης. Για τους νοσταλγούς των δεκαετιών 1960 και 1970 έμβλημα μιας αντικομφορμιστικής κουλτούρας της Αμερικής, καθώς το πολύχρωμο, ζωγραφισμένο με λουλούδια μίνι βαν έχει περάσει στη συλλογική μνήμη ως το αυτοκίνητο των χίπις και των συναυλιών στο Γούντστοκ και στο Μοντερέιλ. Για άλλους είναι το ανολοκλήρωτο σχέδιο του Χίτλερ, το «αυτοκίνητο του λαού» που θα έδινε στους Γερμανούς τη δυνατότητα να αποκτήσουν μαζί με τους όχημα, όπως η Ford στους Αμερικανούς. Και για τους πιο προσγειωμένους είναι το πιο διάσημο δείγμα της παγκοσμιοποίησης, δεδομένου ότι ο σκαραβαίος και το λογότυπο της Volkswagen έχουν παγκόσμια αναγνωρισιμότητα αντίστοιχη του λογότυπου της Coca-Cola.

Παρά τον καταγισμό συμβολισμών που την συνοδεύουν, η Volkswagen είναι πάνω απ' όλα η δεύτερη αυτοκινητοβιομηχανία στον κόσμο μετά την Toyota, στον όμιλο της ανήκουν 10 εμπορικά σήματα μεταξύ των οποίων Porsche, Audi, Bentley και Lamborghini και απασχολεί τουλάχιστον 650.000 εργαζομένους ανά τον κόσμο. Και την σπινάει ένα βαρύτατο σκάνδαλο, το διαβόητο

Τα κινεζικά μοντέλα της BYD και της SAIC με τις χαμηλές τιμές τους προσελκύουν όλο και περισσότερους πελάτες.

Ξεκίνησε η δίκη του πρώην CEO της αυτοκινητοβιομηχανίας Μάρτιν Βίντερκορν για το σκάνδαλο των χαμηλών ρύπων του 2015.

πλέον Dieselgate με το ένοχο λογισμικό που πριν από περίπου 10 χρόνια παραπλάνωσε τους κατόχους των αυτοκινήτων της παρουσιάζοντας μειωμένες τις εκπομπές καυσαερίων των βαρύτερα ρυπογόνων οχημάτων της. Ενοχη εν ολίγοις για ένα αμάρτημα κολάσιμο στην εποχή της κλιματικής κρίσης και της στροφής στην καθαρή ενέργεια. Στις αμαρτίες της προστέθηκε προ ημερών και η απόφαση της να κλείσει μονάδες της στην ίδια τη χώρα της, τη Γερμανία, για να εξοικονομήσει 10 δισ. ευρώ και μέχρι το 2026 να διασφαλίσει περιθώρια κέρδους 6,5%.

Ισως δικαιολογημένη από επιχειρηματικές απόψεις ως ψυχρή αποτίμηση της κατάστασης, δεδομένου ότι η VW χάνει μερίδιο αγοράς εξαιτίας της επέλασης των κινεζικών ηλεκτροκινήτων. Όμως η επιλογή της αυτή μπορεί να θεωρηθεί ένα είδος προδοσίας αφενός από την ίδια τη Γερμανία που δέχεται καίριο πλήγμα στη χειμαζόμενη βιομηχανία της, κι ενώ η οικονομία της διολισθαίνει και πάλι σε ύφεση και αφετέρου από πε-

Για τους νοσταλγούς των δεκαετιών 1960 και 1970 η VW ήταν το έμβλημα μιας αντικομφορμιστικής κουλτούρας της Αμερικής, καθώς το πολύχρωμο, ζωγραφισμένο με λουλούδια μίνι βαν έχει περάσει στη συλλογική μνήμη ως το αυτοκίνητο των χίπις και των συναυλιών στο Γούντστοκ και στο Μοντερέιλ.

ρίπου 120.000 υπαλλήλους στους οποίους είχε υποσχεθεί επαγγελματική ασφάλεια προ 30 ετών αλλά τώρα αντιμετωπίζουν το φάσμα της ανεργίας. Το νέο αμάρτημα της Volkswagen ανακοινώθηκε μόλις μία εβδομάδα μετά την ημέρα που άρχισε η δίκη του Μάρτιν Βίντερκορν, πρώην διευθυνόντος συμβούλου της από το 2007 και μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2015, οπότε και παραιτήθηκε υπό το βάρος των κατηγοριών για το σκάνδαλο των ρύπων.

Η συγχυρία δεν θα μπορούσε να είναι χειρότερη για τον 77χρονο Βίντερκορν που αντιμετωπίζει βαρύτατες κατηγορίες απάτης, χειραγώγησης της αγοράς και παραπλάνησης με ψευδείς ανακοινώσεις. Στο κατηγορητήριο τονίζεται ιδιαίτερα ότι ο Βίντερκορν δεν ενημέρωσε ούτε τις αρχές ούτε τους κατόχους οχημάτων της VW το 2014 όταν έμαθε για το ένοχο λογισμικό που εμφάνιζε τα οχήματα της εταιρείας φιλικά προς το περιβάλλον, ενώ στην πραγματικότητα εξέπεμπαν καυσαέρια πολύ πάνω από τα επιτρεπόμενα όρια της Ε.Ε. και των ΗΠΑ.

Χάνει έδαφος στην ηλεκτροκίνηση και στην αγορά της Κίνας

Το σκάνδαλο Dieselgate έβλαψε γενικότερα τη Volkswagen, καθώς κλόνισε την εμπιστοσύνη ιδιαίτερος των Αμερικανών σε μια φίρμα που έως τότε θεωρείτο συνώνυμο της ποιότητας. Στην Ευρώπη, βέβαια, το μερίδιο αγοράς της Volkswagen φτάνει στο 26% και στην Κίνα στο 15%, αλλά οδεύει μειούμενο καθώς η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία αντιμετωπίζει τον επιθετικό ανταγωνισμό της κινεζικής BYD και χάνει διαρκώς έδαφος. Το Dieselgate ήταν μια στρεβλή προσπάθεια της VW να κερδίσει μερίδιο αγοράς στις ΗΠΑ όπου δεν έχει κατορθώσει να υπερβεί ένα ισχνό 4%. Με τον ίδιο στόχο στράφηκε, άλλωστε, επιθετικά στην ηλεκτροκίνηση όταν ξεκίνησε στις αρχές του έτους την ανένεργη μονάδα προϋπολογισμού 2 δισ. δολ. στη Νότια Καρολίνα όπου θα παράγονται ηλεκτροκίνητα φορτηγά και ηλεκτροκίνητα οχήματα ελεύθερου χρόνου (SUV).

Σε μια προσπάθεια να ανταγωνιστεί

τις εγχώριες αυτοκινητοβιομηχανίες ακολουθεί τα βήματα της Hyundai Motor και της Kia, οι οποίες παράγοντας ηλεκτροκίνητα οχήματα ελεύθερου χρόνου κατόρθωσαν να αφήσουν πίσω τους τη Stellantis και να καταλάβουν την τέταρτη θέση στις πωλήσεις στις ΗΠΑ. Ανεξάρτητα, πάντως, από τις προοπτικές της στην αμερικανική αγορά, η στροφή της Volkswagen στα ηλεκτροκίνητα οχήματα δεν έχει αποδώσει τα δέοντα και βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό πίσω από την απόφασή της να κλείσει μονάδες της στη Γερμανία.

Βλέποντας την ηλεκτροκίνηση ως το μέλλον της αυτοκινητοβιομηχανίας, η VW έχει προχωρήσει σε μια τολμηρή κίνηση από το 2018, όταν μετέτρεψε σημαντική μονάδα της στο Τοβιάκου της Γερμανίας σε μονάδα παραγωγής αποκλειστικά και μόνον ηλεκτροκινήτων οχημάτων.

Δεδομένου ότι τα ηλεκτροκίνητα οχήματα χρειάζονται λιγότερα εξαρτήματα και λιγότερους εργαζομένους για την παραγωγή τους, η απόφαση προκάλεσε

τότε αναστάτωση στην περιοχή που είναι κάτι σαν το πλησιέστερο ανάλογο του Ντιτρόιτ στη Γερμανία. Θεωρήθηκε, βέβαια, επιτυχία της VW ότι τελικά δεν υπήρξαν μαζικές απολύσεις στην περιοχή, αλλά η επιλογή της στροφής στην ηλεκτροκίνηση δεν υπήρξε επιτυχής για την εμβληματική αυτοκινητοβιομηχανία της Γερμανίας. Τόσο στη Γερμανία όσο και στην ευρύτερη Ευρώπη είναι εμφανής η διείσδυση των κινεζικών φτηνών ηλεκτροκινήτων οχημάτων, των μοντέλων της BYD και της SAIC που με τις χαμηλές τιμές τους προσελκύουν όλο και περισσότερους πελάτες. Στην Κίνα, άλλωστε, τα κινεζικά μοντέλα κυριολεκτικά σαρώνουν την αγορά, ενώ η ζήτηση για τα γερμανικά υποχωρεί εν μέσω μιας συγκυρίας εξαιρετικά δυσμενούς για τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία: η επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας έχει έτσι κι αλλιώς μειώσει τη ζήτηση από την Κίνα αλλά την πτώση της ζήτησης επιτακύνει διαρκώς η οξυνόμενη ένταση ανάμεσα στο Πεκίνο και στο μέτωπο Ουάσιγκτον - Βρυξέλλων.

Η ενεργειακή κρίση έπληξε τη γερμανική βιομηχανία

Η «βόμβα» που έριξε πριν από λίγες ημέρες η Volkswagen όταν ανακοίνωσε πως θα κλείσει μονάδες της στη Γερμανία, εντάσσεται σε ένα κοκτέιλ προβλημάτων και δυσκολιών που αντιμετωπίζει η ευρύτερη γερμανική οικονομία των 4,2 τρισ. ευρώ. Είναι σαφές πως οι επανειλημμένες κρίσεις διαφόρων ειδών στις εφοδιαστικές αλυσίδες και πρωτίτως η ενεργειακή κρίση έχουν συνδυαστεί με την απώλεια ανταγωνιστικότητας, χαινούσα πληγή όλης της ευρωπαϊκής οικονομίας εδώ και χρόνια, και έχουν πλήξει καίρια την ανάπτυξή της. Τα πλήγματα είναι αλληπάλγητα: λίγες ημέρες μετά την ανακοίνωση της VW κι ενώ είχαν αρχίσει ήδη οι κινητοποιήσεις των

Η βιομηχανική παραγωγή βρίσκεται σε πτωτική πορεία εδώ και έξι χρόνια.

εργατών της και του εργατικού συνδικάτου της IG Metall, ο άλλος κολοσσός της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, η BMW, ανακοίνωσε ότι ανακαλεί 1,5 εκατ. οχήματά της εξαιτίας ελαττωμάτων στο σύστημα των φρένων. Έχουν, άλλωστε, προηγηθεί τελευταία δυσάρεστα νέα για γερμανικούς κολοσσούς και πέραν του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας, όπως οι BASF, Siemens και ThyssenKrupp.

Μιλώντας στην Deutsche Welle η Φραντζίσκα Πάλμας, οικονομολόγος της Capital Economics του Λονδίνου, χαρακτήρισε την απόφαση της Volkswagen «σύμπτωμα της ευρύτερης κακοδιαμονίας που πλήττει τη γερμανική βιομηχανία» και επισήμανε πως η βιομηχανική παραγωγή στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία ήταν τον Ιούλιο σχεδόν 10% κάτω από τα επίπεδα της αντίστοιχης περιόδου του 2023.

Προσέθεσε μάλιστα πως η βιομηχανική παραγωγή βρίσκεται σε πτωτική πορεία εδώ και έξι χρόνια. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τον κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών, η Πάλμας τόνισε πως «έχουν χάσει την παραγωγική τους δυνατότητα

οι βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης του 2022 που προκάλεσε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία». Και η Capital Economics προβλέπει πως το μερίδιο του βιομηχανικού τομέα στο γερμανικό ΑΕΠ «θα εξακολουθήσει να οδεύει μειούμενο και την επόμενη δεκαετία». Τείνει έτσι όλο και περισσότερο να επικρατήσει εντός και εκτός Γερμανίας η πεποίθηση πως οι καλές ημέρες της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας ανήκουν οριστικά πλέον στο παρελθόν και η οικονομική της παρακμή αποτελεί αναπόφευκτη πραγματικότητα.

Όλα αυτά καταγράφονται σε μια δυσόιανη συγκυρία, καθώς τα τελευταία

στοιχεία εμφανίζουν τη γερμανική οικονομία να έχει συρρικνωθεί κατά 0,3% μέσα στο περασμένο έτος και τα τρία μεγαλύτερα οικονομικά ινστιτούτα της χώρας να προβλέπουν μπενετική ανάπτυξη ή και συρρίκνωση για το 2024. Κι ενώ οι ανταγωνιστές της γερμανικής βιομηχανίας, κατά κύριο λόγο οι κινεζικές εταιρείες, καταλαμβάνουν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο από την πίτα της παγκόσμιας αγοράς, οι γεωπολιτικές εντάσεις και ιδιαιτέρως η ένταση ανάμεσα στη Δύση, στη Ρωσία και την Κίνα εγχυμονούν τον κίνδυνο να αντιστραφεί πλήρως η παγκοσμιοποίηση από την οποία η Γερμανία έχει ωφεληθεί τα μέγιστα.

Η ιστορία

Αποδιώχνοντας τα δεινά της εμβληματικής γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας σε μάλλον ευρύτερες παθογένειες της γερμανικής οικονομίας, ο Κάρστεν Μπρτζέσκι, οικονομολόγος της ING, δήλωσε προ ημερών πως «η Volkswagen αντιπροσωπεύει την επιτυχία που γνώρισε η βιομηχανία της Γερμανίας τις τελευταίες 9 δεκαετίες», αλλά έσπευσε να διευκρινίσει πως «η ιστορία της μας διδάσκει τι ζημιά μπορεί να κάνουν στην οικονομία 4 χρόνια στασιμότητας και 10 χρόνια υποθρόνισης της ανταγωνιστικότητας».

10 δισ. ευρώ

σχεδιάζει να εξοικονομήσει η VW μέχρι το 2026 κλείνοντας μονάδες της στη Γερμανία.

Επενδύσεις

Ανακοινώνοντας την απόφαση της Volkswagen να κλείσει μονάδες στη Γερμανία και να προχωρήσει σε μαζικές απολύσεις, ο επικεφαλής του τομέα ανθρώπινων πόρων της εταιρείας, Γκνάρν Κίλιαν, υποστήριξε πως «είναι ανάγκη να φέρουμε τη Volkswagen σε κατάσταση τέτοια ώστε να μπορεί να μειώσει το κόστος εντός Γερμανίας σε επίπεδα που να την καθιστούν ανταγωνιστική και να μπορεί να επενδύσει στις νέες τεχνολογίες και σε νέα προϊόντα».

650.000

άτομα απασχολεί η VW σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η αλλαγή

Η Έλενα Βίσμπερτ, καθηγήτρια Οικονομικών Αυτοκίνητας και διευθύντρια στο Κέντρο Ερευνών Αυτοκινητοβιομηχανιών του Ντούζεμπεργκ, υπογράμμισε πως «η Volkswagen δραστηριοποιείται σε μια αγορά εξαιρετικά ευαίσθητη στις τιμές, αλλά έως τώρα μπορούσε να κερώνει περισσότερα εξαιτίας του υψηλού κόστους παραγωγής της στη Γερμανία, καθώς ήταν ανέκαθεν συνώνυμο της ποιότητας». «Τώρα όμως δεν λειτουργεί πλέον έτσι η κατάσταση, καθώς οι αγορές αναπτύσσονται απρόβλεπτα και ο ανταγωνισμός έχει ενταθεί σημαντικά».

PwC Foundation

Ενδυναμώνουμε την τοπική κοινωνία

Ανακαλύψτε τις δράσεις μας

Η ακτινογραφία της έκθεσης Μάριο Ντράγκι

Αν δεν ενισχυθεί σημαντικά το ευρωπαϊκό οικοδόμημα θα καταρρεύσει, προειδοποιεί ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

«Αυτή είναι μια υπαρξιακή πρόκληση», γράφει ο Μάριο Ντράγκι στον πρόλογο της έκθεσής του, θέλοντας να καταδείξει γιατί η Ευρώπη πρέπει να προχωρήσει στα βήματα που υποδεικνύει για να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της.

Ισως είναι μια φράση ανάλογης βαρύτητας με την περίφημη «ό,τι χρειαστεί», που είχε πει το 2012, εκφράζοντας την αποφασιστικότητά του για τη στήριξη του ευρώ με κάθε τρόπο. Τώρα, το διακύβευμα είναι η ίδια η ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη μορφή που τη γνωρίσαμε. Αν χάσει το τρένο της ανταγωνιστικότητας, θα υποχρεωθεί να εγκαταλείψει κάποιους ή όλους τους στόχους και τις φιλοδοξίες στις οποίες στηρίζεται το οικοδόμημά της, όπως εξηγεί ο Ντράγκι. Δεν θα μπορεί να είναι μια Ευρώπη που στηρίζει την ευημερία των πολιτών της, χρηματοδοτεί το κοινωνικό της μοντέλο, φροντίζει για την προστασία του περιβάλλοντος, διακρίνεται για τα τεχνολογικά της επιτεύγματα. Αρα, δεν θα έχει λόγο ύπαρξης.

Το βάρος του ονόματος του τέως πρωθυπουργού της Ιταλίας και τέως προέδρου της ΕΚΤ ίσως βοηθήσει για να αντιμετωπίσει επιτέλους η Ευρώπη προβλήματα που έχουν συσσωρευθεί χρόνια τώρα. Δεν είναι τυχαίο ότι από το 2000 η αύξηση του καθαρού διαθέσιμου κατά κεφαλήν εισοδήματος έχει

αυξηθεί στις ΗΠΑ με διπλάσιο ρυθμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βασικά σημεία των προτάσεων της έκθεσης είναι τα εξής:

- Επικέντρωση σε 3 περιοχές για την τόνωση της ανάπτυξης: προηγμένες τεχνολογίες, απανθρακοποίηση και άμυνα.
- Πρώτους χώρες υπάρχουν δυνατόις ανάπτυξης, χωρίς όμως συντονισμό.
- Πρόσθετες επτήσεις επενδύσεις 700-800 δισ. ευρώ, με χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και με έκδοση

Η έκθεση επικεντρώνεται σε 3 περιοχές για την τόνωση της ανάπτυξης: προηγμένες τεχνολογίες, απανθρακοποίηση και άμυνα.

κοινού χρέους – μια πρόταση που συγκεντρώσε ήδη τα πυρά των «λιτοδιαίων» χωρών. Για την ενίσχυση της ιδιωτικής χρηματοδότηση πρέπει να δημιουργηθεί μια γνήσια Ένωση Αγορών Κεφαλαίου. Και για να ενισχυθεί η τραπεζική χρηματοδότηση πρέπει να ολοκληρωθεί η Τραπεζική Ένωση. Επίσης, ο κοινοτικός προϋπολογισμός πρέπει να αναθεωρηθεί και να επικεντρωθεί

Αν χάσει το τρένο της ανταγωνιστικότητας, η Ευρώπη θα υποχρεωθεί να εγκαταλείψει κάποιους ή όλους τους στόχους και τις φιλοδοξίες στις οποίες στηρίζεται το οικοδόμημά της, εξηγεί ο Μάριο Ντράγκι στην έκθεσή του.

Βιομηχανική αναγέννηση με επενδύσεις 800 δισ. ετησίως

Ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας βάζει ξανά στο τραπέζι την έκδοση κοινού χρέους, αντιδρούν οι Γερμανοί

Της ανταποκρίτριάς μας στις ΒΥΣΣΑΛΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ

Η υπόσχεση πως θα «κάνει ό,τι χρειαστεί» θεωρείται σήμερα πως έπαιξε τον ρόλο «καταλύτη» για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους το μακρινό πια 2012. Δώδεκα χρόνια μετά, ο πρώην επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Μάριο Ντράγκι συμπύκνωσε σε 400 σελίδες το «όραμά» του για «το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας». Αυτή τη φορά, όμως, ζητεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση να κάνει εκείνη «ό,τι χρειαστεί», προκειμένου να μην ασθμαίνει πίσω από τους βασικούς ανταγωνιστές της – τις ΗΠΑ και την Κίνα– και την προτρέπει ευθέως να υιοθετήσει μια «νέα βιομηχανική πολιτική», ώστε να ενισχύσει την ανάπτυξη της με επενδύσεις ύψους 800 δισ. ευρώ ετησίως.

Ο ίδιος παραδέχεται ότι οι νέες επενδύσεις θα ισοδυναμούν με 4,4%-4,7% του ΑΕΠ της Ε.Ε., αρκετά υψηλότερο από το 1%-2% του Σχεδίου Μάρσαλ για την ανοικοδόμηση της Ευρώπης μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Και όπως και τότε, η ενωμένη πια Ευρώπη θα πρέπει να ενεργήσει ταχύτατα σε διάφορα μέτωπα. «Ο ιδιωτικός τομέας είναι απίθανο να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει τη μερίδα του λέοντος αυτής της επένδυσης χωρίς τη στήριξη του δημοσίου τομέα», σημειώνει όμως η έκθεση –που παρουσιάστηκε την περασμένη Δευτέρα στις Βρυξέλλες–, προσθέτοντας ότι «κάποια κοινή χρηματοδότηση για επενδύσεις σε βασικά ευρωπαϊκά δημόσια αγαθά, όπως η πρωτοποριακή καινοτομία, θα είναι απαραίτητη».

Η περίφημη πια έκθεση Ντράγκι δημοσιεύθηκε λίγο πριν από την έναρξη

Εισηγείται «ειδική πλειοψηφία» στις ψηφοφορίες και σε άλλους τομείς, ώστε να προχωρούν συγκεκριμένα πρότζεκτ.

του νέου πενταετούς κύκλου της Κομισιόν, ενώ απομένουν λίγες μέρες πριν από την παρουσίαση της νέας δομής και σύνθεσής της από την προεδρία της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν –εκτός α-προόπου– την πρόχνημη Τρίτη στο Στρασβούργο. Το πόνημα του πρώην επικεφαλής της ΕΚΤ έρχεται να συμπληρώσει δύο άλλες εκθέσεις, που θα καθοδηγήσουν τις πολιτικές της προτεραιότητες: εκείνη του επίσης Ιταλού Ενρίκο Λέτα για το μέλλον της ενιαίας αγοράς και τις συστάσεις για τη νέα α-γορική πολιτική της Ε.Ε. που συνέταξε ομάδα ειδικών με επικεφαλής τον Γερμανό καθηγητή Πίτερ Στροσνάνιντερ.

Οι «φειδωλές» χώρες

Αν και αρνήθηκε ότι η έκθεσή του αποτελεί «τελεσίγραφο» προς τα κράτη-μέλη, ο Ντράγκι επισήμανε την «υπαρξιακή κρίση» της Ευρώπης και προειδοποίησε ότι είτε θα εισακουστεί «είτε θα υπάρξει βασανιστική αγωνία». «Οι

Ντράγκι και Λέτα εισηγούνται επανεκκίνηση όλων των ευρωπαϊκών πολιτικών, μια άσκηση δύσκολα αποδεκτή, όχι μόνο από τα κράτη-μέλη, αλλά και από τις Βρυξέλλες», παραδέχεται στην «Κ» Ευρωπαίος διπλωμάτης. Η υποδοχή που επιφύλαξαν, άλλωστε, οι λεγόμενες «φειδωλές» χώρες, Γερμανία και Ολλανδία, στην έκθεση Ντράγκι ήταν λίγο πολύ αναμενόμενη, ιδιαίτερα ως προς την πρόταση για κοινή χρηματοδότηση της Ε.Ε. (και) μέσω νέου κοινού δανεισμού. «Ένα κοινό δάνειο δεν επιλύει τα διαρθρωτικά προβλήματα της Ε.Ε.», τόνισε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Κρίστιαν Λίντνερ, ενώ σε πλήρη ευθυγράμμιση ο Ολλανδός ομόλογός του Ιάκο Χάινεν ανέφερε ότι «η Ευρώπη θα πρέπει να αναπτυχθεί, συμφωνώ απολύτως. Αυτό θα συμβεί μόνο με μεταρρυθμίσεις. Περισσότερα χρήματα δεν είναι πάντα η λύση». Απηκώντας τις α-ντιδράσεις αυτές, έτερος Ευρωπαίος διπλωμάτης σημειώνει ότι είναι «παρά-

λογο» να συνδέεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με περισσότερα χρέη, ενώ υπενθυμίζει δηκτικά ότι δεν έχουν ακόμη αποπληρωθεί τα εφάπαξ χρέη του Ταμείου Ανάκαμψης. Στις Βρυξέλλες, πάντως, ήδη εξετάζονται τρόποι για την αναχρηματοδότηση εκατοντάδων δισ. ευρώ από ομόλογα της εποχής της πανδημίας, προκειμένου να αποφύγουν την υπερφόρτωση του κοινού προϋπολογισμού με τα έξοδα αποπληρωμής, όπως αποκάλυψαν οι Financial Times. Ο Μάριο Ντράγκι, άλλωστε, εμφανίστηκε υπέρ μιας τέτοιας κίνησης, που θα επεκτείνει έως και 350 δισ. ευρώ του πρωτοφανούς τότε δανεισμού της Ε.Ε. Σύμφωνα με τους FT, οι συζητήσεις βρίσκονται σε αρχικό στάδιο σχετικά με μια λύση, που θα ξεπεράσει τη σθεναρή αντίθεση της Γερμανίας και των νομικών περιορισμών. Για τον Σαντέρ Τορντούα, επικεφαλής οικονομολόγο του Centre for European Reform στις Βρυξέλλες, πάντως, η επι-

κριτική στάση της Γερμανίας «παράβλεπε την πραγματική αξία της παρέμβασης Ντράγκι, που αφορά μια συνεκτική αναπτυξιακή στρατηγική της Ε.Ε. Εκεί πρέπει να εστιάσουν τα κράτη-μέλη, αντί να συζητούν τα πολυκαιρισμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της κοινής έκδοσης χρέους». Στην πραγματικότητα, η Γερμανία ως η πλέον στάσιμη βιομηχανική καρδιά της Ε.Ε. θα μπορούσε να ωφεληθεί περισσότερο από όλους από τις προτάσεις Ντράγκι» σημειώνει.

Ωστόσο και η Γερμανίδα πρόεδρος της Κομισιόν –αν και καλωσόρισε θερμά την έκθεση– αρνήθηκε δημοσίως να υιοθετήσει την πρόταση για νέο κοινό δανεισμό. Η πρόεδρος μπορεί να παραδέχθηκε ότι «χρειάζεται κοινή χρηματοδότηση για συγκεκριμένα ευρωπαϊκά έργα, όπως για την άμυνα, τις διασυνοριακές δομές ενέργειας», σημείωσε όμως ότι θα χρειαστούν επιπρόσθετες εθνικές συνεισφορές ή κοινοτικοί πόροι

που θα μεταφερθούν στον κοινό προϋπολογισμό.

Το μεγάλο «αγκάθι»

Κατά πως φαίνεται, σημείο «αγκάθι» αποτελεί ο νέος μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της Ε.Ε. για την περίοδο 2028-2034, που αντιμετωπίζει ήδη πληθώρα αιτημάτων δαπανών και θα υιοθετηθεί το καλοκαίρι. Σχολιάζοντας σχετικά ο Γκούντραμ Βολφ, ανώτερος συνεργάτης της δεξαμενής σκέψης Bruegel στις Βρυξέλλες, επισημαίνει ότι «πρέπει πρώτα να αναπροσαρμόσουμε τις προτεραιότητες του προϋπολογισμού της Ε.Ε. Είναι απλώς τρελό ότι δαπανούμε το 1/3 του κοινού προϋπολογισμού για την επιδότηση των αγροτών. Πρέπει να επικεντρωθούμε στο μέλλον, επενδύοντας στην ψηφιοποίηση, στην άμυνα και την απελευθέρωση των αγορών μας από τον προστατευτισμό, όπως εισηγείται ο Ντράγκι». Ο ίδιος, άλλωστε, σημειώνει ότι η έκθεση κρούει

σε στρατηγικές προτεραιότητες.

• Αλλαγή στον τρόπο λήψης αποφάσεων, ώστε να μην απαιτούνται πλέον 19 μήνες για να υιοθετηθεί ένα νομοθετικό κείμενο, όπως γίνεται σήμερα. Η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία (χωρίς δηλαδή το δικαίωμα βέτο) πρέπει να επεκταθεί σε περισσότερους τομείς.

Αν για την Ευρώπη είναι υπαρξιακό το ζήτημα της ανταγωνιστικότητας, για την Ελλάδα ισχύει αυτό πολύ περισσότερο. Αν η Ευρώπη χρειάζεται να ανεβάσει το ποσοστό των επενδύσεων της από 22% σε 27% του ΑΕΠ της, πόσο μάλλον πρέπει να τρέξει η Ελλάδα που επενδύει ακόμη ετησίως περίπου το 14% του ΑΕΠ της, ενώ συσσωρεύει ένα επενδυτικό κενό 100 δισ. ευρώ την περίοδο της κρίσης.

Διατυπώθηκαν τις προηγούμενες μέρες κάποιες επιφυλάξεις για το κατά πόσον προτάσεις που προκρίνουν τη συγκέντρωση κεφαλαίων σε κλάδους καινοτομίας και υψηλής παραγωγικότητας θα ευνοήσουν την Ελλάδα ή θα την περιθωριοποιήσουν. Όμως, η Ελλάδα έος τώρα επωφελήθηκε από την ενοποίηση της Ευρώπης, που της έδωσε πρόσβαση σε κεφάλαια και αγορές. Το ίδιο μπορεί να περιμένει και τώρα, αν προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες, αξιοποιώντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και το ανθρώπινο δυναμικό της. Κάτι που πρέπει να κάνει ούτως ή άλλως.

τον «κώδωνα του κινδύνου» για την έλ-ληψη παραγωγικότητας της Ευρώπης, ενώ εξαιτίας των δυσμενών δημογραφικών στοιχείων θα υποστούμε «μείωση του βιοτικού επιπέδου μας».

Εμφαση, εξάλλου, δίνεται στην ανάγκη επαναπροσδιορισμού των κοινών προσαθειών, προκειμένου να «γεφυρωθεί» το κενό καινοτομίας με τις ΗΠΑ και την Κίνα, ιδιαίτερα όσον αφορά την υψηλή τεχνολογία και την «επανάσταση» της τεχνητής νοημοσύνης. «Το πρόβλημα δεν είναι ότι λείπουν ιδέες ή φιλοδοξίες στην Ευρώπη, αλλά ότι η καινοτομία μπλοκάρει στην επόμενη φάση: αποτυγχάνουμε να “μεταφράσουμε” την καινοτομία σε εμπορευματοποίηση». Τις τελευταίες πέντε δεκαετίες καμία ευρωπαϊκή εταιρεία αξίας των 100 δισ. ευρώ δεν έχει ιδρυθεί σε ευρωπαϊκό έδαφος, ενώ 30% των πραγματικά καινοτόμων εταιρειών έχουν εγκαταλείψει την Ε.Ε. προς τις ΗΠΑ.

Ο Βολφ συμφωνεί με τα παραπάνω και συμπληρώνει ότι «το εκπαιδευτικό μας σύστημα επιδεινώθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς δεν προσφέρει δεξιότητες που να ανταποκρίνονται στο μέλλον, ενώ οι σχετικά υψηλές τιμές ενέργειας επιβαρύνουν την ευρωπαϊκή οικονομία».

Η ακριβή ενέργεια

Στην έκθεσή του ο Ντράγκι, πράγματι, αναγνωρίζει ότι οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πληρώνουν διπλάσιες ή και triπλάσιες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με τις ΗΠΑ. Γι’ αυτό θεωρεί την απεξάρτηση από τον άνθρακα «ευκαιρία», καθώς η Ευρώπη πρωτοπορεί στην καινοτομία καθώς τεχνολογίας και προτείνει την περαιτέρω υποστήριξη βιομηχανιών –που παράγουν ηλεκτρικά αυτοκίνητα ή καθαρή τεχνολογία–, καθώς απέναντί τους έχουν τον κινεζικό ανταγωνισμό, καθοδηγούμενο από ι-σχυρό συνδυασμό επιδοτήσεων και καινοτομίας. Προειδοποιεί, παράλληλα, ότι η Ευρώπη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από «τρίτους» όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες και τις αμυντικές της προμήθειες. Εισηγείται, άλλωστε, ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας της Ε.Ε., που είναι κατακερματισμένη, με τις από κοινού προμήθειες αμυντικού υλικού να αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 1/5 των δαπανών για την προμήθεια αμυντικού εξοπλισμού το 2022. Για να αλλάξει αυτό, η Ευρώπη πρέπει να δράσει συλλογικά με εστιασμένες δαπάνες. Εκείνο που γνωρίζει από «πρώτο χέρι» ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης είναι η βασική «αδυναμία» της Ευρώπης, να «μυλοκάρωνται» δηλαδή κρίσιμες α-ποφάσεις λόγω της αρχής της ομοφωνίας. Γι’ αυτό εισηγείται «ειδική πλειοψηφία» στις ψηφοφορίες και σε άλλους τομείς, ώστε να προχωρούν συγκεκριμένα πρότζεκτ. Στο εισαγωγικό του σημείωμα, πάντως, εμφανίζεται αισιόδοξος: «Η Ευρώπη πρέπει να έχει αυτοπεποίθηση, ακόμη και όταν το μέγεθος της πρόκλησης φτάνει σε άνευ προηγουμένου επίπεδα σε σχέση με το μέγεθος των οικονομιών της. Οι λόγοι μιας ενιαίας απάντησης δεν ήταν ποτέ άλλοτε τόσο επιτακτικοί – και με ενόπια η Ευρώπη μπορεί να βρει τη δύναμη να μεταρρυθμιστεί».

Το ψηφιακό νόμισμα που... αγαπάει ο υπόκοσμος

Με συναλλαγές 190 δισ. ημερησίως κινεί μεγάλο τμήμα της παραοικονομίας διεθνώς

Υπάρχει ένα νόμισμα με 190 δισ. δολάρια συναλλαγών την ημέρα, που δεν ελέγχεται από καμιά κεντρική τράπεζα. Το αποκαλούμενο και «ψηφιακό δολάριο» έχει την έδρα του στις Βρετανικές Παρθένους Νήσους, βγάζει περισσότερα κέρδη από την BlackRock και κινεί μια ολόκληρη παραοικονομία, κρυμμένη από τις κυβερνήσεις και τις Αρχές που προσπαθούν να πατάξουν υπόγεια κυκλώματα τα οποία παραβιάζουν κυρώσεις, εννοχαστρώνουν απάτες και πουλάνε όπλα.

Το tether, ένα κρυπτονόμισμα που ανήκει στην κατηγορία των λεγόμενων stablecoins, αφού είναι «δεμένο» με το δολάριο σε ισοτιμία 1 προς 1, δημιουργήθηκε το 2014. Αρχικά το ενδιαφέρον για ένα τέτοιο stablecoin ήταν μικρό. Όμως με το bull market των κρυπτονομισμάτων το 2020-2021, το tether έγινε mainstream στους κύκλους του crypto, με αποτέλεσμα η κεφαλαιοποίησή του να εκτιναχθεί από τα 4 δισ. δολάρια σχεδόν στα 80 δισ. δολάρια.

Σήμερα οι ροές χρήματος από το δίκτυο του tether συγκρίνονται με εκείνες των καρτών Visa. Όμως, μεγάλο μέρος των συναλλαγών αυτών είναι υπόγειες,

Κυκλώματα ναρκωτικών, απειτώνες κάθε λογής και τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν το κρυπτονόμισμα για να «ξεπλύνουν» τα έσοδά τους.

σε μια παράλληλη οικονομία που αναπτύσσεται όπου η αμερικανική κυβέρνηση απαγορεύει την πρόσβαση στο χρηματοοικονομικό σύστημα του δολαρίου: στο Ιράν, στη Βενεζουέλα και τη Ρωσία, το tether απλώνει τα πλοκάμια του σαν ένα «incognito δολάριο», που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά χρημάτων πέρα από τα σύνορα.

Από την έρευνα που πραγματοποίησε η Wall Street Journal προκύπτει ότι Ρώσοι ολιγάρχες και έμποροι όπλων μεταφέρουν tether στο εξωτερικό για να αγοράσουν ακίνητα και να πληρώσουν τους προμηθευτές προϊόντων που βρίσκονται υπό καθεστώς κυρώσεων. Η κρατική εταιρεία πετρελαίου της Βενεζουέλας, που επίσης υπόκειται σε κυ-

Το tether, ένα κρυπτονόμισμα που ανήκει στην κατηγορία των λεγόμενων stablecoins, αφού είναι «δεμένο» με το δολάριο σε ισοτιμία 1 προς 1, δημιουργήθηκε το 2014. Σήμερα οι ροές χρήματος από το δίκτυο του tether συγκρίνονται με εκείνες των καρτών Visa.

ρώσεις, λαμβάνει πληρωμές σε tether για τα φορτία της. Κυκλώματα ναρκωτικών, απειτώνες κάθε λογής και τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν το stablecoin για να «ξεπλύνουν» τα έσοδά τους.

Αλλά και σε δυσλειτουργικές οικονομίες, όπως της Αργεντινής και της Τουρκίας, που χαρακτηρίζονται από υπερπληθωρισμό και ελλείψεις σκληρού νομίσματος, οι κάτοικοι χρησιμοποιούν το tether για καθημερινές πληρωμές και σαν ένα μέσο για την προστασία των αποταμιεύσεών τους.

Σύμφωνα με τη WSJ, το tether είναι το πρώτο προϊόν της επανάστασης των κρυπτονομισμάτων που πέρασε με επιτυχία στον πραγματικό κόσμο. Στην

πορεία, έκανε τους ιδιοκτήτες του εξαιρετικά πλούσιους.

Το tether διαθέτει 120 δισ. δολάρια σε περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποτελούνται κυρίως από αμερικανικά κρατικά ομόλογα, αλλά και θέσεις σε bitcoin και χρυσό. Πέρυσι έβγαλε 6,2 δισ. δολάρια κέρδη, περισσότερα από τον μεγαλύτερο διαχειριστή κεφαλαίων του κόσμου, την BlackRock.

Ο CEO του tether, Πάολο Αρντουίνι, υπερηφανεύτηκε φέτος ότι με λιγότερους από 100 υπαλλήλους έβγαλε περισσότερα κέρδη κατά κεφαλήν από ό,τι έχει βγάλει ποτέ οποιαδήποτε άλλη εταιρεία. Ο Αρντουίνι ισχυρίζεται ότι 300 εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το κρυπτονόμισμά του, καθώς στόχος του

είναι να «κτίσει ένα πιο δίκαιο, πιο συνδεδεμένο, πιο προσβάσιμο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα».

Πώς δουλεύει

Η εταιρεία πίσω από το tether, η Tether Holdings, εκδίδει τα ψηφιακά νομίσματα σε μια επιλεγμένη ομάδα πελατών, κυρίως εταιρείες trading, οι οποίες μεταφέρουν πραγματικά δολάρια ως αντάλλαγμα. Η Tether χρησιμοποιεί αυτά τα δολάρια για να αγοράζει περιουσιακά στοιχεία, κυρίως αμερικανικά κρατικά ομόλογα, τα οποία στηρίζουν την αξία του νομίσματός της.

Όταν βρεθούν στην ευρύτερη αγορά, τα tether μπορούν να ανταλλαχθούν με άλλα κρυπτονομίσματα ή παραδο-

σιακά νομίσματα σε ανταλλακτήρια και χρηματιστηριακές. Στο Ιράν, για παράδειγμα, το ανταλλακτήριο TetherLand επιτρέπει στον κόσμο να ανταλλάσσει ριάλ με tether.

Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι μπορεί να εντοπίσει κάθε συναλλαγή στο δημόσιο blockchain και μπορεί να κατασχέσει και να καταστρέψει tether σε κάθε ψηφιακό πορτοφόλι. Αλλά στην πραγματικότητα δεν μπορεί να προλάβει τους απειτώνες. Η Tether έβαλε από το 2018 στη μαύρη λίστα 2.713 wallets, τα οποία είχαν λάβει συνολικά 153 δισ. δολάρια. Όμως, από αυτό το ποσό μπόρεσε να «παγώσει» μόνο 1,4 δισ. δολάρια, καθώς τα υπόλοιπα κεφάλαια είχαν ήδη μεταβιβαστεί σε άλλα wallets.

Συνεχίζονται οι τριγμοί στη γαλλική αγορά ομολόγων

Σε υψηλό επίπεδο το spread των 10ετών τίτλων, φυγή μεγάλων ξένων επενδυτών

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Τα πολιτικά προβλήματα στη Γαλλία, σε συνδυασμό με την επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών της, έχουν αλλάξει εντελώς τις ισορροπίες στην αγορά ομολόγων της Ευρωζώνης, με τους επενδυτές να την αντιμετωπίζουν ως χώρα αυξημένου κινδύνου, θυμίζοντας την αντιμετώπιση που είχε στο παρελθόν η περιφέρεια. Ως αποτέλεσμα, το spread στα 10ετή της ομόλογα συνεχίζει να κινείται κοντά στα επίπεδα που είχε εκτοξευθεί έπειτα από την προκήρυξη πρόωρων εκλογών τον Ιούνιο, να διατηρείται πολύ υψηλότερα από το spread της Πορτογαλίας, να... απειλείται με ισοφάριση από το spread της Ισπανίας και να διαμορφώνεται στα επίπεδα προ κρίσης χρέους έναντι της Ιταλίας. Παράλληλα, χαρακτηριστικά είναι η φυγή των μεγάλων ξένων επενδυτών από τους γαλλικούς κρατικούς τίτλους, καθώς και η στροφή των funds σε ομόλογα χωρών που μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν «επικίνδυνα», όπως το αποδεικνύει και η ζήτηση-ρεκόρ που είδε η Ιταλία την Τρίτη κατά την έκδοση του νέου 30ετούς ομολόγου.

Η απόφαση του Εμανουέλ Μακρόν να διεξαγάγει πρόωρες εκλογές προκά-

Οι επενδυτές αντιμετωπίζουν τη Γαλλία ως χώρα αυξημένου κινδύνου, θυμίζοντας την αντιμετώπιση που είχε στο παρελθόν η περιφέρεια.

λεσε έντονες ανησυχίες στις αγορές ότι η Γαλλία δεν θα μπορέσει να περιορίσει το έλλειμμα της φέτος. Το έλλειμμα διογκώθηκε στο 5,5% του ΑΕΠ το 2023, ωθώντας τη S&P να υποβαθμίσει την αξιολόγηση της χώρας και την Ευρωπαϊκή Ένωση να κινήσει τη διαδικασία για την επιβολή μεγαλύτερης δημοσιονομικής πειθαρχίας. Αν και πλέον –έπειτα από επτά εβδομάδες– διορίστηκε νέος πρωθυπουργός ο Μισέλ Μπαρνιέ, οι αναλυτές δεν θεωρούν πως η Γαλλία έχει ξεφύγει τον κίνδυνο. «Για να επιβιώσει, η κυβέρνηση θα πρέπει να βασιστεί στην Ακροδεξιά, η οποία έχει ήδη πει ότι θα κρίνει τον πρωθυπουργό Μπαρνιέ από τις πολιτικές του».

Αυτό σημαίνει ότι δεν θα διστάσει να αποσύρει την υποστήριξη μόλις υπάρξει

Η νέα γαλλική κυβέρνηση θα είναι αδύναμη και ασαφής, σημειώνει η Société Generale, ενώ εκτιμά πως το έλλειμμα του προϋπολογισμού της Γαλλίας θα κινηθεί φέτος στο 5,5% έναντι 5,1% που αναμένει η κυβέρνηση.

πολιτικό πλεονέκτημα. Επίσης, η νέα κυβέρνηση θα χρειαστεί να κάνει συμβιβασμούς για να ψηφιστεί το νομοσχέδιο για τον προϋπολογισμό. Ετσι, αναμένουμε ότι η νέα κυβέρνηση θα είναι αδύναμη και ασαφής», όπως σημειώνει η Société Generale, ενώ εκτιμά πως το έλλειμμα του προϋπολογισμού της Γαλλίας θα κινηθεί φέτος στο 5,5% έναντι 5,1% που αναμένει η κυβέρνηση. Στο αποκορύφωμα της αναταραχής της αγοράς τον Ιούνιο, η διαφορά μεταξύ της απόδοσης του γαλλικού 10ετούς ομολόγου και του γερμανικού 10ετούς, το spread, έφτασε τις 82 μονάδες βάσης. Σήμερα κινείται στις 73 μ.β. πολύ υψηλότερα από ό,τι πριν από τις ευρωεκλογές και στα επίπεδα

που κινούνταν το 2012-2013.

Συγκριτικά, το ισπανικό spread είναι στις 81 μ.β. και το πορτογαλικό στις 60, ενώ το spread μεταξύ της απόδοσης του γαλλικού 10ετούς ομολόγου και του αντίστοιχου ιταλικού είναι στις 66 μ.β., το χαμηλότερο επίπεδο πριν από την κρίση χρέους της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με οικονομολόγους, η Ιταλία ουσιαστικά επωφελείται από τα προβλήματα που βιώνει η Γαλλία. Κατά τη χθεσινή της έξοδο στις αγορές με νέο 30ετές ομόλογο η Ιταλία συγκέντρωσε ζήτηση-ρεκόρ πάνω από 130 δισ. ευρώ. «Το ιταλικό χρέος είναι το νέο αγαπημένο στοιχείο των επενδυτών έπειτα από τα συνεχιζόμενα προβλήματα της Γαλλίας», όπως

σχολιάζουν οι στρατηγικοί αναλυτές του Bloomberg. Σημαντικό ρόλο στην ισχυρή ζήτηση έπαιξε και η αναμενόμενη μείωση των επιτοκίων της ΕΚΤ.

«Η αγορά θα διατηρήσει μια προσεκτική στάση έναντι της Γαλλίας και θα περιμένει σαφήνεια σχετικά με τον προϋπολογισμό. Εάν ο πρωθυπουργός Μπαρνιέ καταφέρει να επιβιώσει από την πρόταση μομφής και προσφέρει έναν δημοσιονομικά συνετό προϋπολογισμό, το spread μπορεί να πλησιάσει τις 60 μ.β. Ωστόσο, βραχυπρόθεσμα θα παραμείνει κοντά στις 70 μ.β.», όπως αναφέρει η JPMorgan. Σημειώνεται πως πριν από την πολιτική κρίση του καλοκαιριού, το γαλλικό spread κινούνταν

κοντά στις 45 μ.β. Η Société Générale από την πλευρά της συστήνει long θέσεις στα 5ετή και 10ετή ιταλικά ομόλογα έναντι των αντίστοιχων γαλλικών.

Ενα άλλο σημάδι ότι αυτό που θεωρούνταν κάποτε ένα από τα πιο ασφαλή assets στην Ευρώπη, το γαλλικό χρέος, θεωρείται επισφαλές, είναι ότι ένας από τους μεγαλύτερους επενδυτές του, η Ιαπωνία, το «ξεφορτώθηκε» μαζί με αυτό το καλοκαίρι. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ιαπωνικού υπουργείου Οικονομικών, τα ιαπωνικά funds πούλησαν γαλλικά κρατικά ομόλογα ύψους 9,2 δισ. ευρώ τον Ιούλιο, τη μεγαλύτερη μηνιαία πτώση σε περισσότερα από τέσσερα χρόνια, όπως αναφέρει το Bloomberg.

Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών.
Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.

Σάρωστε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

We add value to your business. | gapgroup.com

Εγκαταλείπει τον στόχο για παραγωγή μόνο ηλεκτρικών I.X. η Volvo

Συνεχίζονται οι αναταράξεις στις ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες, ένα 24ωρο μετά την είδηση ότι η Volkswagen εξετάζει για πρώτη φορά στην ιστορία της το κλείσιμο εργοστασίων στη Γερμανία. Η σουηδική αυτοκινητοβιομηχανία Volvo Cars εγκατέλειψε τον βραχυπρόθεσμο στόχο της να πουλάει μόνο ηλεκτρικά οχήματα, επικαλούμενη την ανάγκη να είναι «ρεαλιστική και ευέλικτη» με φόντο τις μεταβαλλόμενες συνθήκες στην αγορά και τη μειωμένη ζήτηση.

Η Volvo Cars, η οποία ανήκει στην

Η Volvo Cars, η οποία ανήκει στην κινεζική Geely Holding, ήταν από τις πρώτες παλαιού τύπου αυτοκινητοβιομηχανίες που υποσχέθηκαν πλήρη μετάβαση στα υβριδικά μοντέλα.

κινεζική Geely Holding, ήταν από τις πρώτες παλαιού τύπου αυτοκινητοβιομηχανίες που υποσχέθηκαν πλήρη μετάβαση στα EV. Η εταιρεία διευκρίνισε βέβαια ότι διατηρεί τον μακροπρόθεσμο στόχο της να μετατραπεί πλήρως σε κατασκευάστρια EV. Ανακοίνωσε ωστόσο ότι στοχεύει πλέον ποσοστό μεταξύ 90% και 100% των αυτοκινήτων που πουλάει να είναι πλήρως ηλεκτρικά ή plug-in υβριδικά μοντέλα έως το 2030, ενώ έως και το 10% θα επιτρέπει περιορισμένο αριθμό

ήπιων υβριδικών μοντέλων. Ο νέος στόχος αντικαθιστά τη δέσμευση του 2021 ότι η γραμμή παραγωγής της Volvo Cars θα είναι πλήρως ηλεκτρική μέχρι το τέλος της δεκαετίας. Ακολουθεί έτσι κι άλλους κολοσσούς του κλάδου που περιορίσαν τις «πράσινες» φιλοδοξίες τους, όπως οι αυτοκινητοβιομηχανίες Mercedes-Benz και Volkswagen με έδρα τη Γερμανία, που ανακοίνωσαν αντίστοιχες αλλαγές στη στρατηγική τους για τα EV.

«Ενα ηλεκτρικό αυτοκίνητο προσφέρει ανώτερη οδηγική εμπειρία και αυξάνει τις δυνατότητες χρήσης προηγμένων τεχνολογιών που βελτιώνουν τη συνολική εμπειρία των πελατών», δήλωσε ο Τζιμ Ρόουαν, διευθύνων σύμβουλος της Volvo Cars. «Ωστόσο είναι σαφές ότι η μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση δεν θα είναι γραμμική και ότι πελάτες και αγορές κινούνται με διαφορετικές ταχύτητες. Μένουμε πραγματιστές και ευέλικτοι, διατηρώντας παράλληλα ηγετική θέση στον κλάδο στον τομέα της ηλεκτροκίνησης και της βιωσιμότητας», πρόσθεσε. Οι μετοχές της Volvo Cars διαπραγματεύθηκαν περισσότερο από 4% χαμηλότερα χθες, μετά την ανακοίνωση της είδησης. Η Volvo είπε ότι το μερίδιο των πλήρως ηλεκτρικών αυτοκινήτων της διαμορφώθηκε στο 26% κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2024, σημειώνοντας ότι αυτό είναι το υψηλότερο επίπεδο μεταξύ των premium ομοίων της, ενώ τα plug-in υβριδικά ανήλθαν στο 48%. Υπογραμμίζοντας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, οι υπεύθυνοι του κολοσσού λένε ότι υπήρξε βραδύτερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη της υποδομής φόρτισης, απόσυρση κυβερνητικών κινήτρων σε ορισμένες αγορές και πρόσθετη αβεβαιότητα που προκλήθηκε από τους πρόσφατους δασμούς στα EV σε διάφορες αγορές.

Ακριβότερο το φαγητό για τους τουρίστες στη Λισσαβώνα

Φουντώνει η δυσανεμία απέναντι στους τουρίστες σε όλη τη Ν. Ευρώπη. Αφότου ντόπιοι κατάβρεξαν τους ξένους με νεροπίστολα στη Βαρκελώνη, οι εστιάτορες της Λισσαβώνας βρήκαν έναν πιο διακριτικό τρόπο να απαντήσουν στο κύμα του υπερτουρισμού. Όπως αποκάλυψε η πορτογαλική εφημερίδα Expresso, τα εστιατόρια της πόλης χρεώνουν τους ξένους τουρίστες ακριβότερα από τους ντόπιους πελάτες. Οι ξενόγλωσσοι κατάλογοι που δίνονται στους τουρίστες έχουν υψηλότερες τιμές από αυτές που πληρώνουν οι Πορτογάλοι. Στην περίπτωση των τελευταίων, οι σερβιτόροι ενημερώνουν τους πελάτες για τις χαμηλότερες τιμές ψιθυριστά ή μέσω καταλόγων που είναι καλά κρυμμένοι.

Κι αυτό, παρότι παράγοντες της αγοράς αναγνωρίζουν πως η πρακτική είναι εντελώς παράνομη, ενώ η πορτογαλική ένωση των τουριστικών επιχειρήσεων δηλώνει άγνοια. Όπως σημειώνει η AHRESP, οι τιμές των πιάτων θα πρέπει να είναι οι ίδιες για όλους τους πελάτες και να αναγράφονται με απόλυτα διαφανή τρόπο.

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για μια ακόμη αντίδραση στους υπερβολικούς αριθμούς των τουριστών που κατακλύζουν την πορτογαλική πρωτεύουσα. Ηδη οι κάτοικοι έχουν ξεκινήσει εκστρατεία για να απαγορευτούν τα «τουκ τουκ», τα ταξί με τις τρεις ρόδες τα οποία αγαπούν οι τουρίστες, αλλά δημιουργούν κυκλοφοριακό πρόβλημα στην πόλη. Την ίδια στιγμή, άλλη καμπάνια έχει συγκεντρώσει αρκετές υπογραφές για να προκαλέσει δημοψήφισμα πάνω στην

απαγόρευση των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, όπως είναι τα Airbnb. Η Λισσαβώνα δέχεται περίπου 6 εκατ. επισκέπτες τον χρόνο, ενώ το World Travel and Tourism Council (WTTC) υπολογίζει ότι ο τουρισμός στην Πορτογαλία συνολικά θα κινηθεί φέτος σχεδόν 25% υψηλότερα από τα επίπεδα του 2019. Ασφαλώς, αυτό το τουριστικό κύμα ενισχύει την οικονομία και δημιουργεί θέσεις εργασίας.

Έχει όμως και παρενέργειες, με τους ντόπιους να διαμαρτύρονται για την αύξηση του κόστους στέγασης και την έλλειψη καλά πληρωμένων θέσεων.

Ο δήμος συμφώνησε να μειωθεί στο μισό ο αριθμός των «τουκ τουκ» και να δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις στάθμευσης γι' αυτά, ενώ διπλασιάζει και τον τουριστικό φόρο από τα 2 ευρώ ανά άτομο τη νύχτα. Αποφάσεις για τα Airbnb δεν έχουν ληφθεί ακόμη, σε μια πόλη με 570.000 κατοίκους και 20.000 ενοικιαζόμενα διαμερίσματα βραχυ-χρόνιας μίσθωσης.

Αλλάστε, τα καταλύματα Airbnb βρίσκονται στο μικροσκοπικό των Αρκών και σε διάφορες ισπανικές πόλεις, εν μέσω αλματώδους αύξησης των ενοικίων για τους ντόπιους. Σε νησιά όπως η Τενερίφη, η Μαγιόρκα και η Μενόρκα, εκατοντάδες κάτοικοι βγήκαν στους δρόμους ζητώντας από τις τοπικές αρχές να επανεξετάσουν το οικονομικό μοντέλο, το οποίο στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό στον τουρισμό. Το σύνθημα «Tourists go home» έχει γίνει δημοφιλές σε πολλά από αυτά τα μέρη.

Οι καταναλωτές διεθνώς γυρίζουν την πλάτη στα ακριβά ρολόγια

Μεγάλοι ελβετικοί ωρολογοποιοί στρέφονται σε προγράμματα κρατικής στήριξης

Σημάδι των καιρών, της επιβράδυνσης και της ακρίβειας γενικότερα, αλλά και της κρίσης που διέρχεται ο κλάδος των ειδών πολυτελείας ειδικότερα είναι η προσφυγή μεγάλων ελβετικών βιομηχανιών ρολογιών στην αρωγή του ελβετικού κράτους. Η ζήτηση για τα προϊόντα τους έχει μειωθεί αισθητά και ειδικότερα από την Κίνα μετά την άνευ προηγουμένου εκτόξευση που είχε σημειώσει αμέσως μετά την πανδημία όταν οι καταναλωτές ανά τον κόσμο έσπευσαν να αγοράσουν ακριβά είδη. Επειτα από τρία συναπτά τρίμηνα κορύφωσης των εξαγωγών, οι εξαγωγές ρολογιών μειώθηκαν κατά 2,4% σε αξία μέσα στους πρώτους επτά μήνες του χρόνου, καθώς οι καταναλωτές αποφεύγουν να διαθέσουν μεγάλα ποσά για ακριβά ρολόγια.

Χηπρά ονόματα του κλάδου όπως οι Girard-Perregaux και Ulysse Nardin κάνουν χρήση κρατικού προγράμματος

Προχωρούν σε αναστολές συμβάσεων προκειμένου να αποφύγουν τις απολύσεις εργαζομένων, καθώς τα έσοδα συρρικνώνονται.

που στηρίζει τις επιχειρήσεις σε κρίση και τις διευκολύνει να διατηρήσουν το προσωπικό τους. Πρόκειται για το πρόγραμμα στο οποίο κατέφυγαν κατά την πρώτη περίοδο της πανδημίας και των πρώτων περιοριστικών μέτρων το 2020 και το οποίο έχει σχεδιαστεί για να αποτρέπει τις μαζικές απολύσεις και τη μόνιμη μείωση των εργαζομένων σε κλάδους της μεταποίησης όπως η βιομηχανία ρολογιών. Είναι παρόμοιο με τα προγράμματα αναστολής συμβάσεων που εφαρμόστηκαν σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, το 2020 και στο πλαίσιο του οποίου η κυβέρνηση καλύπτει το 80% των μισθών του προσωπικού όταν η εταιρεία τους

Μόνο στο καντόνι του Ιούρα, ενός κέντρου βιομηχανιών παραγωγής εξαρτημάτων ρολογιών, στη διάρκεια του καλοκαιριού περίπου 40 εταιρείες υπέβαλαν αιτήσεις για την ένταξή τους στο πρόγραμμα κρατικής στήριξης.

θέτει ουσιαστικά σε εξαναγκαστική άδεια άνευ αποδοχών.

Ο όμιλος Sowind Group, που ελέγχει δύο βιομηχανίες ρολογιών, έχει εντάξει στο πρόγραμμα περίπου το 15% των 320 υπαλλήλων του, περίπου 50 άτομα. Όπως σχολιάζει ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου, Πατρίκ Πρινιό, «μέχρι στιγμής είναι μια μικρή κρίση των βιομηχανιών των ρολογιών που μάλλον δεν συνδέεται με την υπόλοιπη οικονομία».

Στο πλαίσιο συνέντευξής του στην έκθεση ρολογιών της Γενεύης που διοργανώθηκε την περασμένη εβδομάδα, ο κ. Πρινιό υπογράμμισε πως «αυτή η χρονιά είναι μια πρόκληση». Έχουν

προηγηθεί ανάλογες κινήσεις από προμηθευτές των βιομηχανιών ρολογιών που επέλεξαν να εκμεταλλευτούν τη στήριξη του κράτους για να αντεπεξέλθουν στην επιβράδυνση του κλάδου τους.

Στην Ελβετία υπάρχει αυτό το κρατικό πρόγραμμα εδώ και δεκαετίες, αλλά η βιομηχανία των ρολογιών κατέφυγε σε αυτό αποκλειστικά και μόνο την πρώτη περίοδο της πανδημίας το 2020. Μόλις ανακλήθηκαν τα περιοριστικά μέτρα στη χώρα, οι βιομηχανίες ρολογιών και οι προμηθευτές τους επαναπροσέλαβαν τους υπαλλήλους τους και τους τοποθέτησαν στις θέσεις τους και σύντομα άρχισαν να προχω-

ρουν σε προσλήψεις καθώς η ζήτηση έφτασε στα ύψη.

Μιλώντας στην εφημερίδα NZZ, ο Πιερ Αλέν Μπερέ, επικεφαλής του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου στο καντόνι του Ιούρα, ενός πραγματικού κέντρου βιομηχανιών παραγωγής εξαρτημάτων ρολογιών, ανέφερε ότι στη διάρκεια του καλοκαιριού περίπου 40 εταιρείες του καντονιού υπέβαλαν αιτήσεις για την ένταξή τους στο πρόγραμμα και τη στήριξή τους από το κράτος. Ο αριθμός των αιτήσεων αντανάκλα την κρίση που διέρχεται ο κλάδος, δεδομένου ότι στις αρχές του έτους μόλις πέντε εταιρείες ζήτησαν την αρωγή του ελβετικού κράτους.

Οι νέοι, στόχος διαδικτυακών απατεώνων

Όταν ακούει κανείς για διαδικτυακές απάτες, το μυαλό πηγαίνει συνήθως στους γονείς και στους παππούδες, οι οποίοι δεν έχουν εξοικειωθεί πλήρως με τα ψηφιακά μέσα και μπορεί να γίνουν εύκολα θύματα για τους απατεώνες του κυβερνοχώρου. Κι όμως, όπως προκύπτει από νέα έρευνα στις ΗΠΑ και στον Καναδά, οι πιο επιρρεπείς σε διαδικτυακές απάτες είναι οι γενιές που μεγάλωσαν με το κινητό στο χέρι. Μάλιστα η Gen Z, δηλαδή όσοι έχουν γεννηθεί μεταξύ 1997 και 2012, είναι η γενιά που έχει χάσει με διαφορά το υψηλότερο ποσό χρημάτων από διαδικτυακές απάτες.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα από τη ΜΚΟ Better Business Bureau, οι νέοι ηλικίας 18 έως 24 ετών υπολογίζεται πως έχασαν κατά μέσον όρο 155 δολάρια το 2023 από τέτοιου είδους απάτες, με τα περισσότερα χρήματα να χάνονται σε κομπίνες που σχετίζονται με την απασχόληση, τις ηλεκτρονικές αγορές και τις επενδύσεις ή τα

Η Gen Z είναι η γενιά που έχει χάσει με διαφορά το υψηλότερο ποσό χρημάτων από διαδικτυακές απάτες.

κρυπτονομίσματα. «Είναι λίγο-πολύ η πρώτη γενιά, η οποία πραγματικά μεγάλωσε με όλες αυτές τις συσκευές και έτσι έχει μεγάλη άνεση στο να κάθεται στο κινητό, στο λάπτοπ και να κάνει καθημερινές εργασίες εκεί. Επομένως,

Οι νέοι ηλικίας 18 έως 24 ετών υπολογίζεται πως έχασαν κατά μέσον όρο 155 δολάρια το 2023 από διαδικτυακές απάτες.

οι απατεώνες θα τους εκμεταλλευτούν και με αυτόν τον τρόπο», δήλωσε στο αμερικανικό δίκτυο NBC η Κάτε Γκάλαν, διευθύντρια εκπαίδευσης και κοινωνικής αφοσίωσης στο Better Business Bureau. Παρότι η έρευνα δεν συλλέγει

στοιχεία για τους κάτω των 18 ετών, η οργάνωση υποστηρίζει ότι οι απατεώνες στοχεύουν όλο και περισσότερο σε νεότερα θύματα, επειδή ψωνίζουν, διασκεδάζουν και επικοινωνούν online. Ειδικότερα, το 16,4% των ερωτηθέντων

που έχουν παιδιά μεταξύ 7 και 18 ετών δήλωσε ότι έγιναν στόχοι κυβερνοεγκλήματος, από μόλις 11,1% το 2022. Ανεπαντίας, οι ενήλικοι μεταξύ 55 και 64 ετών έχασαν τα λιγότερα χρήματα σε διαδικτυακές απάτες, με τη μέση απώλεια να διαμορφώνεται στα 91 δολάρια ανά άτομο. Αυτή η ηλικιακή ομάδα ήταν πιο επιρρεπής στις απάτες που σχετίζονταν με επενδύσεις και μέσα βελτίωσης σπιτιού, σύμφωνα με την έρευνα.

Στο μεταξύ, οι απάτες με ερωτικό περιεχόμενο στόχευαν περισσότερο σε άτομα άνω των 65 ετών, ορισμένοι εκ των οποίων έχασαν πολύ υψηλά ποσά. Συνολικά, οι boomers, άνω των 65 ετών, έχασαν κατά μέσον όρο 109 δολάρια σε διαδικτυακές απάτες το 2023.

Σημειώνεται πως στη λίστα του Better Business Bureau με τις μεγαλύτερες απάτες, οι ερωτικές ανέβηκαν από την έβδομη θέση στην πέμπτη λόγω αύξησης της επιρροής, αλλά και της μέσης απώλειας σε χρήματα. Ειδικότερα, η μέση απώλεια από τέτοιου είδους απάτες αυξήθηκε από 1.411 δολάρια το 2022 στα 3.600 το 2023. Το 2023, τουλάχιστον το 65% των θυμάτων από τέτοιες απάτες δήλωσε ότι έχασε χρήματα έναντι μόλις 16% το 2022.

Σύμφωνα με το BBB, το ποσοστό όσων έχασαν χρήματα από ερωτικές απάτες αυξήθηκε κατά 300% το 2023. Οι απατεώνες αυτοί μιλούν στα θύματά τους για τα κρυπτονομίσματα, προσπαθώντας να στρέψουν τη συζήτηση προς τα οικονομικά και να τους βάλουν να επενδύσουν σε ψεύτικες πλατφόρμες κρυπτονομισμάτων.

Οφέλη για την επιχείρησή και τα στελέχη σας!

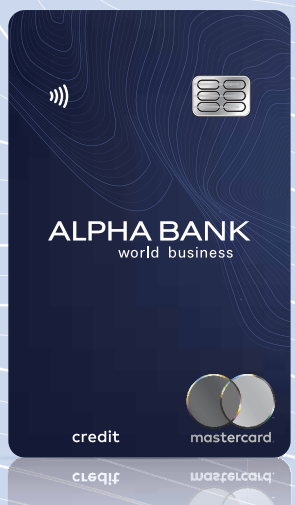
- Ταξιδιωτική Ασφάλεια
- Priority Pass
- Mastercard Airport Security Fast Track
- Mastercard Flight Delay Pass

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy

Alpha Bank
World Business Mastercard

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το μεγάλο πλεονέκτημα των αμερικανικών εταιρειών

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η έκθεση του Μάριο Ντράγκι για το «Μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας» είναι μια πλήρης αναφορά στο πρόβλημα αλλά και σε προτάσεις που αφορούν το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επειδή συνήθως νομίζουμε ότι όλα αυτά δεν αγγίζουν τον καθημερινό άνθρωπο, να πούμε ένα στοιχείο από μελέτη του ΑΝΤ. Το βιοτικό επίπεδο προσδιορίζεται από το εισόδημα κάθε ατόμου. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το μέσο ατομικό εισόδημα είναι λιγότερο κατά 30% περίπου από το αντίστοιχο στις ΗΠΑ. Αυτό δεν είναι γενικό πρόβλημα, αλλά κυρίως αποτέλεσμα της λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα, των επιχειρήσεων.

Η μεγάλη συμβολή της έκθεσης Ντράγκι είναι ότι αναβαθμίζει τη συζήτηση αν θέλουμε Ευρώπη που διατηρεί το βιοτικό επίπεδο της, που έχει ευημερία και ισχύ,

Προφανώς υπάρχει θέμα μειωμένης παραγωγικότητας των επιχειρήσεων στην Ευρώπη, κυρίως των μεγάλων.

που αναπτύσσεται με δημοκρατικές ελευθερίες. Αλλωστε είναι πραγματικότητα η υποχώρηση της ευρωπαϊκής οικονομίας έναντι των ανταγωνιστών, ΗΠΑ και Κίνας. Και προτείνονται μεγάλες επενδύσεις και ανάλογη χρηματοδότησή τους με δανεισμό σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προφανώς υπάρχει θέμα μειωμένης παραγωγικότητας και είναι το πρόβλημα των επιχειρήσεων στην Ευρώπη, κυρίως των μεγάλων. Η αξία, η κεφαλαιοποίηση των αμερικανικών εταιρειών στο Χρηματιστήριο έχει τριπλασιαστεί από το 2005, ενώ οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές εταιρείες είναι ικανοποιημένες επειδή το ίδιο διάστημα είδαν την αξία τους να αυξάνεται κατά 60%. Ενδεχομένως ο τριπλασιασμός της αξίας των επιχειρήσεων στην ΗΠΑ αφορά κυρίως τεχνολογικές εταιρείες και όχι το σύνολο των επιχειρήσεων, αλλά πρέπει να πούμε ότι οι τεχνολογικές εταιρείες των ΗΠΑ έχουν αύξηση παραγωγικότητας 40%, όταν στις αντίστοιχες ευρωπαϊκές είναι στάσιμη. Και

δεν είναι μόνο η ενισχυμένη παραγωγικότητα, αλλά και οι δαπάνες για έρευνα που ως ποσοστό στις πωλήσεις «τρέχουν» με διπλάσιο ρυθμό από τις ευρωπαϊκές. Και δεν είναι μόνον οι κολοσσοί, αλλά και οι μικρές επιχειρήσεις των ΗΠΑ που έχουν ισχυρό δυναμισμό και απασχολούν έξι φορές περισσότερα άτομα σε σχέση με τη συνολική απασχόληση από ό,τι οι μικρές επιχειρήσεις στην Ευρώπη. Σωστά η έκθεση Ντράγκι εντοπίζει το θέμα των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα από το βαρύ κανονιστικό πλαίσιο στην Ευρώπη και τους περιορισμούς σε ό,τι αφορά τη δραστηριότητα εταιρειών μέσα σε αυτήν.

Αλλά σχετικά με το έλλειμμα χρηματοδότησης, την τελευταία εικοσαετία οι εισηγμένες εταιρείες των ΗΠΑ έχουν εκδώσει διπλάσιες μετοχές από τις ευρωπαϊκές σε σχέση με το μέγεθός τους. Και η διάθεση μετοχών στην αγορά είναι κρίσιμο μέγεθος για τη χρηματοδότηση νέων εταιρειών, αυτών επενδύσεων σε τεχνολογία και καινοτομίες, αλλά και προφανώς καλύτερος τρόπος χρηματοδότησης από τη λήψη δανείων. Οι επενδύσεις δεν επιπρεάζονται από την πορεία των επιτοκίων και τις νομισματικές κρίσεις. Αυτό προϋποθέτει βέβαια ότι οι μετοχές έχουν αξία, οι διοικήσεις των εταιρειών αμείβονται κυρίως με μετοχές και συνεπώς ενδιαφέρονται για την πορεία τους. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες όσοι διοικούν εισηγμένες εταιρείες προτιμούν υψηλές αμοιβές σε χρήμα παρά σε μετοχές. Κάποιες εταιρείες δεν δίνουν μέρισμα, αλλά επανεπενδύουν τα κέρδη.

Συχνά στα media περιγράφεται οι πολύ αυξημένες αμοιβές των μεγάλων ηγετών αμερικανικών εταιρειών, αλλά είναι κυρίως σε μετοχές. Αποτελεί μια επιπλέον εγγύηση για τους μετόχους ότι όσοι διοικούν τις εταιρείες έχουν κίνητρο την τιμή των μετοχών. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται οι απολαβές των διοικούντων, οι συμπλέοντα των οποίων ταυτίζονται με τους μετόχους. Το εισόδημά τους δεν είναι εξασφαλισμένο όποια κι αν είναι η τιμή της μετοχής. Προφανώς και είναι σημαντική η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, ένα νέο Σχέδιο Μάρσαλ, εφόσον αλλάξουν αντιλήψεις στις επιχειρήσεις.

Η Ελλάδα συγκλίνει με την Ε.Ε. στο μη μισθολογικό κόστος

Εως το 2027 οι εισφορές θα έχουν μειωθεί κατά 5,9 ποσοστιαίες μονάδες

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Πολύ κοντά τόσο στον ευρωπαϊκό μέσο όρο όσο και στον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ φέρνει την Ελλάδα η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία ποσοστιαία μονάδα, που θα ισχύσει από τις αρχές του 2025 τόσο για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Όλο το προηγούμενο διάστημα στις εκθέσεις τους για το ασφαλιστικό και το φορολογικό σύστημα της χώρας μας οι διεθνείς οργανισμοί έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου επισημαίνοντας ότι το υψηλό μη μισθολογικό κόστος συνιστά ένα ισχυρό αντικίνητρο για επενδύσεις, ενώ παράλληλα ψαλιδίζει το εισόδημα των εργαζομένων.

Ετσι, με δεδομένη και την περαιτέρω μείωση κατά μισή μονάδα το 2027, η συνολική επιβάρυνση εργοδοτών και εργαζομένων θα έχει μειωθεί κατά 5,9 ποσοστιαίες μονάδες από το 2019, με αποτέλεσμα η χώρα μας να προσεγγίζει τον

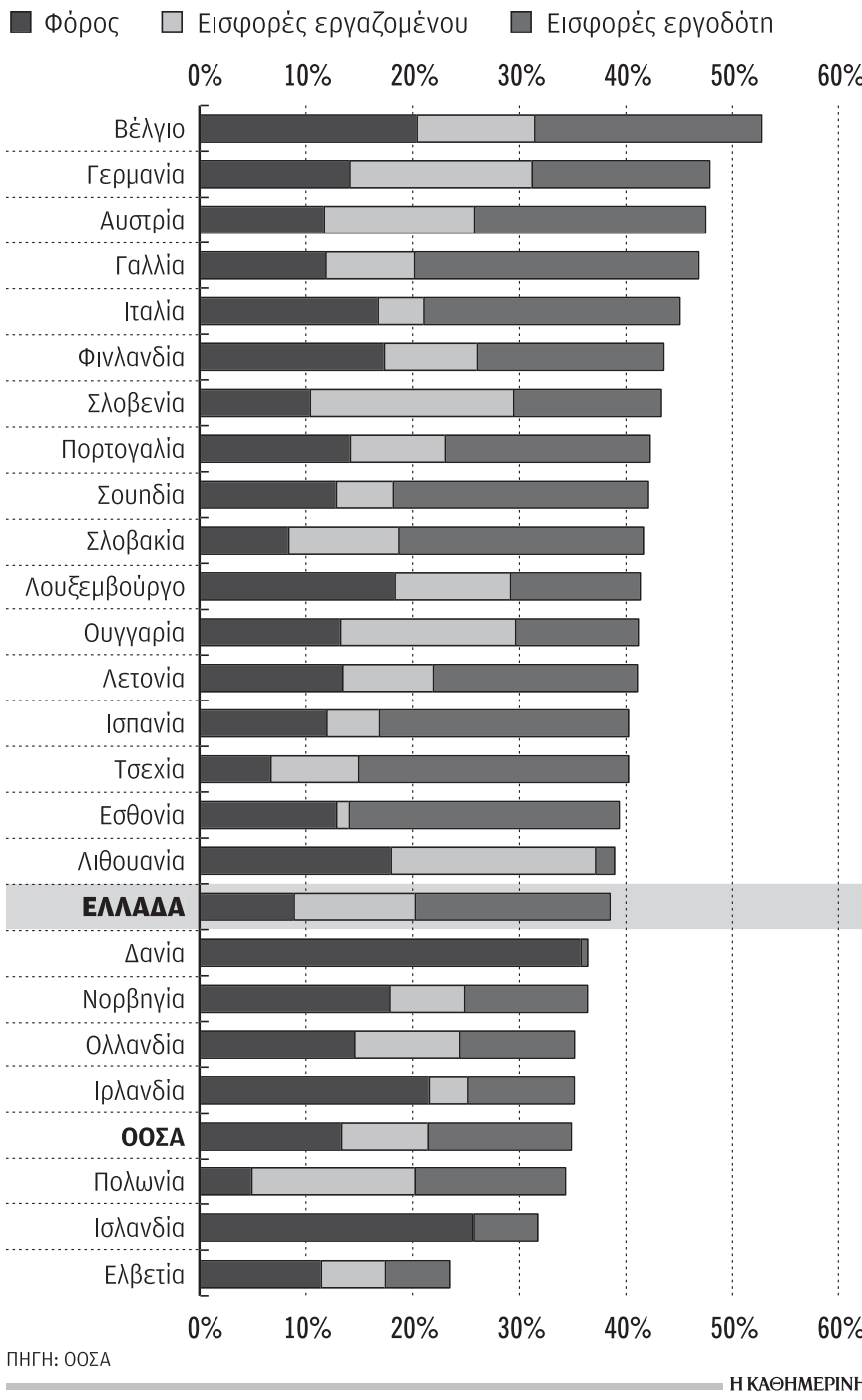
Η Ελλάδα προσεγγίζει τον μέσο όρο των ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά τη φορολογική σφήνα (tax wedge) της ασφάλισης στην εργασία, στο 34,5%.

μέσο όρο των κρατών του ΟΟΣΑ και να πλησιάζει αυτόν των ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά τη φορολογική σφήνα (tax wedge) της ασφάλισης στην εργασία, στο 34,5%.

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικές οι τοποθετήσεις εκπροσώπων των εργοδοτικών φορέων, αλλά και οικονομολόγων, πως πρόκειται για την πλέον σημαντική εξαγγελία της κυβέρνησης, καθώς αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την εγχώρια οικονομία, καθώς: ενισχύει το κίνητρο για απασχόληση και αυξάνει το καθαρό εισόδημα από εργασία που λαμβάνει ο εργαζόμενος, αυξάνει τις επενδύσεις και οδηγεί σε νέες προσλήψεις από τη μεριά των επιχειρήσεων –καθώς μειώνεται το κόστος ανά εργαζόμενο– και σφραγιστικά αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Με αποτέλεσμα τα χρήματα από την αύξηση της παραγωγικότητας, της απασχόλησης και εν τέλει των μισθών να αυξάνουν τα

Φόρος εισοδήματος και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένων και εργοδοτών

ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αυξάνεται στα επίπεδα του κατώτατου μισθού το τεκμαρτό για τους επαγγελματίες

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα για τους ελεύθερους επαγγελματίες βάσει του κατώτατου μισθού, αναφέρονται στην «Κ» κυβερνητικές πηγές. Ως εκ τούτου, το ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα για τη χρήση του 2024 (δηλώσεις 2025) θα αυξηθεί στα επίπεδα του νέου κατώτατου μισθού. Ωστόσο, οι επιβαρύνσεις που θα προκύψουν θα καλυφθούν από την πλήρη κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος. Σημειώνεται ότι το ύψος του ελάχιστου τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος για κάθε αυτοαπασχολούμενο που έχει συμπλη-

Το ύψος του ελάχιστου φορολογητέου εισοδήματος για αυτοαπασχολούμενο που εργάζεται 6 έτη θα φθάσει σε 11.620 ευρώ για τα κέρδη του 2024.

ρώσει 6 έτη άσκησης του επαγγέλματός του και δεν έχει κανέναν υπάλληλο εργαζόμενο στην επιχείρησή του είναι ίσο με τον εκάστοτε ισχύοντα ετήσιο μεικτό κατώτατο μισθό του ιδιωτικού τομέα, υπολογιζόμενο σε 14μηνια βάση. Ετσι, λοιπόν, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2023 το ύψος του ελάχιστου τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος διαμορφώθηκε σε 10.920 ευρώ (780 ευρώ επί 14).

Ομως, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2024, τα οποία θα φορολογηθούν το 2025, το ύψος του ελάχιστου τεκμαρτού φορολογητέου εισοδήματος θα αυξηθεί σε 11.620 ευρώ (830 ευρώ επί 14). Σημειώνεται ότι το ποσό του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος, που προκύπτει από τον ετήσιο κατώτατο μισθό, αποτελεί τη βάση υπολογισμού των ελάχιστων τεκμαρτών φορολογητέων

Οι επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από την αύξηση του τεκμαρτού θα καλυφθούν από την πλήρη κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος.

εισοδημάτων, τα οποία διαμορφώνονται ανάλογα με τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης.

Οι νέοι επαγγελματίες, με ατομικές επιχειρήσεις που ασκούν το επάγγελμα για λιγότερα από 4 έτη, απαλλάσσονται από το σύστημα των αντικειμενικών κριτηρίων. Στο τέταρτο έτος λειτουργίας ισχύει ελάχιστο όριο φορολογητέου εισοδήματος μειωμένο κατά 67%, σε σύγκριση με το ποσό του ελάχιστου φορολογητέου εισοδήματος που αντιστοιχεί σε ατομική επιχείρηση με 6 έτη λειτουργίας χωρίς εργαζόμενο.

Για κάθε ατομική επιχείρηση που συμπλήρωσε ή θα συμπληρώσει 4 έτη λειτουργίας μέσα στο 2024, θα ληφθεί υπόψη το ποσό των 11.620 ευρώ μειωμένο κατά 67%, δηλαδή θα ληφθεί υπόψη ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα ύψους 3.873 ευρώ. Για κάθε ατομική επιχείρηση που

συμπλήρωσε ή θα συμπληρώσει 5 έτη λειτουργίας μέσα στο 2024, θα ληφθεί υπόψη το ποσό των 11.620 ευρώ μειωμένο κατά 33%, ήτοι θα ληφθεί υπόψη ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα ύψους 7.747 ευρώ. Επιπλέον, για 7 έως 9 έτη λειτουργίας ισχύει προσαύξηση 10%, οπότε το ποσό αυτό διαμορφώνεται στις 12.782 ευρώ για το φορολογικό έτος 2024. Για 10 έως 12 έτη λειτουργίας ισχύει προσαύξηση 20%, οπότε το ποσό αυτό διαμορφώνεται στις 13.944 ευρώ. Για περισσότερα από 12 έτη λειτουργίας η προσαύξηση φθάνει το 30%, οπότε το ποσό διαμορφώνεται στις 15.106 ευρώ.

Τέλος επιτηδεύματος

Τίτλοι τέλους πέφτουν το 2025 στο τέλος επιτηδεύματος για όλους τους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους, ακόμη και για όσους αμείβονται με «μπλό-

έσοδα του ΕΦΚΑ, συμβάλλοντας στη βιωσιμότητά του. Να σημειωθεί ότι το ΙΟΒΕ στην έκθεσή του το 2019 εκτιμούσε ότι μια μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες θα ενισχύσει τα κίνητρα για απασχόληση και θα αυξήσει κατά περίπου 1,5% τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό της χώρας.

Στην πράξη, τόνιζε πως περίπου 100.000 επιπλέον άνεργοι θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Από τότε οι ασφαλιστικές εισφορές μειώθηκαν κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες και πλέον από το 2025 θα μειωθούν κατά μία επιπλέον. Δεν είναι τυχαία μάλιστα που η υπουργός Εργασίας Νίκη Κεραμέως συνένδεσε τη μείωση των εισφορών με τη δημιουργία 500.000 θέσεων εργασίας.

Τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ως επιτακτική ανάγκη είχε θέσει πρόσφατα και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας, καθώς το μισθολογικό κόστος εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 4,4% το 2024. Σήμερα οι εισφορές των εργοδοτών ανέρχονται σε 22,29% και θα μειωθούν σε 21,79% το 2025, ενώ οι εισφορές των εργαζομένων από 13,87% θα διαμορφωθούν σε 13,37%.

Η μείωση θα γίνει από το σκέλος των εισφορών υγείας, οι οποίες θα υποχωρήσουν στο 6,10%, με την εργοδοτική εισφορά ασθένειας που είναι σήμερα στα 4,55% να πέφτει στο 4,05% από το επόμενο έτος και οι εισφορές ασθένειας των εργαζομένων που είναι στο 2,55% να μειώνονται στο 2,05%. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ για το ασφαλιστικό, η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση με τις υψηλότερες ασφαλιστικές εισφορές για σύνταξη (κύρια και επικουρική), καθώς εργοδότες και εργαζόμενοι καταβάλλουν 26% του μισθού, έναντι 18,2% που ισχύει κατά μέσον όρο στις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Μόνο η Τσεχία με 28% και η Γαλλία με 27,8% βρίσκονται πάνω από τη χώρα μας, στην οποία μάλιστα από το 2020 ξεκίνησε μια νέα φάση μείωσης των εισφορών. Αν στις εισφορές σύνταξης προστεθούν και οι υπόλοιπες εισφορές που βαρύνουν τη μισθωτή εργασία, τότε οι συνολικές εισφορές στην Ελλάδα εκτοξεύονται στο 36,1%, ποσοστό ιδιαίτερα υψηλό για τα δεδομένα των κρατών της Ε.Ε. και του ΟΟΣΑ.

Συνεργασία, αλλά υπό τον όρο να ελέγχουν την επιχείρηση...

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Αυξάνεται ο αριθμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που βλέπουν θετικά την προοπτική συνεργασίας με άλλες, σύμφωνα με έρευνα πεδίου της Εθνικής Τράπεζας. Ωστόσο, συχνά η πρόθεση δεν μετατρέπεται σε πράξη, ενώ σε μεγάλο ποσοστό η προϋπόθεση που θέτουν είναι να διατηρήσουν τον έλεγχο, πλήρη ή μερικό, των επιχειρήσεών τους.

Η επίτευξη οικονομικών κλίμακας είναι διαχρονικά ζητούμενο για το ελληνικό επιχειρείν, επισημαίνει η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ (επικεφαλής οικονομολόγος Νίκος Μαγγίνας), που πραγματοποίησε έρευνα πεδίου σε 800 ΜμΕ, προκειμένου να διερευνήσει την κουλτούρα και τις προοπτικές συνεργασιών.

Μάλιστα επισημαίνει ότι η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που εμφανίζει αύξηση στις συμφωνίες εξαγορών και συγχωνεύσεων μετά την πανδημία, 22% μεταξύ 2019 και 2023, έναντι -7% κατά μέσον όρο στην Ευρώπη.

Παρ' όλα αυτά, το σχετικό μερίδιο στις ευρωπαϊκές εξαγορές και συγχωνεύσεις παραμένει πολύ χαμηλό (0,84% σε αριθμό συμφωνιών και 0,48% σε όρους αξίας συναλλαγών). Μικρότερο μεγέθους επιχειρήσεις και startups έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή.

Η έρευνα επιβεβαιώνει ότι η διάθεση για συνεργασίες είναι αυξημένη, σε σύγκριση με το προ πανδημίας επίπεδο. Το 40% των επιχειρήσεων παρουσιάζεται θετικό έναντι της σύναψης συνεργασιών το 2023, έναντι 25% το 2019. Ωστόσο το ποσοστό είχε φτάσει το 62% μετά την πανδημία, όταν οι περιο-

ρισμοί λειτουργίας καθιστούσαν τις συνεργασίες πιο επιτακτικές, επομένως έχει απολεσθεί μια δυναμική, όπως επισημαίνουν οι αναλυτές της τράπεζας. Ένα περαιτέρω ποσοστό 36% εμφανίζεται δυνητικά θετικό, έναντι 45% το 2019. Αδιόφορο είναι το 24% των επιχειρήσεων, έναντι 30% το 2019.

Εκτός από την απώλεια της μεταπandημικής δυναμικής, σύμφωνα με τους μελετητές προβληματίζει το γεγονός ότι παρατηρείται έντονη διδακτικότητα ως προς την πρακτική υλοποίησης της διάθεσης για συνεργασία.

Ενώ σε ποσοστό 40% δηλώνουν θετικές, μόνο το 10% προχώρησε τελικά σε κάποια συνεργασία. Επιπλέον, μόνο το 22% των επιχειρήσεων με θετική διάθεση συνεργασίας θα ήταν πρόθυμο να παραχωρήσει πλειοψηφικό έλεγχο της επιχείρησής τους. Το 76% θα ήταν διατεθειμένο να συνεργαστεί παραχωρώντας μόνο μειοψηφικό μερίδιο (π.χ. με στρατηγικό επενδυτή). Ενα 2%, εξάλλου, θέλει να διατηρήσει πλήρη αυτοτέλεια.

Μεταξύ των δυνητικά θετικών για συνεργασίες ΜμΕ, το 42% θέτει ως προϋπόθεση τη διατήρηση του ελέγχου στις επιχειρήσεις. Πρόκειται για ζήτημα επιχειρηματικής κουλτούρας, που πρέπει να αλλάξει, όπως επισημαίνουν και οι μελετητές. Από την άλλη, το θετικό είναι ότι –σύμφωνα με την έρευνα– η συντηρητική πλειοψηφία των ΜμΕ δηλώνει ότι επιδιώκει συνεργασίες για στρατηγικούς λόγους, όπως επίτευξη οικονομικών κλίμακας, διεύρυνση του εξωτερικού ή πρόσβαση σε τεχνολογία, έναντι μόλις 14% που στοχεύει σε ευνοϊκότερη φορολογική μεταχείριση.

PRESENTS

CYPRUS

5th

COCKTAIL FESTIVAL

MAIN SPONSOR

SUPPORTED BY

ORGANISED BY

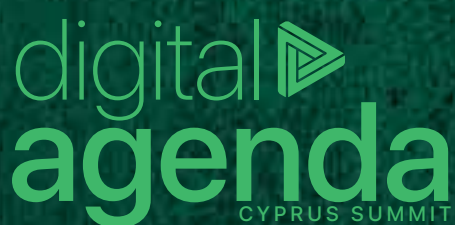
**Difford's
Guide**

FOR DISCERNING DRINKERS

09 OCTOBER 2024
NICOSIA MUNICIPAL THEATRE
TIME: 18:00

Where the city mingles
with the summit

THE BARS

ΛΕΥΚΩΣΙΑ MIX 'N' MALT | BLURRY LIGHTS | ΓΡΑΝΑΖΙ. | LOST + FOUND DRINKERY | NOTES AND SPIRITS
THEORY COCKTAIL BAR ΛΑΡΝΑΚΑ CUCKOO ROOFTOP COCKTAIL BAR ΛΕΜΕΣΟΣ MASON BAR
ΠΑΦΟΣ KINKY BAR, HOUSE OF SPIRITS | MR TIPPLER BAR ΑΘΗΝΑ LINE ATHENS | THE CLUMSIES
THE BAR IN FRONT OF THE BAR ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ CASABLANCA SOCIAL CLUB | GORILAS | PUROVŌKU
PROJECT | VOGATSIKOU 3 ΜΥΚΟΝΟΣ NOLAN MYKONOS ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ DR STRAVINSKY ΠΑΡΙΣΙ CLASSIQUE

Εκτίναξη του τζίρου για τις εταιρείες τουρισμού

Η πολύ καλή σεζόν και η αύξηση επισκεπτών αποτυπώνονται στα αποτελέσματα τμήνου των Aegean, ΔΑΑ και Autohellas

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Στις επιδόσεις των κορυφαίων εταιρειών με δραστηριότητα άμεσα συνδεδεμένη με τον τουρισμό αντανακλώνται οι προβλέψεις για 35 εκατ. τουριστικές αφίξεις κατά τη φετινή χρονιά. Η ενίσχυση δηλαδή των μεγεθών πρώτου εξαμήνου της Aegean, του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και της Autohellas συνάδουν με την «έκρηξη» του τουρισμού, αλλά ταυτόχρονα αναδεικνύουν και το ζήτημα της βελτίωσης των υποδομών. Είναι ενδεικτικό ότι κατά την πρόσφατη τηλεδιάσκεψη αναλυτών, ο αναπληρωτής διευθυντής σύμβουλος της Aegean, Μιχάλης Κουβελιώτης, σημείωσε ότι η αύξηση κατά 24% της αεροπορικής κίνησης στην Ελλάδα, συγκριτικά με το 2019, προκαλεί πίεση στις υποδομές. Για τον λόγο αυτό, ανέφερε ότι η επέκταση του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος» είναι σημαντική. Κατά το α' εξάμηνο

Οι προβλέψεις για φέτος ανεβάζουν τον αριθμό των ξένων τουριστών που θα επισκεφθούν την Ελλάδα στα 35 εκατ.

η Aegean ενίσχυσε τον συνολικό αριθμό των επιβατών της κατά 9%, σε 7,2 εκατ. και πρόσφερε κατά 9% περισσότερες θέσεις ή συνολικά 8,9 εκατ. Ένα ακόμη μέγεθος που φανερώνει τη θετική επίδραση της ανόδου του τουρισμού, σε συνδυασμό με το γεγνημένο της αεροπορικής για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου είναι η αύξηση κατά 11%, σε 9,5 εκατ., των χιλιομετρικών θέσεων (ASKs).

Οι τελευταίες αντιπροσωπεύουν τον αριθμό των διαθέσιμων αεροπορικών θέσεων επί του αριθμού των χιλιόμετρων που διανύει ένα αεροπλάνο. Επίσης η αεροπορία, παρότι εμφανίσε μικρή μείωση (0,8 ποσοστιαίες μονάδες) του συντελεστή πληρότητας που διαμορφώθηκε στο 81,4%, ενίσχυσε το μέσο

Η αύξηση του αριθμού των τουριστών μπορεί να έχει σημαντικά οικονομικά οφέλη, αλλά ταυτόχρονα προκαλεί πίεση στις υποδομές. Για τον λόγο αυτό, στελέχη της τουριστικής βιομηχανίας τονίζουν ότι η υλοποίηση σειράς έργων, όπως η επέκταση του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος», είναι σημαντικές.

έσοδο ανά χιλιομετρικό επιβάτη σε 9,67 λεπτά από 9,52 λεπτά. Αξίζει να σημειωθεί ότι λόγω της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου —ξεκινάει νωρίτερα— η Aegean έχει καταφέρει να εμφανίζει κερδοφορία κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου, που είναι το πιο αδύναμο λόγω εποχικότητας για τις αερομεταφορές παγκοσμίως. Εμφάνισε

δηλαδή κέρδη μετά φόρων 29,7 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο, όταν κατά το αντίστοιχο διάστημα τις χρονιές έως το 2019 υπήρχαν ζημιές.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2023, ενισχυμένη προσφορά των αεροπορικών εταιρειών, με τον αριθμό

των πτήσεων να έχει αυξηθεί κατά 13,5%, σε 119.856. Τόσο οι πτήσεις εσωτερικού όσο και οι πτήσεις εξωτερικού ξεπέρασαν τον αριθμό του 2023 κατά 6,4% και 19% αντίστοιχως. Κατά τον ΔΑΑ, τα υψηλά ποσοστά αύξησης της διεθνούς προσφοράς και ζήτησης σε σχέση με τα ταξίδια εσωτερικού αντακλούν τη σημαντική αυξημένη ζήτηση

των εισερχόμενων επισκεπτών. Έτσι, κατά το οκτάμηνο της φετινής χρονιάς, σε ετήσια βάση σύγκρισης, ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ενίσχυσε κατά 13,9%, σε 21,26 εκατ. τη συνολική επιβατική κίνηση. Η εταιρεία είναι διαρκώς προσανατολισμένη και στην υλοποίηση της πρώτης φάσης επέκτασης του αεροδρομίου, που θα οδηγήσει στην ενί-

σχυση της δυναμικότητας της εγκατάστασης σε 33 εκατ. επιβάτες ετησίως, διαθέτοντας ορίζοντα ολοκλήρωσης μέχρι τα τέλη του 2028. Την ενίσχυση των επιδόσεων του «Ελ. Βενιζέλος» φανερώνει ένα ακόμη μέγεθος. Τα έσοδα από μη αεροπορικές δραστηριότητες (καταστήματα, υπηρεσίες στάθμευσης κ.ά.) που αυξήθηκαν κατά 19,2%, σε 70,2 εκατ. το α' εξάμηνο, συγκριτικά με το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Για παράδειγμα, τα έσοδα από υπηρεσίες στάθμευσης οχημάτων αυξήθηκαν κατά 24%, σε 10,8 εκατ. ευρώ, σε ετήσια βάση. Κι αυτό λόγω της αυξημένης κίνησης των επιβατών με τελικό προορισμό την Αθήνα, αλλά και της στοχευμένης προσαρμογής των τιμών και την ευρύτερη αποτελεσματική διαχείριση των χώρων στάθμευσης από τον ΔΑΑ. Όπως αναφέρουν παράγοντες της αγοράς, η Αθήνα έχει καθιερωθεί ως προορισμός, ενώ υπολογίζεται ότι αντιστοιχούν τουλάχιστον δύο διανυκτερεύσεις ανά επισκέπτη.

Η Autohellas, της οποίας η δραστηριότητα βραχυχρόνιας ενοικίασης ακινήτων (rent-a-car) είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις επιδόσεις του τουρισμού εντός κι εκτός Ελλάδας, διατήρησε την ηγετική της θέση το α' εξάμηνο. Στις ενοικιάσεις εκτός Ελλάδας ενίσχυσε κατά 3,7% τον τζίρο, σε 79,5 εκατ. ευρώ, μέγεθος που ανέρχεται σε 148,4 εκατ. ευρώ για τη συνολική δραστηριότητα τόσο του rent-a-car όσο και των μακροχρόνιων ενοικιάσεων (leasing). Ωστόσο, η αύξηση της προσφοράς αυτοκινήτων λόγω της ενισχυμένης ζήτησης αλλά και της εξομάλυνσης του προβλήματος της εφοδιαστικής αλυσίδας, που είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην παράδοση των παραγγελιών, ο αριθμός αυτοκινήτων για βραχυχρόνιας ενοικιάσεις είναι αυξημένος σε σχέση με πέρυσι. Κι αυτό έχει οδηγήσει σε μικρή μείωση της μέσης τιμής ενοικίασης. Κατά το β' εξάμηνο η Autohellas αναμένει να αυξηθούν οι κρατήσεις «τελευταίας στιγμής», τάση η οποία σε συνδυασμό με την ελαφρά βελτίωση του αριθμού των επισκεπτών, θα έχει επίδραση στην απόδοση του κλάδου.

Οι κερδοσμήνοι και οι χαμένοι της επόμενης τετραετίας

Ενισχύεται η αγοραστική δύναμη των χαμηλόμισθων στον ιδιωτικό τομέα

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Βελτίωση του καθαρού πραγματικού εισοδήματος για τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα —ειδικά όσους αμείβονται με τον κατώτατο μισθό— και κίνδυνο συρρίκνωσης της αγοραστικής δύναμης συνταξιούχων και εργαζομένων στο Δημόσιο φέρνει η 4ετία μέχρι και το 2028, με βάση τις επίσημες προβλέψεις και εξαγγελίες. Με την κυβέρνηση να γνωστοποιεί από τώρα τις προθέσεις της όσον αφορά την πολιτική αυξήσεων τόσο του κατώτατου μισθού όσο και των αποδοχών συνταξιούχων και δημοσίων υπαλλήλων, μπορεί να γίνει μια ασφαλής πρόβλεψη για την εξέλιξη των αποδοχών μας μέχρι και το 2028, ειδικά από τη στιγμή που μέχρι το τέλος του μήνα θα έχουν ανακοινωθεί και οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη βασικών οικονομικών δεικτών που παίζουν ρόλο: του ρυθμού ανάπτυξης και του πληθωρισμού.

Βελτίωση της αγοραστικής δύναμης προκύπτει από το ότι η καθαρή αύξηση για έναν εργαζόμενο ή συνταξιούχο μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, υπερκαλύπτει τον ρυθμό αύξησης του κόστους ζωής, όπως αυτό αποτυπώνεται από τον δείκτη τιμών καταναλωτή. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν πλεόν αρκετά δεδομένα στη διάθεσή μας μετά και τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ.

1. Ο μεικτός κατώτατος μισθός διαμορφώνεται σήμερα στα 830 ευρώ και εξαγγέλθηκε αύξηση στα 870 ευρώ μέχρι τον Απρίλιο του 2027. Μια ισομερής κατανομή των απαιτούμενων αυξήσεων θα οδηγήσει στα 870 ευρώ μερικά από την 1.4.2025, στα 910 ευρώ από την 1.4.2026 και στα 950 ευρώ από την 1.4.2027.

2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι θα λαμβάνουν

Κίνδυνος συρρίκνωσης της αγοραστικής δύναμης συνταξιούχων και εργαζομένων στο Δημόσιο.

την αύξηση που θα προκύπτει από την αναπροσαρμογή του εισαγωγικού μισθού και στο Δημόσιο. Αυτό σημαίνει επιπλέον 20 ευρώ μερικά από την 1.4.2025, συν 40 ευρώ από την 1.4.2026 και ακόμη 40 ευρώ από την 1.4.2027. Δηλαδή, αν κάποιος σήμερα έχει μιστό 1.500 ευρώ, από τον Απρίλιο του 2027 θα λαμβάνει 1.600 ευρώ.

3. Οι συνταξιούχοι εξαρτώνται από την πορεία του πληθωρισμού και του ΑΕΠ, τουλάχιστον για το τμήμα του εισοδήματος που προκύπτει από τις κύριες συντάξεις. Αυτό, με βάση τις προβλέψεις που θα ανακοινωθούν στο τέλος του μήνα για το σύνολο της 4ετίας, βγάζει ετήσιες αυξήσεις από 1,9% έως και 2,5% με 2,6% μερικά.

4. Ο μέσος εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα έχει σήμερα αποδοχές της τάξεως των 1.300-1.320 ευρώ (σ.σ. τα στοιχεία θα ανακοινωθούν προς το τέλος του έτους, ενώ στο τέλος του 2023 ο μέσος μισθός ήταν γύρω στα 1.260 ευρώ). Ο στόχος για τα 1.500 ευρώ που τέθηκε από τον πρωθυπουργό, σημαίνει αύξηση περίπου 60 ευρώ μερικά ετησίως για την επόμενη 3ετία.

Δύο αλλαγές στον μηχανισμό κρατήσεων επιδρούν επίσης στη διαμόρφωση του καθαρού εισοδήματος: η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 0,5% από την 1.1.2025 (επιπλέον 0,25% θα γίνει από την 1.1.2027) και οι κρατήσεις για την εφορία. Η κυβέρνηση εμφανίζεται απρόθυμη να τιμαριθμοποιήσει τη φορολογική κλίμακα, κάτι

Ο **μεικτός** κατώτατος μισθός διαμορφώνεται σήμερα στα 830 ευρώ και εξαγγέλθηκε αύξηση στα 870 ευρώ μέχρι τον Απρίλιο του 2027. Μια ισομερής κατανομή των απαιτούμενων αυξήσεων θα οδηγήσει στα 870 ευρώ μερικά από 1.4.2025, στα 910 ευρώ από 1.4.2026 και στα 950 ευρώ από 1.4.2027.

που σημαίνει ότι η παρακράτηση του φόρου εισοδήματος θα αυξάνει με μεγαλύτερη ταχύτητα από τον ρυθμό αύξησης του εισοδήματος.

Πού οδηγούν όλα αυτά στην πράξη; Ένας εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα που σήμερα λαμβάνει 1.320 ευρώ μερικά (όσα περίπου και ο μέσος μισθός) θα βρεθεί από το 2027 να εισπράττει περίπου 1.500 ευρώ. Τα καθαρά του, από τα 1.031 ευρώ σήμερα, θα ανέβουν περίπου στα 1.150 ευρώ και αυτό είναι αύξηση 11,5%. Στο ίδιο διάστημα, ο πληθωρισμός προβλέπεται ότι θα έχει «τρέξει» —σωρευτικά— με περίπου 9%. Αρα, ο μέσος εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα μπορεί να προβλέψει σε μια μικρή βελτίωση του καθαρού εισοδήματός του, αν εξελιχθεί ο μέσος μισθός και ο πληθωρισμός όπως προβλέπεται.

Καλύτερα θα είναι τα πράγματα για τον δικαιούχο του κατώτατου μισθού. Κανονικά η αύξηση των μεικτών αποδοχών θα είναι 14,5% αλλά υπάρχει η πιθανότητα συμπλήρωσης μιας 3ετίας, οπότε μέχρι το 2027 οι μεικτές αποδοχές μπορούν να αυξηθούν κατά 26% (ή από τα 830 στα 1.045 ευρώ αντί για τα 950 ευρώ που είναι χωρίς την 3ετία). Σε καθεστώς επίθετο, η αύξηση «ροκανίζεται»

από το 14,5% στο 11,9% και από το 26% στο 20% λόγω εφορίας και παρά τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Σε κάθε περίπτωση και τα δύο ποσοστά είναι υψηλότερα από τον μέσο πληθωρισμό. Ο εργαζόμενος στον δημόσιο τομέα που δεν περιμένει αύξηση λόγω επαγγέλματος (σ.σ. γιατροί κ.λπ.) μπορεί να προσβλέπει σε μια μεικτή αύξηση 100 ευρώ μέχρι το 2027 με βάση τα όσα ανακοινώθηκαν. Αρα, τα σημερινά 1.400 ευρώ ενός δημοσίου υπαλλήλου (περίπου 1.110 ευρώ καθαρά) θα γίνουν 1.500 ευρώ ύστερα από τέσσερα χρόνια ή 1.174 ευρώ καθαρά. Πρόκειται για αύξηση η οποία είναι σαφώς μικρότερη από τον εκτιμώμενο πληθωρισμό της 4ετίας.

Συντάξεις

Οι αυξήσεις στις κύριες συντάξεις από το 2024 μέχρι και το 2027 θα προκύψουν με βάση τον νομοθετημένο μαθηματικό τύπο ο οποίος προβλέπει ότι η αύξηση αποτελεί το άθροισμα του πληθωρισμού και της μεταβολής του ΑΕΠ, με το τελικό ποσοστό όμως να μην μπορεί να είναι υψηλότερο του πληθωρισμού. Η εφαρμογή αυτού του τύπου βγάζει αύξηση 2,5% με 2,6% από

την 1.1.2025, καθώς αναμένεται ρυθμός ανάπτυξης 2,2% και πληθωρισμός γύρω στο 3% (σ.σ. στο 2,2% με 2,5% έχει εκτιμύσει το σχετικό ποσοστό η κυβέρνηση, κάτι που μένει να επιβεβαιωθεί με τα στοιχεία που υπάρχουν διαθέσιμα μέχρι το τέλος του χρόνου). Με την ίδια ακριβώς μεθοδολογία εκτιμάται ότι τα ποσοστά των αυξήσεων θα κινηθούν στην περιοχή του 2,2% από 1.1.2026, στο 2,15% από 1.1.2017 και στο 1,9% από 1.1.2028. Εκ των πραγμάτων λοιπόν, οι συνταξιούχοι θα λάβουν αύξηση πολύ χαμηλότερη του πληθωρισμού —άρα θα έχουν μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος—, κάτι που επιτείνεται και εξαιτίας των ακόλουθων λόγων:

1. Το ποσοστό αύξησης αφορά μόνο τις κύριες συντάξεις και όχι στις επικουρικές. Αρα, το ποσοστό είναι μικρότερο επί του συνολικού εισοδήματος στο οποίο συνυπολογίζεται και η επικουρική σύνταξη, το ύψος της οποίας δεν αναπροσαρμόζεται αυτόματα.

2. Η αύξηση αφορά στο μεικτό ποσό και όχι στο καθαρό. Σε όποια αύξηση δίδεται, αφαιρείται ποσοστό 6% για τις εισφορές υγείας αλλά και ο φόρος εισοδήματος ο οποίος υπολογίζεται με ο λοένα και μεγαλύτερο ποσοστό λόγω

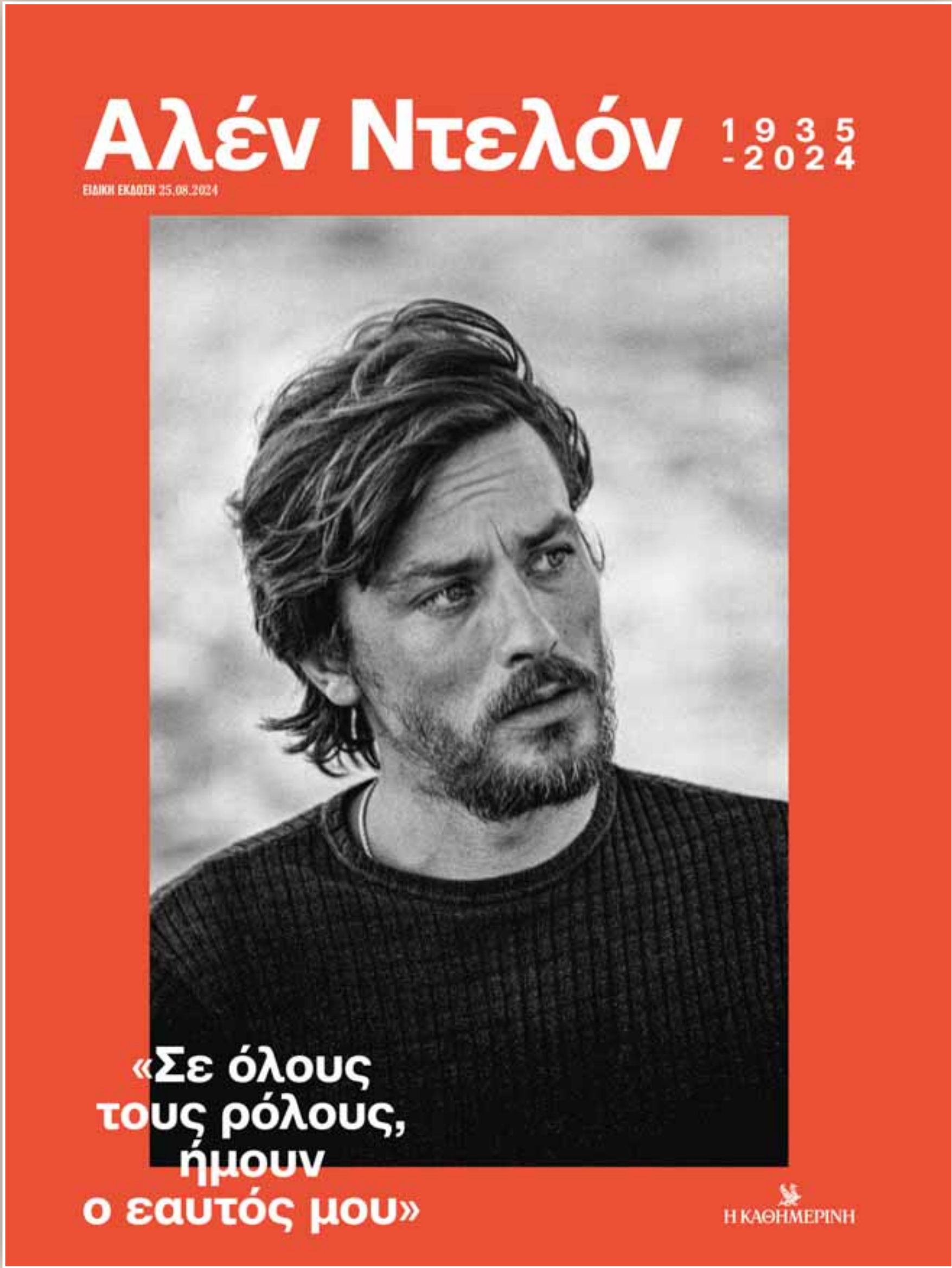
της μη τιμαριθμοποίησης της φορολογικής κλίμακας.

3. Υπάρχει σε ισχύ η εισφορά αλληλεγγύης η οποία δεν λειτουργεί όπως η κλίμακα φορολογίας εισοδήματος. Οποιοι ξεπεράσει έστω και για ένα ευρώ το κλίμακιο, φορτώνεται μείωση της σύνταξης με τον υψηλότερο συντελεστή επί ολόκληρου του ποσού πάνω από τα 1.400 ευρώ. Αυτό εξετάζεται να διορθωθεί μερικώς από το νέο έτος. Αν κάποιος μπαίνει σε αυτή την κατηγορία, θα διασφαλίζεται μόνο ότι η κράτηση δεν θα είναι μεγαλύτερη από το συνολικό ποσό της αύξησης.

Αν ληφθούν υπόψη όλοι αυτοί οι παράγοντες, τότε προκύπτει ότι ο συνταξιούχος που έχει σήμερα κύρια σύνταξη 1.000 ευρώ (περίπου 906 ευρώ καθαρά), θα βρεθεί στα 924 ευρώ καθαρά από την 1.1.2025 και στα 972 ευρώ από την 1.1.2028. Δηλαδή, το καθαρό εισόδημά του μόνο από κύριες συντάξεις θα έχει αυξηθεί κατά περίπου 7,2% (το συνολικό λιγότερο, καθώς δεν θα ανεβαίνει η επικουρική) ενώ ο πληθωρισμός στο ίδιο διάστημα θα έχει «τρέξει» με αθροιστικό ρυθμό άνω του 9%, με βάση τουλάχιστον τις επίσημες προβλέψεις για την επόμενη τετραετία.

ΑΛΕΝ ΝΤΕΛΟΝ, 1935-2024

Σελίδες από το μυθιστόρημα
μιας μεγάλης ζωής

32
ΣΕΛΙΔΕΣ
ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ
22/09

Επιμένουν να δηλώνουν πάμφτωχοι

Χωρίς κέρδη ένα στα δύο καταστήματα εστίασης και συνεργεία Ι.Χ. και έξι στους δέκα ιδιοκτήτες μπαρ και κομμωτηρίων

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Το 60% των ιδιοκτπτών μπαρ και των κομμωτηρίων, το 47% των καταστημάτων εστίασης και των συνεργείων αυτοκινητών, το 43% των κτηνιάτρων και το 22% των ιδιοκτπτών και οδηγών ταξί δήλωσαν, μεταξύ άλλων επαγγελματιών, ζημίες για τα εισοδήματά του 2023. Η εξέλιξη αυτή ουσιαστικά ενεργοποίησε τον νέο τρόπο υπολογισμού των εισοδημάτων και συγκεκριμένα τον τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης, ο οποίος δεν αφορά μόνο αυτούς που δηλώνουν ζημίες αλλά τους περισσότερους, καθώς και όσοι δήλωσαν κέρδη, αυτά ήταν πολύ μικρά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το 2024 ο μέσος φόρος των επαγγελματιών που πιάστηκαν στο τεκμήριο έφθασε τα 1.733 ευρώ, όταν ένα χρόνο πριν πλήρωναν 548 ευρώ ετησίως. Η κατάσταση υπο-

Ο μέσος φόρος των επαγγελματιών που πιάστηκαν στο τεκμήριο έφθασε τα €1.733, όταν ένα χρόνο πριν πλήρωναν €548 ετησίως.

δήλωσις των εισοδημάτων δεν είναι καινούργια. Αν γυρίσουμε πίσω στο 2019 διαπιστώνεται ότι ένα μεγάλο τμήμα των επαγγελματιών δηλώνει κάθε χρόνο ζημίες ή μηδενικά κέρδη. Και σε όσες περιπτώσεις δηλώνεται κέρδος, αυτό είναι πολύ χαμηλό και ουσιαστικά στις περισσότερες από αυτές, αν όχι σε όλες, υποκρύπτει φοροδιαφυγή. Είναι ενδεικτικό ότι κατά μέσον όρο οι επαγγελματίες διαβίουν με 268 ευρώ τον μήνα.

Από την ανάλυση των στατιστικών που παρουσιάζει σήμερα η «Κ» προκύπτει ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες εξακολουθούν να υποδηλώνουν τα εισοδήματά τους. Σε κατηγορίες όπως οι ιδιοκτήτες μπαρ και κομμωτηρίων, η πλειονότητά τους δηλώνει ζημίες. Όσοι δε κομμωτές (4 στους 10) δηλώνουν κέρδη, ουσιαστικά δηλώνουν ότι ζουν με 358 ευρώ τον μήνα (λιγότερα από το

επίδομα ανεργίας). Αν δεν εφαρμοζόταν το τεκμήριο, οι επαγγελματίες αυτές κατηγορίες θα συνέχιζαν να μην πληρώνουν καθόλου ή να πληρώνουν ελάχιστα τους φόρους.

Παράλληλα, προκύπτει ότι η επιπλέον φορολογική επιβάρυνση με το νέο σύστημα υπολογισμού του φόρου όσων δήλωσαν κέρδη και τα προηγούμενα χρόνια και δηλώνουν και φέτος είναι ήπια. Και σε αυτή την εξίσωση θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι φέτος πλήρωσαν μειωμένο κατά 50% τέλος επιτηδεύματος, το οποίο καταργείται από τον επόμενο χρόνο. Επίσης, το επόμενο έτος για τα εισοδήματα του 2024 αυξάνεται το ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα καθώς είναι συνδεδεμένο με τον κατώτατο μισθό ο οποίος θα φθάσει τα 830 ευρώ.

Είναι προφανές από τα στοιχεία ότι η πρόσβαση των παραπάνω επιχειρη-

σεων στον τραπεζικό δανεισμό αλλά και στην ένταξή τους σε ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα καθίσταται δύσκολη έως αδύνατη, καθώς επιλέγουν να μην παρουσιάζουν τα πραγματικά οικονομικά τους στοιχεία εμφανίζοντας μικρά κέρδη ή ζημίες.

Έλεγχος

Τα στοιχεία ακόμα και μετά την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού του φορολογητέου εισοδήματος, και των νέων ελεγκτικών εργαλείων, προκαλούν σοκ. Ουσιαστικά καταδεικνύουν ότι ελάχιστοι εξ αυτών εκδίδουν αποδείξεις, με αποτέλεσμα να συρρικνώνεται το φορολογητέο εισόδημα. Όπως αναφέρουν κυβερνητικές πηγές, ήδη έχουν αποσταλεί προσκλήσεις σε φορολογουμένους με ιδιαίτερα υψηλές δαπάνες και εισοδήματα κάτω των 10.000 ευρώ. Στη φο-

ρολογική διοίκηση επισημαίνουν ότι ήδη έχουν ξεκινήσει να περνούν την πόρτα των ελεγκτικών κέντρων και ελέγχονται για τον τρόπο διαβίωσης, καθώς σε πολλούς διαπιστώθηκε ότι ο τρόπος ζωής αυτών και των οικογενειών τους δεν είναι της τάξης των 300-500 ευρώ μηνιαίως, αλλά αντίθετα προκύπτει πολυτελής βίος με ιδιωτικά σχολεία και ταξίδια στο εξωτερικό.

Τι δείχνουν τα στοιχεία:

• Μόνο το 40% των ιδιοκτπτών μπαρ δήλωσε κέρδη. Συγκεκριμένα δήλωσαν μέσο μηνιαίο εισόδημα 694 ευρώ και θα πλήρωναν μέσο φόρο 1.348 ευρώ αν δεν υπήρχε το τεκμήριο. Με τον υπολογισμό του τεκμαρτού, το μέσο μηνιαίο εισόδημα ανέρχεται σε 1.155 ευρώ και ο μέσος φόρος σε 2.142 ευρώ (794 ευρώ παραπάνω φόρος).

• Μόνο το 53% των ιδιοκτπτών καταστημάτων εστίασης δήλωσε κέρδη. Συγκεκριμένα δήλωσαν μηνιαίο καθαρό εισόδημα 1.277 ευρώ που αναλογεί σε μέσο φόρο 3.068 ευρώ. Με τον τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης το μέσο μηνιαίο εισόδημα ανέρχεται σε 1.695 ευρώ και ο μέσος φόρος σε 3.970 ευρώ (902 ευρώ παραπάνω φόρος).

• Το 40% των ιδιοκτπτών κομμωτηρίων δήλωσε κέρδη. Συγκεκριμένα δήλωσαν μηνιαίο καθαρό εισόδημα 358 ευρώ που αναλογεί σε μέσο φόρο 654 ευρώ. Με τον τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης το μέσο μηνιαίο εισόδημα ανέρχεται σε 1.118 ευρώ και ο μέσος φόρος σε 1.797 ευρώ (1.143 ευρώ παραπάνω φόρος).

• Το 53% των ιδιοκτπτών συνεργείων αυτοκινήτων δήλωσε κέρδη. Συγκεκριμένα δήλωσαν μέσο μηνιαίο εισόδημα

Τι δήλωσαν οι ελεύθεροι επαγγελματίες

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	Πάθος επιτηδευσμάτων με υποβολή δήλωσης Ε3 για το φορολογικό έτος 2023	Πάθος κερδοφόρων (προ υπολογισμού εισοδήματος Ε3 για το φορολ. έτος 2023)	2023 Στοιχεία για κερδοφόρες επιχειρήσεις				Με υπολογισμό τεκμαρτού	
			Προ υπολογισμού τεκμαρτού				Με υπολογισμό τεκμαρτού	
			Μέσα ασκούμενα εσοδα	Μέσα καθαρά κέρδη	Μέσος αναλογισμός φόρος	% καθαρού αποτελέσματος / ακαθάριστα εσοδα	Μέσα καθαρά κέρδη	Μέσος αναλογισμός φόρος
Ψυκτικοί	311	215	65.492	12.782	2.214	20%	15.976	2.670
	1.004	715	69.006	14.179	2.935	21%	18.061	3.460
	909	603	54.036	10.838	1.785	20%	15.245	2.405
Υδραυλικοί	4.090	2.682	40.941	9.609	1.553	23%	13.947	2.105
Ηλεκτρολόγοι	7.710	5.446	53.111	12.146	2.155	23%	15.821	2.665
Ελασχωρμητιστές	3.625	2.421	37.394	11.276	2.081	30%	14.259	2.437
Μαραγκοί	4.670	2.516	62.050	10.954	1.952	18%	14.971	2.493
Εργασίες μόνωσης, τοιχοποιίας, σοβατισματος, τοποθέτησης πλακιδίων	801	543	66.561	13.394	2.484	20%	15.878	2.837
	3.402	2.139	38.129	11.552	2.145	30%	14.691	2.522
Χτίστες	1.306	820	53.647	13.416	2.546	25%	15.996	2.868
	10.368	5.704	91.467	16.357	3.382	18%	19.036	3.737
Συνεργεία αυτοκινήτων	8.555	4.159	47.072	7.977	1.295	17%	14.190	2.112
Ταξί	28.123	21.439	22.711	6.535	810	29%	11.666	1.481
Ιδιοκτήτες εστίασης	31.645	14.566	152.839	15.326	3.068	10%	20.346	3.970
	185	65	162.357	20.440	5.072	13%	24.059	5.766
Ιδιοκτήτες μπαρ	26.302	8.261	77.301	8.332	1.348	11%	13.857	2.142
Δικηγόροι	35.783	26.271	29.719	16.425	4.111	55%	19.865	4.511
Καθαρίστριες	3.253	2.287	43.082	10.216	1.659	24%	13.966	2.206
	5.025	4.502	40.840	23.627	5.877	58%	24.768	6.021
Γιατροί	396	352	36.256	22.508	5.580	62%	22.892	5.637
	22.760	19.990	49.602	22.943	5.630	46%	24.384	5.819
Οδοντίατροι	7.193	5.858	37.466	10.832	1.719	29%	15.334	2.334
Ορθοδοντικοί	345	305	74.026	19.842	4.274	27%	22.436	4.669
Κτηνίατροι	1.046	583	52.885	10.621	1.880	20%	14.649	2.423
Φυσιοθεραπευτές	3.833	3.261	37.691	15.415	2.820	41%	17.835	3.147
Κομμωτές, κουρεία	5.012	1.937	26.416	4.303	654	16%	13.415	1.797
	3.639	1.680	14.743	3.735	504	25%	11.267	1.362

Η ΚΑΘΗΜΕΡΝΗ

Επανεξετάζεται η εισφορά αλληλεγγύης συνταξιούχων

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Προς... μερική διόρθωση φαίνεται πως οδεύει το μέτρο της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ), μία από τις μνημονιακές κρατήσεις που αφορούν περίπου 400.000 συνταξιούχους, με συντάξεις από 1.400 ευρώ και άνω. Πρόκειται για την ειδική εισφορά που ξεκινάει από 3% και φθάνει έως και 14% σε ποσά συντάξεων από 1.400 και 300 ευρώ σε κύριες και επικουρικές αντίστοιχα, από το πρώτο ευρώ και όχι με κλιμάκωση αντιστοίχη αυτής που ισχύει στη γενική φορολογία. Ένα μέτρο που, όπως έχουν παραδεχθεί όλοι οι πρώην, αλλά και η νυν υπουργός Εργασίας, είναι «κακοσχεδιασμένο», με αποτέλεσμα να οδηγεί σε μεγάλες αδικίες. Η διόρθωση των ο-ποιών, βέβαια, σκοντάφτει στην ανάγκη για δημοσιονομική πειθαρχία, με αποτέλεσμα στο υπουργείο Εργασίας να καταφεύγουν στη λιγότερο κοστοβόρα λύση. Ηδη στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον ΕΦΚΑ αναζητούν τη φόρμουλα, μαθηματική και ουσιαστική, που θα προστατεύει τους συνταξιούχους, οι οποίοι θα πληρώνουν στο ακέραιο την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, από την απώλεια των αυξήσεων στις συντάξεις τους. Και αυτό, γιατί κατά τα δύο έτη που «ξεπάγωσαν» οι συντάξεις και εφαρμόστηκαν αυξήσεις,

χιλιάδες συνταξιούχοι, παρότι δεν είχαν προσωπική διαφορά, έλαβαν τελικά, μετά και την αύξηση, μικρότερη σύνταξη από αυτήν που δικαιούνταν, λόγω της ΕΑΣ. Αναλυτικά, οι συντελεστές ΕΑΣ σήμερα είναι:

- Για συντάξεις από 1.400 έως 1.700 ευρώ, ποσοστό 3%.
- Για συντάξεις από 1.700,01 έως 2.000 ευρώ, ποσοστό 6%.
- Για συντάξεις από 2.000,01 έως 2.300 ευρώ, ποσοστό 7%.
- Για συντάξεις από 2.300,01 έως 2.600 ευρώ, εισφορά 9%
- Για συντάξεις από 2.600,01 έως 2.900 ευρώ, ποσοστό 10%.
- Για συντάξεις από 2.900,01 έως 3.200 ευρώ, ποσοστό 12%.
- Για συντάξεις από 3.200,01 έως 3.500 ευρώ, ποσοστό 13%.
- Για συντάξεις από 3.500,01 ευρώ και άνω, ποσοστό 14%.

Η εισφορά επιβάλλεται στο σύνολο του ποσού και όχι στο σκέλος του ποσού που υπερβαίνει την προηγούμενη κλίμακα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, για παράδειγμα συνταξιούχους που μέχρι το 2023 λάμβανε σύνταξη 1.695 ευρώ μεικτά και κατέβαλλε ΕΑΣ της τάξης του 3%, είχε κράτηση 50,85 ευρώ με τη σύνταξη του να περιορίζεται στα 1.644,15 ευρώ τον μήνα. Με την αύξηση κατά 3% για το 2024 (στα μεκτά) η σύνταξη

Τα τελευταία δύο χρόνια που αυξάνονται οι συντάξεις, χιλιάδες συνταξιούχοι, παρότι δεν είχαν προσωπική διαφορά, έλαβαν τελικά, μετά και την αύξηση, μικρότερη σύνταξη από αυτήν που δικαιούνταν, λόγω της ΕΑΣ.

ανέβηκε στα 1.745,85 ευρώ, ήτοι αύξηση της τάξης των 100 ευρώ. Όμως, αυτόμα-τα, η κράτηση της ΕΑΣ από 3% έγινε 6%, με τον συνταξιούχο να ανεβαίνει στη δεύτερη κλίμακα. Αυτό είχε ως α-

ποτέλεσμα όχι μόνο να μηδενίζεται η αύξηση, αλλά και να μειώνεται το αρχικό ποσό της σύνταξης, αφού στο χέρι έλαβε 1.641,09 ευρώ.

Σύμφωνα με τη λύση που επεξεργά-

ζονται στο υπουργείο Εργασίας, με το νέο σύστημα η σύνταξη του ασφαλισμένου στο παραπάνω παράδειγμα δεν θα κινδυνεύει να μειωθεί, παρότι θα ξεπερνάει τα 1.700 ευρώ. Στην πράξη, αναζητείται λύση ώστε η ΕΑΣ να μην «ροκανίζει» την ετήσια αύξηση που λαμβάνουν οι συνταξιούχοι και βέβαια, να μην οδηγεί σε μείωση της σύνταξης.

Είναι χαρακτηριστική η δήλωση της υπουργού Εργασίας Νίκης Κεραμέως ότι «αναγνωρίζουμε τη στρέβλωση και θα προχωρήσουμε σε διόρθωση». Όσο για τις περαιτέρω ελαφρύνσεις τις επιβάρυνσης τις οποίες επεξεργάζοταν το υπουργείο Εργασίας, φαίνεται ότι «παγώνουν» τουλάχιστον για το 2025, καθώς αφενός δεν υπήρξε δημοσιονομικά ουδέτερη λύση, αφετέρου το κόστος της δικαιότερης λύσης που συζητήθηκε στα συναρμόδια υπουργεία Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας κρίθηκε απαγορευτικό. Αναλυτικά, κάποια από τα σενάρια που είχαν προκριθεί, ήταν τα εξής:

• «Πάγωμα» της ΕΑΣ, στην περίπτωση που ο συνταξιούχος βλέπει μείωση αντί για αύξηση στη σύνταξη του. Πρόκειται για το σενάριο με το μικρότερο κόστος για το σύστημα κοινωνικής α-σφάλισης και το οποίο τελικά φαίνεται πως προκρίνεται. Μένει να βρεθεί και ο μηχανισμός βάσει του οποίου θα γίνεται μέσω ΕΦΚΑ η διαδικασία.

• Μεγαλύτερη μείωση της ΕΑΣ στις επικουρικές και μικρότερη στις κύριες συντάξεις.

• Καθολική κατάργηση της ΕΑΣ στις επικουρικές.

• Δικαιότερη κλίμακα, αντίστοιχη με αυτήν που ισχύει στη φορολογία, ώστε η κράτηση να είναι αναλογικότερη και όχι οριζόντια, σε όλη τη σύνταξη.

Να σημειωθεί ότι τα έσοδα από την ΕΑΣ τροφοδοτούν τον ΑΚΑΤΕ, τον ασφαλιστικό κομμάρα αλληλεγγύης των γενεών κι ανέρχονται σε 730 εκατ. ευρώ το έτος. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «Κ», τουλάχιστον 188.000 συνταξιούχοι έχουν κρατήσεις 3% στη σύνταξη τους, άλλοι περίπου 80.000 ε-δέτερη λύση, αφετέρου το κόστος της δικαιότερης λύσης που συζητήθηκε στα συναρμόδια υπουργεία Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας κρίθηκε απαγορευτικό. Αναλυτικά, κάποια από τα σενάρια που είχαν προκριθεί, ήταν τα εξής:
• «Πάγωμα» της ΕΑΣ, στην περίπτωση που ο συνταξιούχος βλέπει μείωση αντί για αύξηση στη σύνταξη του. Πρόκειται για το σενάριο με το μικρότερο κόστος για το σύστημα κοινωνικής α-σφάλισης και το οποίο τελικά φαίνεται πως προκρίνεται. Μένει να βρεθεί και ο μηχανισμός βάσει του οποίου θα γίνεται μέσω ΕΦΚΑ η διαδικασία.

Αύξηση τζίρου κατά 2,9% στα σούπερ μάρκετ

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Μεγαλύτερη αύξηση του όγκου πωλήσεων από αυτήν της αξίας πωλήσεων δείχνουν τα στοιχεία της Circana για την κατηγορία των σούπερ μάρκετ. Αν και η διαφορά είναι οριακή, είναι ενδεικτική της τάσης που διαμορφώνεται πλέον στις τιμές –σταθερότητα ή ακόμη και μείωση– οδηγώντας σε ενίσχυση της κατανάλωσης. Δεδομένων, βεβαίως, των πολύ μεγάλων ανατιμήσεων που προηγήθηκαν ειδικά τη διετία 2022-2023, με τις όποιες μειώσεις τιμών που έχουν γίνει να μην είναι ούτε της ίδιας έκτασης ούτε της ίδιας έντασης, σημαντικό μέρος του τζίρου εξακολουθεί να είναι πληθωριστικό, αλλά δεν είναι αποκλειστικά αυτό, όπως συνέβαινε μέχρι πρόσφατα.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς Circana (πρώην IRI) ο τζίρος των σούπερ μάρκετ

κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου 2024 αυξήθηκε σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023 κατά 2,9% περίπου, στα 6,84 δισ. ευρώ από 6,64 δισ. ευρώ πέρυσι. Την ίδια ώρα, ο όγκος πωλήσεων αυξήθηκε κατά 3%, ο ρυθμός μεταβολής του δηλαδή ήταν οριακά υψηλότερος από αυτόν της αξίας πωλήσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι συνολικά το 2023 η αξία πωλήσεων των σούπερ μάρκετ αυξήθηκε κατά 9,3% και όγκος πωλήσεων μόλις κατά 2,5%, ενώ αντίλογος ήταν η εικόνα και το 2022, όπου η αξία πωλήσεων είχε αυξηθεί κατά 7,50% και ο όγκος πωλήσεων μόλις κατά 0,50%.

Η αξία και ο όγκος πωλήσεων στις 11 βασικές κατηγορίες ειδών σούπερ μάρκετ εξελίχθηκε ως εξής στο επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2024 σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα:

– Μη αλκοολούχα ποτά: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 7,5% και όγκου πωλήσεων κατά 5,8%. Η αύξηση του τζίρου

είναι σε μεγάλο βαθμό απόρροια των ανατιμήσεων στην εν λόγω κατηγορία, καθώς περιλαμβάνει ποτα φυσικούς χυμούς και τον καφέ.

– Αλκοολούχα ποτά: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 6,9% και όγκου πωλήσεων κατά 8,2%.

– Κατεψυγμένα τρόφιμα: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 4,8% και όγκου πωλήσεων κατά 3,8%.

– Υλικά μαγειρικής: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 4,4% και όγκου πωλήσεων κατά 0,5%.

– Είδη ατομικής φροντίδας και ομορφιάς: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 4,3% και όγκου πωλήσεων κατά 4,7%. Πρόκειται για μία από τις κατηγορίες στις οποίες εφαρμόστηκε το μέτρο της μείωσης των παροχών από τους προμηθευτές προς τους λιανεμπόρους και τις μεταφορές του οφέλους στις αρχικές τιμές.

– Γαλακτοκομικά: αύξηση αξίας πω-

λήσεων κατά 3,5% και όγκου κατά 7,1%. Πρόκειται για την κατηγορία όπου η μείωση των τιμών προκάλεσε σημαντική αύξηση της κατανάλωσης.

– Σνακς: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 2,7% και μείωση όγκου πωλήσεων κατά 0,6%, με τις ανατιμήσεις να προκαλούν μείωση των λεγόμενων «αυθόρμητων αγορών».

– Καθαριστικά σπιτιού - απορρυπαντικά: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 1,4% και όγκου πωλήσεων κατά 3,7%. Και εδώ εφαρμόστηκε το μέτρο της μείωσης των παροχών.

– Συσκευασμένα τρόφιμα: αύξηση αξίας πωλήσεων κατά 0,9% και όγκου κατά 1,1%.

– Είδη ατομικής υγιεινής: μείωση αξίας πωλήσεων κατά 4,8% και αύξηση όγκου κατά 1,6%.

– Άλλα είδη νοικοκυριού: μείωση αξίας πωλήσεων κατά 1,7% και αύξηση του όγκου κατά 0,9%.

Η μεγαλύτερη αύξηση του όγκου πωλήσεων από αυτήν της αξίας πωλήσεων είναι ενδεικτική της τάσης που διαμορφώνεται πλέον στις τιμές –σταθερότητα ή ακόμη και μείωση– οδηγώντας σε ενίσχυση της κατανάλωσης.

«Πρωταθλητής» των μεταγραφών ο Παναθηναϊκός

Με την αγωνία να παραμένει στο «κόκκινο» μέχρι και το τελευταίο λεπτό, ολοκληρώθηκε η φετινή μεταγραφική περίοδος. Την αυλαία έριξε ο ΠΑΟΚ με την απόκτηση του Ντέγιαν Λόβρεν ως ελεύθερου από τη Λιόν, ενώ από την άλλη η ΑΕΚ, αν και έφτασε πολύ κοντά στον δανεισμό του Φοφανά από την Τσέλσι, αυτός τελικά δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα

Τα χρήματα που δαπάνησε ο Παναθηναϊκός για την απόκτηση του Τετέ είναι σχεδόν όσα διέθεσε συνολικά η ΑΕΚ το φετινό καλοκαίρι.

Δαπάνησε περίπου 20 εκατ. ευρώ από τα συνολικά 51 εκατ. των ελληνικών ομάδων.

καλοκαίρια, ο πήχυς φέτος ανέβηκε ψηλά, με τις ομάδες να ξοδεύουν συνολικά 51 εκατ. ευρώ για μεταγραφές, χωρίς μάλιστα να υπολογίζονται σε αυτά τα χρήματα τα συμβόλαια, οι παίκτες που ήρθαν ως ελεύθεροι, όπως και οι ανανεώσεις των συμβολαίων.

Ο Παναθηναϊκός ήταν αυτός που κέρδισε το άτυπο πρωτάθλημα των μεταγραφών, καθώς ξόδεψε περίπου 20 εκατ. ευρώ μπαίνοντας στη διαδικασία αγοράς των περισσότερων από τους παίκτες που

κατάφερε εύκολα ή δύσκολα να ντύσει στα πράσινα. Τα πιο πολλά από τα χρήματα (7,25 εκατ.) πήγαν στα ταμεία της Γαλατασαράι για την απόκτηση του Τετέ, ενώ άλλα 6 εκατ. ευρώ στοίχισε στους κυπελλούχους ο Φακούντο Πελάιστρι από τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ.

Ο Ολυμπιακός ήταν αυτός που ακολούθησε τον Παναθηναϊκό δίνοντας 11,5 εκατ. ευρώ για μεταγραφές. Πιο ακριβή κίνηση ήταν αυτή του Κρίστοφερ Βέλντε, με τους «ερυθρόλευκους» να δίνουν στη Λεχ Πόζναν 4 εκατ. ευρώ. Οσον αφορά τον πρωταθλητή ΠΑΟΚ (πήρε 10 παίκτες), έδωσε 6,6 εκατ. ευρώ για μεταγραφές, με (σχεδόν) τα μισά από αυτά, 3 εκατ., να πηγαίνουν στην ΤΣΣΚΑ Μόσχας προκειμένου να πει το «ναι» για την παραχώρηση του Φέντορ Τσάλοφ. Η ΑΕΚ με τη σειρά της ξόδεψε 7,4 εκατ. ευρώ, με τη μερίδα του λέοντος να δίνεται για τη μεταγραφή του Κοϊτά από Σεντ Τρουίντεν, με το κόστος να φτάνει στα 3,6 εκατ. ευρώ. Όμως, τόσο ο ΠΑΟΚ όσο και η ΑΕΚ είχαν σημαντικά έσοδα, καθώς η ομάδα της Θεσσαλονίκης πήρε σχεδόν 16,5 εκατ. ευρώ από τις πωλήσεις του Κουλιεράκη και του Εκόνγκ, ενώ η Ενωση 9 εκατ. μόνο από την παραχώρηση του Πόνσε. Ψηλά τον πήχυ έβαλε και ο Αρς, που έβγαλε από τα ταμεία του 5,2 εκατ., με τα 3,6 εκατ. από αυτά να πηγαίνουν στη Βαγιαδολίδ για τον Μόνσου.

Οσον αφορά τις υπόλοιπες ομάδες, ξεχωρίζουμε την επιστροφή στην Ελλάδα του Βαλμπουένα για λογαριασμό της Καλλιθέας, την παρουσία των Φαν Φερτ, Κίνι, Καρλίτος και Ουάρντα στο ρόστερ του Ατρομίτου, τη σημαντική ενίσχυση του Αστέρα Τρίπολης που στοχεύει στην 5η θέση, αλλά και την κίνηση του ΟΦΗ την τελευταία ημέρα των μεταγραφών να φέρει στο «Γεντί Κουλέ» τον 22χρονο Εντι Σαλσέδο, από την πρωταθλήτρια Ιταλίας, Ιντερ.

«Ματώνει» χωρίς αντίκρισμα

Η Τσέλσι έχειβάλει 2,78 δισεκατομμύρια ευρώ στις μεταγραφές την τελευταία δεκαετία

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ομάδα που έχει ξοδέψει τα περισσότερα χρήματα σε μεταγραφές την τελευταία δεκαετία παγκοσμίως δεν είναι άλλη από την αντίπαλο του Παναθηναϊκού στο φετινό Conference League, την αγγλική Τσέλσι, και μάλιστα με διαφορά από τη δεύτερη, σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία που δημοσίευσε το Ποδοσφαιρικό Παρατηρητήριο CIES με έδρα την Ελβετία.

Η συχνά πανικόβλητη διοίκηση της ομάδας του δυτικού Λονδίνου επηχειρούσε τόσο πριν όσο και μετά την αποχώρηση του βαθύπλουτου Ρώσου ιδιοκτήτη Ρόμαν Αμπράμοβιτς να διορθώσει λάθη των προηγούμενων ετών με νέες δαπανηρές μεταγραφές, χωρίς αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές.

Η συνείδηση της τακτικής αυτής ήταν η Τσέλσι να έχει ξοδέψει από το 2015 έως και το 2024 για μεταγραφές (περιλαμβανομένων και των μόνους που προβλέπονταν – ασχετώς εάν έχουν καταβληθεί έως τώρα ή όχι) περί τα 2,78 δισ. ευρώ. Πρόκειται για ποσό που σήμερα αντιστοιχεί περίπου στο 1,4% του ετήσιου ακαθάριστου προϊόντος ολόκληρης της Ελλάδας.

Είναι επίσης ούτε λίγο ούτε πολύ 42% μεγαλύτερο από τα αντίστοιχα ποσά που δαπάνησαν η δεύτερη και η τρίτη στην κατάταξη των μεταγραφικών δαπανών την ίδια περίοδο, δηλαδή η Μάντσεστερ Σίτι (με σαφώς καλύτερα αποτελέσματα από την Τσέλσι) και η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ.

Εκπληξη δεν αποτελεί ότι την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν οι Παρί Σεν Ζερμέν και Γιουβέντους, μπροστά από Μπαρτσελόνα, Τότεναμ, Αρσεναλ, Ατλέτικο Μαδρίτης και Λίβερπουλ, αλλά ότι εκτός δεκάδας βρίσκεται η μακράν πιο επιτυχημένη ομάδα

και της τελευταίας δεκαετίας, η Ρεάλ Μαδρίτης, με 1,16 δισ. σε 10 χρόνια, πίσω και από την Μπάγερν Μονάχου. Άλλωστε η Ρεάλ –όπως έκανε και στην περίπτωση του Κιλιάν Εμπαπέ– δεν διστάζει να περιμένει την κατάλληλη στιγμή ώστε να πληρώσει τα λιγότερα δυνατά χρήματα για τους καλύτερους δυνατούς ποδοσφαιριστές.

Πάντως στη μεταγραφική... χασούρα, δηλαδή στο έλλειμμα του ισοζυγίου πωλήσεων - αγορών, την Τσέλσι ξεπερνάει η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, που δαπάνησε 1,304 δισ. ευρώ περισσότερα από όσα αποκόμισε

από πωλήσεις από το 2015 έως το 2024, ενώ η Τσέλσι έχει έλλειμμα 1,209 δισ. ευρώ. Ακολουθούν Παρί Σεν Ζερμέν, Αρσεναλ και Τότεναμ. Προφανώς και δεν υπάρχει η Ρεάλ ούτε καν στην πρώτη 20άδα.

Συγκεντρωτικά την τελευταία δεκαετία η μεταγραφική δαπάνη παγκοσμίως ανήλθε από 5,88 δισ. ευρώ το 2015 στα 9,99 δισ. ευρώ το 2019, για να πέσει το 2020 λόγω πανδημίας και να σκαρφαλώσει στα νέα επίπεδα ρεκόρ των 12,24 δισ. ευρώ πέρσει. Φέτος προς το παρόν έχει ανέλθει στα 10,96 δισ. ευρώ, κατά το CIES.

Τα ποσά που ξοδεύτηκαν

Από το 2015 μέχρι σήμερα

ΟΜΑΔΕΣ	Δισ. ευρώ
Τσέλσι (Αγγλία)	2,78
Μάντσεστερ Σίτι (Αγγλία)	1,96
Μάντσεστερ Γιουν. (Αγγλία)	1,95
Παρί (Γαλλία)	1,90
Γιουβέντους (Ιταλία)	1,77
Μπαρτσελόνα (Ισπανία)	1,67
Τότεναμ (Αγγλία)	1,41
Αρσεναλ (Αγγλία)	1,40
Ατλέτικο Μαδρίτης (Ισπανία)	1,24
Λίβερπουλ (Αγγλία)	1,24
Μπάγερν (Γερμανία)	1,20
Ρεάλ (Ισπανία)	1,16
Γουέστ Χαμ (Αγγλία)	1,10
Μίλαν (Ιταλία)	1,07
Ιντερ (Ιταλία)	1,07
Αστον Βίλα (Αγγλία)	1,04
Εβερτον (Αγγλία)	1,03
Μονακό (Γαλλία)	1,02
Νιούκαστλ (Αγγλία)	1,01
Νάπολι (Ιταλία)	1,00

ΛΙΓΚΕΣ	Δισ. ευρώ
Premier League (Αγγλία)	23,02
Serie A (Ιταλία)	10,84
La Liga (Ισπανία)	7,94
Ligue 1 (Γαλλία)	7,44
Bundesliga (Γερμανία)	7,17
Championship (Αγγλία)	2,55
Saudi Pro League (Σ. Αραβία)	2,09
CSL (Κίνα)	1,88
Primeira Liga (Πορτογαλία)	1,76
Premier League (Ρωσία)	1,55
Liga MX (Μεξικό)	1,47
Brasileirão (Βραζιλία)	1,46
Eredivisie (Ολλανδία)	1,35
Pro League (Βέλγιο)	1,34
Süper Lig (Τουρκία)	1,28
MLS (ΗΠΑ)	1,17
Primera Division (Αργεντινή)	0,82
Serie B (Ιταλία)	0,55
Stars League (Κατάρ)	0,47
Bundesliga 2 (Γερμανία)	0,39

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πιο δαπανηρή η Premier League

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρωτάθλημα που έχει μακράν τη μεγαλύτερη δαπάνη για μεταγραφές είναι η Premier League, και... αναζητούμε το δεύτερο. Τα στοιχεία του Ποδοσφαιρικού Παρατηρητηρίου δείχνουν ότι η Premier League ξόδεψε για μεταγραφές από το 2015 έως και φέτος πάνω από 23 δισ. ευρώ (με την Τσέλσι να πληρώνει το 12% από αυτά), υπερδιπλάσια δηλαδή από το δεύτερο σε δαπάνες πρωτάθλημα, την ιταλική λίγκα με 10,84 δισ. ευρώ. Πιο πίσω βρίσκονται

η ισπανική λίγκα με 7,94 δισ. ευρώ και από κοντά η γαλλική και η γερμανική. Είναι τέτοιος ο ποδοσφαιρικός πληθωρισμός στην Αγγλία, ώστε το έκτο πλέον δαπανηρό πρωτάθλημα είναι η δεύτερη κατηγορία της Αγγλίας, η Championship. Το σαουδαραβικό πρωτάθλημα σκαρφαλώνει όλο και πιο ψηλά, ενώ εντός της πρώτης δεκάδας είναι η Κίνα, η Ρωσία και το Μεξικό. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία 10 αγγλικών ομάδων στις 20 πρώτες σε δαπάνες. Πλαισιώνονται από τέσσερις ιταλικές, τρεις ισπανικές, δύο γαλικές και μία γερμανική.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΡΕΧΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

ΧΡΗΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΕΥΡΟΒΑΝΚ

ΑΣΗΜΕΝΙΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

XM

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΚΟΜΙΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΡΤ2

ΕΡΤ3

ΕΡΤ4

ΕΡΤ5

ΕΡΤ6

ΕΡΤ7

ΕΡΤ8

ΕΡΤ9

ΕΡΤ10

ΕΡΤ11

ΕΡΤ12

ΕΡΤ13

ΕΡΤ14

ΕΡΤ15

ΕΡΤ16

ΕΡΤ17

ΕΡΤ18

ΕΡΤ19

ΕΡΤ20

ΕΡΤ21

ΕΡΤ22

ΕΡΤ23

ΕΡΤ24

ΕΡΤ25

ΕΡΤ26

ΕΡΤ27

ΕΡΤ28

ΕΡΤ29

ΕΡΤ30

ΕΡΤ31

ΕΡΤ32

ΕΡΤ33

ΕΡΤ34

ΕΡΤ35

ΕΡΤ36

ΕΡΤ37

ΕΡΤ38

ΕΡΤ39

ΕΡΤ40

ΕΡΤ41

ΕΡΤ42

ΕΡΤ43

ΕΡΤ44

ΕΡΤ45

ΕΡΤ46

ΕΡΤ47

ΕΡΤ48

ΕΡΤ49

ΕΡΤ50

ΕΡΤ51

ΕΡΤ52

ΕΡΤ53

ΕΡΤ54

ΕΡΤ55

ΕΡΤ56

ΕΡΤ57

ΕΡΤ58

ΕΡΤ59

ΕΡΤ60

ΕΡΤ61

ΕΡΤ62

ΕΡΤ63

ΕΡΤ64

ΕΡΤ65

ΕΡΤ66

ΕΡΤ67

ΕΡΤ68

ΕΡΤ69

ΕΡΤ70

ΕΡΤ71

ΕΡΤ72

ΕΡΤ73

ΕΡΤ74

ΕΡΤ75

ΕΡΤ76

ΕΡΤ77

ΕΡΤ78

ΕΡΤ79

ΕΡΤ80

ΕΡΤ81

ΕΡΤ82

ΕΡΤ83

ΕΡΤ84

ΕΡΤ85

ΕΡΤ86

ΕΡΤ87

ΕΡΤ88

ΕΡΤ89

ΕΡΤ90

ΕΡΤ91

ΕΡΤ92

ΕΡΤ93

ΕΡΤ94

ΕΡΤ95

ΕΡΤ96

ΕΡΤ97

ΕΡΤ98

ΕΡΤ99

ΕΡΤ100

ΚΥΡΙΑΚΗ

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

2024

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Αμιάντος - Λεμεσός

ώρα 9:00 π.μ.

Για πληροφορίες καλέστε:

25 747 750 | 99 672 904 | 99 459 587

Ο ΠΑΣΥΚΑΦ σε συνεργασία με το Σωματείο ΕΥ ΖΗΝ και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου διοργανώνουν για 6η χρονιά την ετήσια Αθλητική Ημερίδα "Τρέχουμε για τη ζωή", αφιερωμένη στη Θέκλα Αυγουστή.

Αγώνας Δρόμου 5km | Παιδικός Αγώνας Δρόμου 1km & 600m

Αγώνας Δρόμου 12km | ΤΕΠΑΚ Οικογενειακός Αγώνας 1,5km

*Βραβεία στις ηλικιακές κατηγορίες

Συμβολικό δυναμικό βάδισμα «Περπατώ για τη ζωή» στο μονοπάτι της φύσης «Λαούματα των Αετών»

Δηλώσεις συμμετοχής - εγγραφές μέσω: <https://ln.events-tunnellingincyprus.com/amiantos-charity-race>

Τα έσοδα θα ενισχύσουν τις Υπηρεσίες και τα Προγράμματα του ΠΑΣΥΚΑΦ.

Η εκδήλωση διεξάγεται σύμφωνα με τις προκλήσεις του Παλιού Διαγράμματος Εργιών Νόμου του 2014, με αριθ. Απόφασης Ν.Π. 18/2024, που κηρύχθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών για την περίοδο 1/7/2024 - 31/12/2024

ΠΑΣΥΚΑΦ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΥ ΖΗΝ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΚΟΜΙΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

77 77 19 86

www.pasykaf.org

leventismuseum.org.cy

ΕΚΘΕΣΗ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ

03.09-29.09

2024

ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΝΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Κυριακή, 10:00-16:30

ΤΡΕΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ

διαδρομές

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟΠΟΙ

ΜΕΡΟΣ 3: 1960-2004

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ

ΛΕΒΕΝΤΕΙΟ

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΓΙΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΚΟΜΙΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ					ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
Κλείσιμο Προηγ. Διαφορά Μετ.					ΤΡΑΠΕΖΕΣ				
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.429,79	1.423,61	6,18	0,43%	54.085.247,89				
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.466,04	3.450,69	15,35	0,44%	5.123.856,46				
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	14.063,19	13.773,51	289,68	2,10%	5.097.837,06				
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.883,42	3.865,09	18,33	0,47%	4.818.181,48				
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.316,94	2.313,34	3,60	0,16%	4.677.912,53				
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	827,89	824,80	3,09	0,37%	4.437.526,10				
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.627,47	1.620,44	7,03	0,43%	3.589.937,23				
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.049,95	2.039,69	10,26	0,50%	3.216.210,93				
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.697,10	2.685,44	11,66	0,43%	2.911.949,07				
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.230,31	1.224,65	5,66	0,46%	2.064.952,34				
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΘΛΗΠΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.594,50	5.576,06	18,44	0,33%	1.936.020,48				
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5.777,17	5.750,59	26,58	0,46%	1.133.336,79				
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.914,38	4.869,48	44,90	0,92%	943.412,45				
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.052,62	5.027,91	24,71	0,49%	902.077,70				
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.537,24	6.539,11	-1,87	-0,03%	651.801,33				
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.507,41	6.437,21	70,20	1,09%	532.490,94				
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	4.793,07	4.781,95	11,12	0,23%	443.156,68				
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.852,36	4.828,87	23,49	0,49%	425.985,92				
					289.131,16				
					197.242,40				
					192.798,56				
					146.506,66				
					118.249,66				
					95.495,23				
					84.110,87				
					83.023,68				
					82.933,18				

* Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.	Κλείσιμο Μετ.%			
INTERTEK (ΚΟ)	1,265	6,75%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	5,520	-8,31%	ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)			
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	32,950	2,65%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	1,800	-2,17%	CENER (CENERGY HOLDINGS SA)			
PROFILE (ΚΟ)	5,120	2,40%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,560	-1,42%	ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)			
ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,340	2,18%	ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	4,790	-1,24%	ΕΕΕ (COCA COLA HBC)			
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	9,830	2,08%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	1,338	-0,74%	ΟΤΕ (ΟΤΕ)			
UNIBIOS (ΚΟ)	1,805	1,98%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	33,600	-0,71%	ΑΡΑΓΓ (ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES)			
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	7,250	1,97%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,966	-0,71%	ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)			
KPI - KPI (ΚΟ)	13,250	1,92%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	15,850	-0,63%	ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)			
JUMBO (ΚΟ)	24,720	1,81%	ΛΑΝΙΦΑΡΜ (ΚΟ)	0,802	-0,62%	ΔΑΑ (ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)			
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	1,572	1,42%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	3,300	-0,60%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΕΛΛΑΚΤΟΡ)			

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	23.748.788,87	REAL CONSULTING (ΚΟ)	0,49%	ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT)	7,25	1,97	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	13.641.005,88	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,40%	ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΙΧΑΛΚΟΡ)	1,856	0,32	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	9.652.699,92	ΑΛΦΑ ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,35%	ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,5715	1,42	
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	6.311.430,79	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,33%	ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	24,72	1,81	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	5.123.856,46	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,22%	ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	7,46	1,03	
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	5.097.837,06	PROFILE (ΚΟ)	0,21%	ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,86	0,26	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	4.818.181,48	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,20%	ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	1,9685	-0,58	
JUMBO (ΚΟ)	4.437.526,10	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,20%	ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7,04	-0,07	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.275.241,18	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,20%	ΟΤΟΕΛ (AUTOHELLAS)	11,16	-0,18	
ΟΤΕ (ΚΟ)	3.589.937,23	FRIGOGLOSS (ΚΟ)	0,18%	ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	5,56	-1,42	
				ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	15,85	-0,63	
				ΜΟΗ (MOTOR OIL)	21,6	-0,09	
				ΔΕΗ (ΔΕΗ)	11,34	0,53	

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	297	4.749	5.585	
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	11	812	1.318	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	284	3.931	4.244	
MSCI GREECE REBASED	2	6	23	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.863	210.005	424.351	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	91	8.850	22.878	
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	73	2.189	3.603	
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	550	102.335	160.851	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	24	610	1.123	
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	194	
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	10	107	651	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	19	120	128	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	98	5.719	4.165	
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	48	468	3.224	
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	97	2.137	4.298	
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	234	11.362	21.372	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	29	1.266	7.097	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	22	194	958	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	223	4.989	12.034	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	78	2.494	3.873	
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	92	892	6.423	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	59	2.046	7.583	
INTRAKAT (ΚΟ)	102	1.998	2.351	
JUMBO (ΚΟ)	47	217	325	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	100	1.989	8.125	
MIG (ΚΟ)	193	1.307	4.422	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	5	35	121	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	172	1.687	5.971	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	246	5.395	19.006	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	87	1.000	1.130	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	14	108	60	
ΟΤΕ (ΚΟ)	124	1.385	3.277	
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	70	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	443	24.589	66.892	
ΔΕΗ (ΚΟ)	386	9.306	27.112	
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4	24	155	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	82	13.183	20.036	
TITAN CEMENT (ΚΑ)	50	275	489	
VIOHALCO SA/IV (ΚΑ)	61	1.729	4.354	
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	62	1.227	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	62	1.227	
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	6	716	
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	314	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2	6	157	
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	81	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	4	
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	160	
Συνολική Δραστηριότητα	4.175	214.822	431.879	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 17 Σεπτεμβρίου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	3,3500	3,4200	3,3877	-0,6190	50.000	3,3700	3,4100	3,4100	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4,7500	4,8000	4,7701	-0,9940	61,737	4,7700	4,7900	4,7700	0,00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1,3050	1,3250	1,3066	-0,0640	4,852	1,3050	1,3250	1,3100	-0,38
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,1100	0,1150	0,1146	0,8090	4,100	0,0935	0,1100	0,1150	15,00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0580	0,0580	0,0580	0,1140	10,360	0,0565	0,0590	0,0580	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2,9200	2,9400	2,9238	-0,4320	4,570	2,9000	2,9400	2,9200	-0,68
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,2400	2,2400	2,2400	0,0000	400	2,2400	2,2600	2,2400	0,00
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,1200	0,1330		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0180	0,0195		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0450	0,0475		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0195		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0600	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3580	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0360		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0405		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0110		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0040	0,0000		
ΣΙΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0025	0,0035		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0155		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0,0000	0,0240		
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ” “Η ΠΡΟΔΟΣ” ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ -						1,2200	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0210	0,0220		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0870	0,1000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0640	0,0645	0,0644	0,5400	6,280	0,0000	0,0645	0,0645	9,32
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,8000	0,8200		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	3,3000	3,3000	3,3000	-2,6670	1,541	3,3000	3,4000	3,3000	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,1500	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,1700	0,1820		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						1,0000	1,1000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,7300	0,7800	0,7677	2,4510	3,582	0,7500	0,7800	0,7800	5,41
ΚΥΡΘ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,2800	0,2820	0,2805	-1,0790	4,200	0,2740	0,2800	0,2800	-3,45
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	3,4800	3,4800	3,4800	0,0000	150	3,4400	3,4800	3,4800	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0400	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						2,1400	2,2800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,3780		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,9250	0,9650		
ΦΟΥΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,3060	0,3360		
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)						0,0000	1,0800		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0,1400	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,1440	0,1560		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,2500	0,2500	0,2500	0,0000	6,176	0,2500	0,2700	0,2500	0,00
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0800	0,0800	0,0800	0,0480	2,000	0,0780	0,0790	0,0800	1,27
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,1100	0,1160		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8100	0,8200	0,8100	-0,9960	4,017	0,8100	0,8200	0,8200	0,00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΘΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,2080		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0315		
ΝΤΟΔ	DOMÉ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						105,0000	106,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						102,3200	104,0000		

Τέσσερα στεγαστικά προγράμματα 2,4 δισ. ευρώ

Δάνεια, κοινωνική αντιπαροχή, ανακαινίσεις, ενεργειακή αναβάθμιση

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Τέσσερα προγράμματα συνολικού κόστους 2,4 δισ. ευρώ ρίχνει στη μάχη κατά της στεγαστικής κρίσης το οικονομικό επιτελείο. Τον Ιανουάριο αναμένεται να ενεργοποιηθεί το πρόγραμμα «Σπίτι μου II» με στόχο την απόκτηση στέγης από 20.000 νοικοκυριά, αλλά και το νέο πρόγραμμα άτοκων δανείων ύψους 400 εκατ. ευρώ για την ενεργειακή αναβάθμιση επιπλέον 20.000 κατοικιών. Νωρίτερα, εντός του Νοεμβρίου αναμένεται να επαναπροωθηθεί το πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» με αύξηση των επιδοτήσεων στο 60% και μέγιστο επιδοτούμενο όριο δαπάνης τις 13.330 ευρώ, προκειμένου να γίνει πιο ελκυστικό για τους ιδιοκτήτες ακινήτων που τα κρατούν κλειστά, ενώ έως το τέλος του έτους εκτιμάται ότι θα βγει ο πρώτος διεθνής διαγωνισμός για το πρόγραμμα «Κοινωνική Αντιπαροχή».

Χθες, η υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Σοφία Ζαχαράκη και ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης παρουσίασαν παλαιά και νέα προγράμματα, που αναμένεται να ενεργοποιηθούν εντός του επόμενου διαστήματος με στόχο την αντιμετώπιση του οξυγόνου στεγαστικού προβλήματος πριν μετατραπεί σε κοινωνική κρίση με ανυπολόγιστες συνέπειες.

• **«Ανακαινίζω το Σπίτι μου».** Νέο, ριζικά διαφοροποιημένο σε σχέση με όλα τα προηγούμενα που «έτρεξαν», ή έχουν εξαγγελθεί, είναι το πρόγραμμα «Ανακαινίζω το Σπίτι μου», που αφορά άτοκα

δάνεια συνολικού ύψους 400 εκατ. ευρώ, χωρίς εισοδηματικά, ηλικιακά ή περιουσιακά κριτήρια.

Πρόκειται για ένα νέο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης και ανακαινίσης κατοικιών με 100% επιδότηση επιτοκίου του τραπεζικού δανείου, που μπορεί να φθάσει τις 25.000 ευρώ. Και εδώ οι δικαιούχοι αναμένεται να ξεπεράσουν τους 20.000.

Σε αντίθεση με τα προγράμματα «Εξοικονομώ», το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν έχει υποχρέωση βελτίωσης ε-

Τον Ιανουάριο αναμένεται να ενεργοποιηθεί το πρόγραμμα «Σπίτι μου II» με στόχο την απόκτηση στέγης από 20.000 νοικοκυριά.

νεργειακής βαθμίδας του ακινήτου με την ανακαίνιση, ούτε εισοδηματικά κριτήρια. Αφορά, δε, τόσο πρώτες όσο και δευτερευούσες κατοικίες. Όσοι επιλέξουν το πρόγραμμα θα πρέπει να προχωρήσουν σε οποιαδήποτε δαπάνη ενεργειακής αναβάθμισης (κουφώματα, συστήματα ψύξης - θέρμανσης, θερμομονώσεις κ.λπ.), χωρίς να πρέπει να «ανέβουν» ενεργειακή κλάση, όπως ίσχυε στα παλαιότερα προγράμματα «Εξοικονομώ». Θα έχουν μηδενικό επιτόκιο για δάνεια έως 25.000 ευρώ με περίοδο αποπληρωμής από 3 έως 7 χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι εάν κάποιος λάβει 20.000

ευρώ δάνειο, με περίοδο αποπληρωμής τα 7 χρόνια, για την αποπληρωμή του θα πρέπει να καταβάλλει κάτι λιγότερο από 245 ευρώ τον μήνα.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης (300 εκατ. ευρώ) και τις τράπεζες (100 εκατ. ευρώ), με πλήρη επιδότηση επιτοκίου.

• **«Σπίτι μου II».** Εντός του Ιανουαρίου αναμένεται και η ενεργοποίηση της δεύτερης φάσης του προγράμματος «Σπίτι μου», το «Σπίτι μου II». Σύμφωνα με τον κ. Παπαθανάση, το μεσοσταθμικό επιτόκιο στο νέο πρόγραμμα «Σπίτι μου II» θα διαμορφωθεί χαμηλότερα από 2% για την αγορά πρώτης κατοικίας από ζευγάρια ή άτομα ηλικίας έως 50 ετών. Τα δάνεια θα είναι στο 50% άτοκα με χρηματοδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ το υπόλοιπο 50% θα είναι έντοκο τραπεζικό δάνειο. Στην περίπτωση τριτέκνων και πολυτέκνων το άτοκο δάνειο θα είναι στο 75% από το Ταμείο Ανάκαμψης και 25% έντοκο τραπεζικό δάνειο. Η δράση θα αφορά 20.000 δικαιούχους. Συγκεκριμένα απευθύνεται σε άτομα ή ζευγάρια από 25 έως 50 ετών με εισόδημα έως 20.000 ευρώ για άγαμους, έως 28.000 ευρώ για ζευγάρια συν 4.000 ευρώ ανά παιδί, έως 31.000 ευρώ για μονογονεϊκή οικογένεια και 5.000 ευρώ επιπλέον για κάθε παιδί. Αφορά ακίνητα που έχουν αξία συμβολαίου έως 250.000 ευρώ, έως 150 τετραγωνικά μέτρα και κατασκευής έως και το 2007.

• **«Ανακαινίζω - Νοικιάζω».** Με βελτιωμένους όρους θα βγει εντός του Νο-

Νέο, ριζικά διαφοροποιημένο σε σχέση με όλα τα προηγούμενα που «έτρεξαν», ή έχουν εξαγγελθεί, είναι το πρόγραμμα «Ανακαινίζω το Σπίτι μου», που αφορά άτοκα δάνεια συνολικού ύψους 400 εκατ. ευρώ χωρίς εισοδηματικά, ηλικιακά ή περιουσιακά κριτήρια.

εμβρίου, εκ νέου, το πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω». Μάλιστα, σύμφωνα με την κ. Ζαχαράκη, σε λίγες ημέρες θα κατατεθεί στη Βουλή η διάταξη για τη βελτίωση των όρων του προγράμματος, ώστε η επιδότηση να αυξηθεί στο 60% και να φθάσει έως τις 8.000 ευρώ για ανακαινίση που θα κοστίζει στον ιδιοκτήτη της κατοικίας συνολικά έως 13.330 ευρώ.

Οι όροι θα παραμείνουν οι ίδιοι: οι συμμετέχοντες να έχουν το 50% και άνω της επικαρπίας ή της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, οικογενειακό

φορολογητέο εισόδημα έως 40.000 ευρώ και ακίνητη περιουσία έως 300.000 ευρώ και το ακίνητο να είναι μέχρι 100 τ.μ. και να μην έχει δηλωθεί ως πρώτη κατοικία ή ως μισθωμένο.

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος είναι 50 εκατ. ευρώ.

• **«Κοινωνική Αντιπαροχή».** Εως το τέλος του χρόνου αναμένεται να ενεργοποιηθεί και το πρόγραμμα «Κοινωνική Αντιπαροχή», που αφορά την ανέγερση κατοικιών σε ακίνητα του Δημοσίου μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών και με δαπάνες του αναδόχου. Μέρος των

διαμερισμάτων θα ενοικιάζεται με πολύ χαμηλό ενοίκιο, με κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, ενώ θα προβλέπεται και διακαίωμα προαίρεσης για την εξαγορά του διαμερίσματος (rent to own) από τον δικαιούχο. Και γι' αυτό το πρόγραμμα δρομολογείται η τροποποίηση της αρχικής διάταξης του νόμου του 2022 (ν. 5006/2022), ώστε να γίνει πιο ελκυστική η διαδικασία αξιοποίησης ακινήτων του Δημοσίου. Ηδη έχει γίνει προκαταρκτική επιλογή 15 οικοπέδων ιδιοκτησίας ΔΥΠΑ, τα οποία θεωρούνται ώριμα προς αξιοποίηση.

«Χρυσή βίζα» θα δίνει η επένδυση €250.000 σε startup εταιρείες

Φορολογικά κίνητρα για έρευνα και ανάπτυξη έως και 315%, περαιτέρω κίνητρα για επενδύσεις σε startups από angel investors (ιδιώτες επενδυτές που χρηματοδοτούν μικρές καινοτόμες εταιρείες), αλλά και κίνητρα για την εμπορική εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, νομοσχέδιο του οικονομικού επιτελείου με σκοπό να ενισχυθεί το οικοσύστημα των καινοτομιών και των εγχώριων νεοφυών επιχειρήσεων, των οποίων η κεφαλαιοποίηση ξεπερνάει τα 8 δισ. ευρώ.

Εκτός από τα παραπάνω, κίνητρα πλέον δίνονται και μέσω της golden visa η οποία –εκτός από τα ακίνητα– τώρα «μπαίνει» και στις startups. Όπως εξήγγειλε ο πρώτος υφυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα της ΔΕΘ, αυτή πλέον θα μπορεί να χορηγηθεί και σε όσους επενδύουν σε ελληνικές startups κεφάλαια τουλάχιστον 250.000 ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το συγκεκριμένο μέτρο αναμένεται να ισχύσει από 1η Ιανουαρίου του 2025 και θα εξειδικευθεί το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Μέχρι στιγμής, η χορήγηση της golden visa κατά κύριο λόγο είναι συνδεδεμένη με την αγορά ακινήτων, ωστόσο εξαιτίας και του κορονοϊού αλλά και των φαινομένων της εκρηκτικής αύξησης των τιμών των ακινήτων σε δημοφιλείς περιοχές της Ελλάδας, θα εισαχθεί ένα νέο «παράλληλο» σύστημα, όπου θα χορηγείται η golden visa σε όσους ξένους επενδυτές επενδύουν τουλάχιστον 250.000 ευρώ σε ελληνικές νεοφυείς εταιρείες. Πρόκειται για εταιρείες τεχνολογίας, εγγεγραμμένες στο

εθνικό μητρώο νεοφυών επιχειρήσεων, Elevate Greece, που ήδη αριθμεί πάνω από 800 εταιρείες διαφόρων κλάδων (edtech, agrotech, enterprise software, fintech).

Πάντως, και τα προηγούμενα χρόνια, όπου το επενδυτικό κλίμα ήταν πιο ευνοϊκό για επενδύσεις υψηλού ρίσκου, ελληνικών συμφερόντων startup εταιρείες είχαν βρεθεί στο ραντάρ κορυφαίων venture capitalists του εξωτερικού. Για παράδειγμα, η ελληνική Hack the Box έλαβε χρηματοδότηση ύψους 55 εκατ. δολ. από το αμερικανικό private equity Carlyle Group, ενώ η Augmenta, εταιρεία από τον Βόλο, περιήλθε στον έλεγχο της CNH Industrial, του δεύτερου μεγαλύτερου κατασκευαστή τρακτέρ στον κόσμο. Στο μεταξύ, αρκετοί ξένοι «άγγελοι» επενδυτές έχουν χορηγήσει κεφάλαια σε ελληνικές startups, με ενδεικτικό παράδειγμα τον Lars Pármoussen, συνιδρυτή της δημοφιλούς εφαρμογής Google Maps, ο οποίος κατέγεται από τη Δανία αλλά τα τελευταία χρόνια είναι μόνιμος κάτοικος της Ελλάδας. Ο ίδιος έχει επενδύσει στην ελληνική Phos Print, η οποία μέσω της τεχνολογίας που έχει αναπτύξει είναι σε θέση να εκτυπώνει τρισδιάστατα κύτταρα, καθώς και στην ελληνική εταιρεία βιοτεχνολογίας ResQ Biotech. «Δεν αρκεί να προσελκύεις μόνο ταλέντο –κάτι που μπορεί να επιτευχθεί με το λανσάρισμα της talent visa και της Tech visa– αλλά άτομα από όλο το φάσμα της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, όπως οι ιδρυτές των startups αλλά και οι επενδυτές», αναφέρουν στην «Κ» στελέχη της αγοράς των ελληνικών startups.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Περιορισμένο ενδιαφέρον για πλειστηριασμούς μέσω e-auction

Στο επτάμηνο πραγματοποιήθηκαν 11.324, αλλά σε 7.353 δεν υπήρξε πλειοδότης

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Στα αζήτητα παραμένουν περίπου 2 στις 3 κατοικίες που βγαίνουν σε πλειστηριασμό μέσω του e-auction, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, βάσει των οποίων από τους 11.324 πλειστηριασμούς που πραγματοποιήθηκαν από την αρχή του χρόνου έως και τα τέλη Ιουλίου, αυτοί που ολοκληρώθηκαν με την ανάδειξη αγοραστή ανήλθαν σε 3.971. Άλλοι 7.353 πλειστηριασμοί κατοικιών ματαιώθηκαν ελλείψει πλειοδότη, ενώ 5.805 ακόμη πλειστηριασμοί κατοικιών αναστάλθηκαν λίγο πριν από τη διενέργειά τους με βασικότερο λόγο την προσπάθεια διευθέτησης με τους οφειλότες. Ο μικρός αριθμός σπιτιών που καταλήγει να βρει αγοραστή σε σχέση με τον αριθμό αυτών που βγαίνουν στον πλειστηριασμό, περιορίζει την προσφορά ακινήτων εντεινόντας το ήδη οξύ στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά στη χώρα μας λόγω της ανόδου των τιμών των κατοικιών.

Εκτός από την αναστολή της διαδικασίας του πλειστηριασμού λίγο πριν από τη διενέργειά του, βασική αιτία είναι επίσης η έλλειψη ενδιαφέροντος από υποψήφιους αγοραστές, γεγονός που αποδίδεται στις δυσλειτουργίες του πλειστηριασμού. Αυτό γιατί ακόμη και αν το ακίνητο βρει τελικός αγοραστή, ο φόβος ακύρωσης της πώλησης μέσω της ανακοπής του πλειστηριασμού, συνεχίζει να υπάρχει ακόμη και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, θέτοντας ουσιαστικά το ακίνητο και τον νέο αγοραστή σε καθεστώς ομηρίας. Η ανακοπή του πλειστηριασμού από τον οφειλέτη μπορεί να γίνει ακόμη και μετά την ολοκλήρωσή του για λόγους που έχουν να κάνουν με

Η συζήτηση της ανακοπής του πλειστηριασμού από τα αρμόδια Πρωτοδικεία λόγω των προβλημάτων της Δικαιοσύνης μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 5 χρόνια. Ο αγοραστής που έχει καταβάλει το τίμημα της μεταβίβασης και τον αναλογούντα φόρο υποχρεούται με αυτόν τον τρόπο να αναμένει για πολλά χρόνια την έκδοση τελεσίδικης απόφασης

προγενέστερα στάδια της διαδικασίας. Όπως επισημαίνουν στελέχη της αγοράς των εταιρειών διαχείρισης, που λειτουργούν ως επισπεύδοντες στους πλειστηριασμούς ακινήτων είτε για λογαριασμό των τραπεζών είτε για λογαριασμό των funds που έχουν αγοράσει τα κόκκινα δάνεια, η συζήτηση της ανακοπής από τα αρμόδια Πρωτοδικεία λόγω των προβλημάτων της δικαιοσύνης μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 5 χρόνια. Ο αγοραστής ο οποίος έχει καταβάλει το τίμημα της μεταβίβασης και τον αναλογούντα φόρο, υποχρεούται με αυτόν τον τρόπο να αναμένει για πολλά χρόνια την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της ανακοπής. Ετσι, η αβεβαιότητα που δημιουργείται αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για την απόκτηση ακινήτου μέσω πλειστη-

ριασμού και ματαιώνει τις προοπτικές πώλησης ή αξιοποίησης του ακινήτου. Γι' αυτό «η ταχεία εκδίκαση των ανακοπών κατά της εκτέλεσης είναι κρίσιμη προκειμένου να μην αιωρείται επί σειράν ετών η νομική αβεβαιότητα ως προς τη διαδικασία του πλειστηριασμού», υπογραμμίζουν, τη στιγμή μάλιστα που με βάση τα στοιχεία οι αποφάσεις επί των ανακοπών είναι στην πλειοψηφία τους απορριπτικές ως αβάσιμες.

Η αποτελεσματικότερη διάθεση ακινήτων μέσω πλειστηριασμού θα μπορούσε να αυξηθεί το απόθεμα κατοικιών που υπάρχουν στην αγορά άμεσα, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη συγκράτηση του εκρηκτικού ρυθμού ανόδου των τιμών. Σύμφωνα με στοιχεία του εξειδικευμένου για την ανεύρεση ακινήτων

σε πλειστηριασμό ιστότοπου «Landea.gr», το 2023 πραγματοποιήθηκαν 9.275 πωλήσεις κατοικιών με συνολική αξία 1,1 δισ. ευρώ, παρά το γεγονός ότι το 2023 αποτέλεσε μια δύσκολη χρονιά με γεγονότα που λειτουργήσαν ανασταλτικά για τους πλειστηριασμούς, όπως οι τρεις εκλογικές αναμετρήσεις και η αποχή των συμβολαιογραφών. Οι πωλήσεις αφορούν κυρίως οικιστικά ακίνητα, στα μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνα και Θεσσαλονίκη και σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων, μεγάλο ποσοστό των ακινήτων που πλειστηριάζονται, αγοράζονται πολύ κοντά στην τιμή πρώτης προσφοράς. Ειδικότερα, για τα οικιστικά ακίνητα στην Αττική το 75% αυτών αποκτήθηκαν είτε στην αρχική τιμή πρώτης προσφοράς, είτε με ελαχιστη αύξηση από αυτή (ως 1%). Εξίσου σημαντικό είναι ότι το 90% των αγορών έγινε σε τιμή που είναι αυξημένη λιγότερο από 30% σε σχέση με την τιμή πρώτης προσφοράς και μόνο 1 στα 10 ακίνητα κατακυρώθηκε με αύξηση πάνω από 30% σε σχέση με την αρχική τιμή του πλειστηριασμού.

Αποτρεπτικός παράγοντας αποτελεί επίσης η αδυναμία λήψης φωτογραφιών για το εσωτερικό του ακινήτου που βγαίνει στον πλειστηριασμό, κάτι που αντιμετωπίζεται με διάταξη στο νομοσχέδιο «Παραβιάσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας» που έχει κατατεθεί από το υπουργείο Δικαιοσύνης στη Βουλή, η οποία προβλέπει ότι ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να παραδίδει στον συμβολαιογράφο και πληροφοριακά στοιχεία για το κατασκευμένο ακίνητο, όπως φωτογραφίες που έλαβε κατά την επιτόπια μετάβαση του. Η ανάρτηση φωτογραφιών θα γίνεται 30 μέρες προ του πλειστηριασμού.

WE DELIVER WHAT WE PROMISE

Ζήσε στην Καρδιά της Λευκωσίας

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com   @cyfieldgroup

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

Αρχισαν
οι μετεγγραφές
φοιτητών

Το Πανεπιστήμιο Λεμεσού (UoL), ανακοίνωσε ότι μέχρι 27 Σεπτεμβρίου 2024 θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις για μετεγγραφές φοιτητών στον 2ο χρόνο σπουδών στα πιο κάτω προπτυχιακά προγράμματα:

1) Bachelor of Business Administration (BBA). Το πρόγραμμα παρέχει στους φοιτητές μια εις βάθος θεωρητική και εφαρμοσμένη γνώση των μεθόδων και πρακτικών που χρησιμοποιούνται στις επιχειρήσεις και οργανισμούς, με έμφαση στην καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και τη βιωσιμότητα.

2) Bachelor of Science (BSc) in Computing and Business Technologies. Είναι ένα σύγχρονο πρόγραμμα το οποίο εξετάζει τους φοιτητές με τις απαραίτητες δεξιότητες για να ανταγωνιστούν και να διαπρέψουν στην ψηφιακή εποχή. Παρέχει μια σταθερή βάση στην Επιστήμη των υπολογιστών, συμπεριλαμβανομένων των Data Science, Big Data, Machine Learning, Artificial Intelligence, Deep Learning, Blockchain, Cloud Computing και Cybersecurity, όπως και επίσης πρακτικές εφαρμογές στους τομείς Business Analytics, Digital Transformation, Fin-Tech και Project Management.

Τα προγράμματα είναι αξιολογημένα και πιστοποιημένα από τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙ-ΠΑΕ) και αναγνωρισμένα από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥΣΑΤΣ).

Όλες οι αιτήσεις θα τυχουν αξιολόγησης από το Γραφείο Εισδοχής με βάση τα ακαδημαϊκά κριτήρια των προγραμμάτων. Καταληκτική ημερομηνία αιτήσεων: 27 Σεπτεμβρίου 2024.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Πανεπιστήμιο Λεμεσού (UoL) επισκεφθείτε την ιστοσελίδα uol.ac.cy, καλέστε στο 77772446 ή μέσω email admissions@uol.ac.cy.

UNIVERSAL LIFE

Τιμά τους Κορυφαίους Ασφαλιστικούς Συμβούλους της

Η Universal Life γιόρτασε τις επιτυχίες των Κορυφαίων Ασφαλιστικών Συμβούλων της σε μια λαμπρή τελετή, την Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου 2024, στο Pavilion Hall στη Λευκωσία. Με κεντρικό θέμα τη σπίθα που ανάβει τη φωτιά, ως συμβολισμό του ταλέντου που αποτελεί την αρχική πηγή της επιτυχίας και της αριστείας, η εκδήλωση αναγνώρισε την εξαιρετική απόδοση και τη σημαντική συνεισφορά των Ασφαλιστικών Συμβούλων στην επιτυχία της Εταιρείας. Την τελετή βράβευσης τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η Εκτελεστική Διεύθυνση καθώς και το Ανθρώπινο Δυναμικό και Ασφαλιστικό Δίκτυο της Universal Life.

Σε χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Παύλος Φωτιάδης, συνεχάρη θερμά τους Ασφαλιστικούς Συμβούλους για τη σημαντική τους συνεισφορά. Τόνισε ότι, ως πρωτοπόροι της πρώτης γραμμής, διαμορφώνουν το μέλλον της Universal Life, επιτρέποντας στην Εταιρεία να αναπτύσσεται και να θέτει φιλόδοξους στόχους.

Ο Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής, κ. Έβαν Γαβός, συνεχάρη και αυτούς με τη σειρά του τους Κορυφαίους Ασφαλιστικούς Συμβούλους της Universal Life, εκφράζοντας την ευγνωμοσύνη του για το πάθος, την α-

φοσίωση και την ανθεκτικότητά τους. Υπογράμμισε την αποφασιστικότητά τους να παρέχουν ουσιαστική στήριξη στους πελάτες, σημειώνοντας ότι κάθε συμβόλαιο αντιπροσωπεύει έναν άνθρωπο με όνειρα και ανησυχίες. Ο Διευθυντής Πωλήσεων της Universal Life, κ. Κούλλης Σαββίδης, αναγνώρισε τη σημασία της προσφοράς των ασφαλιστικών συμβούλων, υπογραμμίζοντας πως κάθε βρά-

βευση τιμά τη στιγμή που ένας συνάνθρωπός μας βρήκε στήριξη, προστασία και ελπίδα. «Αυτές οι στιγμές», ανέφερε, «είναι ο φάρος και η σπίθα που καθοδηγούν κάθε μας προσπάθεια για πρόοδο, τόσο για το Δίκτυό μας όσο και για την Εταιρεία μας γενικότερα».

Η βραδιά ολοκληρώθηκε με την απονομή τιμητικών διακρίσεων στους Κορυφαίους Ασφαλιστικούς Συμβούλους για το 2023.

PR: PARTNERS

Υποδέχτηκε τη νέα σεζόν
με εκπροσώπους των ΜΜΕ

Την Τρίτη, 10 Σεπτεμβρίου 2024, η pr:partners καλωσόρισε τη νέα σεζόν με ένα χαλαρό breakfast party για τους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, στα γραφεία της στο κέντρο της Λευκωσίας. Στόχος της εκδήλωσης ήταν να προσφέρει μια ευχάριστη ανάσα στις πρώτες απαιτητικές μέρες του Σεπτεμβρίου, αλλά και να ευχαριστήσει τους ανθρώπους των ΜΜΕ για την εξαιρετική και συνεχή συνεργασία τους. Στον μοντέρνο χώρο της pr:partners, σε ένα φιλικό κλίμα, οι συζητήσεις κυλούσαν άνετα με ανταλλαγές ιδεών και σκέψεων για νέους τρόπους συνεργασίας, χωρίς την πίεση της καθημερινότητας. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, οι παρευρισκόμενοι φωτογραφήθηκαν σε ειδικά διαμορφωμένο photo station και έλαβαν ένα «αλλιώτικο» πορτρέτο που ετοίμασε η ομάδα της pr:partners εκείνη τη στιγμή. Ομολογουμένως, ο ενθουσιασμός τους ήταν εμφανής και κέρδισε το ενδιαφέρον τους αμέσως. Η pr:partners ανανεώνει το ραντεβού της για τον χρόνο και ευχαριστεί θερμά όλες και όλους που τίμησαν με την ξεχωριστή τους παρουσία την εκδήλωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Στηρίζει την εκστρατεία «Όλα τα παιδιά με σχολικά»

Δίπλα στα παιδιά ευάλωτων οικογενειών στέκεται η Ελληνική Τράπεζα, στηρίζοντας για 4η συνεχή χρονιά την εκστρατεία «Όλα τα παιδιά με σχολικά». Στόχος της Ελληνικής Τράπεζας μέσα από αυτή την εκστρατεία είναι να συμβάλει ώστε με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς όλα τα παιδιά να έχουν τα απαραίτητα σχολικά είδη. Η εκστρατεία υλοποιείται για 10η συνεχή χρονιά από το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ). Φέτος, για πρώτη χρονιά, τα μέλη του προσωπικού κινητοποιήθηκαν με ενεργό δράση σε όλες τις επαρχίες, συγκεντρώνοντας μια σημαντική ποσότητα σχολικών ειδών. Συγκεκριμένα, το προσωπικό της Ελληνικής Τράπεζας κατάφερε να συγκεντρώσει πέραν των 125 κιβωτιών με εκατοντάδες σχολικά είδη, όπως τσάντες, κασετίνες, γραφική ύλη, βιβλία/παραμύθια, εκπαιδευτικά παιχνίδια και διάφορα άλλα είδη, απαραίτητα για το σχολείο. Επιπρόσθετα, η Ελληνική Τράπεζα, έχει προσφέρει στο ΠΣΣΕ έπιπλα (γραφεία, βιβλιοθήκες, καρέκλες) και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τα οποία είναι σε άριστη κατάσταση και μπορούν να παραχωρηθούν για χρήση από όσους

το έχουν ανάγκη. Όλα τα πιο πάνω, παραλήφθηκαν από τους εκπροσώπους του ΠΣΣΕ και στη βάση κριτηρίων θα δοθούν μέσω των επαρχιακών γραφείων του, σε ευάλωτες οικογένειες και εθελοντές/μη κυβερνητικές οργανώσεις, που υποστηρίζουν ευάλωτες οικογένειες. Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο της εκστρατείας, με τα είδη που συλλέχθηκαν από το προσωπικό της Ελληνικής Τράπεζας, θα υποστηρικθούν και τα παιδιά που φοιτούν στα κατεχόμενα σχολεία της Κύπρου, στο Ριζοκάρπασο και στον Κορμακίτη.

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Φακέλωσέ το...σπίτι σου

Ο Σεπτέμβριος έχει καθιερωθεί ανά το παγκόσμιο ως ο «Μήνας Λευκαϊμίας» με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του κοινού γύρω από τη λευκαϊμία και άλλες αιματολογικές ασθένειες, καθώς και για τη δωρεά μυελού των οστών. Η λευκαϊμία αποτελεί έναν από τους πιο συχνά εμφανιζόμενους τύπους καρκίνου. Παρόλα αυτά, η μεταμόσχευση μυελού των οστών μπορεί να σώσει ζωές. Μάλιστα, υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο περισσότεροι από 10.000 άνθρωποι παγκοσμίως, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από μόσχευμα μυελού των οστών.

Το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα διοργάνωσε την Παρασκευή, 13 Σεπτεμβρίου, στο Καφέ Νερό Έγκωμης, μια αλλιώτικη δημοσιογραφική διάσκεψη, για την παρουσίαση της νέας καμπάνιας που έχει δημιουργήσει, με το μήνυμα «Φακέλωσέ το...σπίτι σου». Μια συνέχεια της περσινής καμπάνιας «Σάλιασέ το...για καλό». Ένα μήνυμα πάλι με φρέσκια και νεανική διάθεση, δίνοντας τώρα την ευκαιρία στους νέους να εγγραφούν ηλεκτρονικά ως εθελοντές δότες από την άνεση του σπιτιού τους ή του δικού τους χώρου με μια

απλή διαδικασία και να το «φακελώσουν». Απώτερος στόχος της καμπάνιας και αυτή τη φορά η ανανέωση και ο εμπλουτισμός του Κυπριακού Αρχείου Οστών μυελού των οστών.

Το παρόν τους έδωσαν ανθρώποι από τα ΜΜΕ, βουλευτές, μέλη του Δ.Σ. του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, εθελοντές, φίλοι και υποστηρικτές του Ιδρύματος. Παρόντες και άτομα με δυναμική στα ΜΚΔ, οι οποίοι δημιουργώντας τα δικά τους βιντεάκια θέλησαν να δείξουν στον κόσμο ότι με μια απλή διαδικασία μπορείς να γίνεις δότης και να σώσεις μια ζωή. Την ίδια στιγμή προσκάλεσαν και άλλους να αποδεχτούν την πρόκληση (challenge) #fakeloseto και να καλέσουν και αυτοί με τη σειρά τους νέους για να εγγραφούν ως εθελοντές δότες στο www.fakeloseto.com

Η HELLENIC BANK

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ
ΓΕΓΟΝΟΣ
ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
20-21-22
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ
ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ
24-25-26
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ελένη
Πάντου

ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΜΕΛΩΔΙΚΑ
STRING DEMONS

TO
PARTY!

ΤΗΣ *Zwis* Μου

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ *Ανέστης Αζάς*

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: 7777 7040

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Σύνοδος των BRICS+ στο Καζάν τον Οκτώβριο

Σε περίπου ένα μήνα θα πραγματοποιηθεί η 16η σύνοδος κορυφής των BRICS+ στο Καζάν της Ρωσίας (22-24 Οκτωβρίου). Η σύνοδος φέτος δεν αναμένεται να είναι το ίδιο «καρποφόρο» σε εξελίξεις συγκριτικά με την αντίστοιχη που διεξήχθη στο Γιοχάνεσμπουργκ πέρυσι, κατά την οποία σφραγίστηκε η διεύρυνση της ομάδας με την είσοδο τεσσάρων νέων μελών (Ιράν, Αιθιοπία, Αίγυπτος και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα). Μάλιστα, ενώ η διεύρυνση είχε αποφασιστεί να περιλαμβάνει δύο ακόμη κράτη, η εκλογή του προέδρου Χαβιέρ Μιλέι τον Νοέμβριο του 2023 στην Αργεντινή είχε ως ανατρεπτικό επακόλουθο την ανάκληση της απόφασης περί ένταξης της χώρας, ενώ η Σαουδική Αραβία έχει αποδεχθεί την πρόσκληση, χωρίς ωστόσο να έχει επίσημα προσχωρήσει. Παράλληλα, η Τουρκία έχει εκφράσει την επιθυμία για ένταξη στην ομάδα, χωρίς όμως να διαφαίνεται στον ορίζοντα κάποια σχετική οριστική εξέλιξη στην προσεχή σύνοδο. Παρά την απώλεια μιας μεγάλης οικονομίας και πλούσιες σε ενεργειακά αποθέματα, η Αργεντινής, καθώς και την εκκρεμότητα ένταξης των δύο άλλων χωρών, οι εννέα χώρες που θα συσχεφθούν φέτος παράγουν αθροιστικά περίπου το 1/3 του παγκόσμιου ΑΕΠ και διενεργούν σχεδόν το 1/5 του διεθνούς εμπόριου. Παράλληλα, οι δύο εξ αυτών, η Κίνα

και η Ινδία, αναμένεται το 2024 να συνεισφέρουν το 50% στον ρυθμό παγκόσμιας ανάπτυξης, που εκτιμάται από το ΔΝΤ στο 3,2%. Τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία υπογραμμίζουν την οικονομική σημασία της συνάθροισης των εν λόγω αναπτυσσόμενων χωρών. Οι συνεκτικοί κρίκοι μεταξύ των μελών BRICS+ αξιολογούνται στην παρούσα φάση ως χαλαροί, με μοναδικό εμφανή κοινό παρονομαστή τη στρατηγική επιθυμία τους για τον περιορισμό διενέργειας των διεθνών συναλλαγών σε αμερικανικό δολάριο, το σθένος του οποίου, ωστόσο, δεν δύνανται να αναχαιτιστεί εύκολα. Ανεξάρτητα από τις υπό διαμόρφωση και κατά γενική ομολογία χαμηλές προσδοκίες αναφορικά με τα αποτελέσματα της επικείμενης συνόδου, οι αναπτυσσόμενες οικονομίες, είτε εξεταστούν υπό το πρίσμα των BRICS+ είτε της συνεισφοράς τους στο G20 ή υπό τον όρο του Παγκόσμιου Νότου, καθίστανται ολόένα και πιο επιδραστικές σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται σε πρόσφατο άρθρο του ΔΝΤ (Emerging Markets on the Global Stage, Σεπτ. 2024), οι αναπτυσσόμενες οικονομίες κρατούν τα νήια της μελλοντικής ανάπτυξης και δρουν ως σημαντικό ανάχωμα στον φλέγοντα γεωοικονομικό κατακερματισμό.

EUROBANK RESEARCH

Εύσημα αλλά και συστάσεις στις ελληνικές τράπεζες από DBRS

Η αποεπένδυση του ΤΧΣ δείχνει την επιστροφή του κλάδου στην κανονικότητα

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Εύσημα αλλά και συστάσεις για τις ελληνικές τράπεζες δίνει ο οίκος αξιολόγησης DBRS, λίγες ημέρες μετά την αναβάθμιση των προοπτικών της Ελλάδας σε θετικές. Η βελτίωση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού κλάδου ήταν καθοριστική για την αναβάθμιση, όπως επισημαίνει, ενώ διαμνύει εμμέσως πλην σαφώς ότι οι τράπεζες μπορεί και να αποτελέσουν βασικό λόγο για την περαιτέρω βελτίωση της «βαθμολογίας» της Ελλάδας από τη χαμηλή επενδυτική βαθμίδα στην οποία βρίσκεται σήμερα. Ωστόσο, αρκετά τρωτά σημεία παραμένουν στον κλάδο, όπως τονίζει, και σχετίζονται κυρίως με την πολύ «στενή» διασύνδεση που έχει ακόμη με το κράτος. Σύμφωνα με την DBRS, η σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τους ισολογισμούς των τεσσάρων συστημικών τραπεζών και η αποεπένδυση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθε-

Ο δείκτης NPL των μη συστημικά σημαντικών τραπεζών παραμένει αυξημένος, σημειώνει ο διεθνής οίκος.

ρότητας από τον κλάδο σηματοδοτούν την επιστροφή του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα στην κανονικότητα και αναμένεται να διευκολύνουν την αυξημένη πρόσβαση σε πίστωση για τα ελληνικά νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. «Αυτό θα στηρίξει την πραγματική οικονομία μέσω επενδύσεων, βελτιώνοντας έτσι τις προοπτικές ανάπτυξης της Ελλάδας, επισημαίνει χαρακτηριστικά.

Οι πιστώσεις προς τις μη χρηματοπι-

Η βελτίωση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού κλάδου ήταν καθοριστική για την αναβάθμιση της χώρας, όπως επισημαίνει, ενώ τονίζει εμμέσως πλην σαφώς ότι οι τράπεζες μπορεί και να αποτελέσουν βασικό λόγο για την περαιτέρω βελτίωση της «βαθμολογίας» της Ελλάδας από τη χαμηλή επενδυτική βαθμίδα στην οποία βρίσκεται σήμερα.

στωτικές εταιρείες αυξήθηκαν σε 9,7% ετησίως τον Ιούλιο του 2024 σε σύγκριση με 3,1% ετησίως τον Ιούλιο του 2023. Αυτό αποτελεί «κλειδί» υπό το πρίσμα της επιτυχούς κατανομής των κεφαλαίων του RRF, όπως σημειώνει ο οίκος. Μέχρι στιγμής το τραπεζικό σύστημα έχει διοχετεύσει μόνο 2,2 δισ. ευρώ από 17,7 δισ. ευρώ, αλλά ο οίκος αναμένει επιτάχυνση του μέλλον. «Η παροχή πιστώσεων σε ελληνικές εταιρείες θα βοηθήσει την Ελλάδα να μει-

ώσει το επενδυτικό της χάσμα με την Ευρώπη», τονίζει ο οίκος. Η DBRS αναφέρει πως χάρη και στο πρόγραμμα «Ηρακλής» ο δείκτης NPL του συνόλου του ελληνικού τραπεζικού συστήματος μειώθηκε στο 7% τον Μάρτιο του 2024 από την κορυφή του 49,2% τον Ιούνιο του 2017, ενώ οι μεμονωμένοι δείκτες NPL των συστημικών τραπεζών προσεγγίζουν αυτούς των τραπεζών της Νότιας Ευρώπης. Καθώς ο δείκτης NPL του τραπε-

ζευτικού τομέα πλησιάζει αυτόν του μέσου όρου της Ευρώζωνς, οι τράπεζες θα ωφεληθούν από το χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης, βελτιώνοντας την ικανότητά τους τόσο να παράγουν κέρδη όσο και να παρέχουν πιστώσεις στην οικονομία, επισημαίνει ο οίκος. Ωστόσο παρατηρεί πως ο δείκτης NPL των μη συστημικά σημαντικών τραπεζών παραμένει αυξημένος. Σε ό,τι αφορά την αποεπένδυση του ΤΧΣ, η DBRS τονίζει πως είναι μια θετική εξέλιξη για τον κλάδο, καθώς οδηγεί σε πιο διαφοροποιημένες ιδιοκτησιακές δομές, προσελκύει ξένους επενδυτές και μειώνει τη διασύνδεση του τραπεζικού συστήματος με την κεντρική κυβέρνηση. Εχοντας εκχωρήσει πλήρως τις μετοχές του σε Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και εν μέρει στην Εθνική Τράπεζα, το ΤΧΣ επέστρεψε στο Δημόσιο περίπου 3 δισ. ευρώ. Πλέον διατηρεί μερίδιο περίπου 18% στην Εθνική και περίπου 72,5% στην Τράπεζα Αττικής. Μετά την πρόσφατη συγκόλληση της Αττικής με την Παγκρήτια, το μερίδιο της κυβέρνησης είναι πιθανό να μειωθεί σε περίπου 35% και πιθανότατα θα βοηθήσει τον δείκτη NPL του τραπεζικού συστήματος να υποχωρήσει περαιτέρω, όπως τονίζει ο οίκος.

Ωστόσο, παρ' όλα αυτά, ο κλάδος έχει ακόμη αρκετές αδυναμίες που κυρίως σχετίζονται με την πολύ «στενή» διασύνδεση κράτους - τραπεζών, λόγω των κρατικών ομολόγων που διαθέτουν οι ελληνικές τράπεζες στα βιβλία τους, των μεγάλων κρατικών εγγυήσεων και του ακόμη υψηλού ποσοστού αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων (DTC) στο κεφάλαιό τους, τονίζει ο οίκος. Εάν οι τράπεζες συνεχίσουν να διατηρούν υψηλή κερδοφορία, ανάλογα και με τη μερισματική πολιτική, τα DTCs αναμένεται να μειωθούν σταδιακά. Αυτό θα μειώνει περαιτέρω τις διασυνδέσεις με το κράτος, όπως τονίζει η DBRS.

Αμελητέα κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Αμελητέα κέρδη της τάξης του 0,07% κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει στις 184,09 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €500.444,01. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 112,08 μονάδες, καταγράφοντας, επίσης, ελαφρά άνοδο σε ποσοστό 0,05%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, άνοδο κατέγραψαν ο δείκτης των Ξενοδοχείων, σε ποσοστό 1,28% και της Εναλλακτικής 0,81%, ενώ ζημιές σημείωσαν ο δείκτης των Επενδυτικών σε ποσοστό 0,37% και της Κύριας Αγοράς 0,15%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €294.492,54 (τιμή κλεισίματος €4,770 - αμετάβλητη), της Ελληνικής Τράπεζας με €169.385,88 (τιμή κλεισίματος €3,410 - αμετάβλητη), της Logicom Public LTD με €13.361,80 (τιμή κλεισίματος €2,920 - πτώση 0,68%), της Demetra Holdings με €6.339,39 (τιμή κλεισίματος € 1,310 - πτώση 0,38%) και της Salamis Tours (Holdings) Public LTD με €5.085,30 (τιμή κλεισίματος €3,300 - αμετάβλητη). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 4 κινήθηκαν ανοδικά, 3 κινήθηκαν καθοδικά και 8 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 121.

Εξάλλου, την άρση αναστολής διαπραγματεύσεων και επαναφορά των μετοχών της εταιρείας Unifast Finance & Investments Public Company Ltd από την Αγορά Επιτήρησης στην Εναλλακτική Αγορά (NEA Αγορά) ανακοίνωσε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Όπως αναφέρεται, το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου σε συνέχεια προηγουμένων του ανακοινώσεων σχετικά με την εταιρεία Unifast Finance & Investments Public Company Ltd, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρεία στις 16/09/2024 έχει προβεί στην έκδοση και δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής της Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31/12/2023, ανακοινώνει την άρση της αναστολής διαπραγματεύσεων των μετοχών της εταιρείας και την επαναφορά των μετοχών της εταιρείας από την Αγορά Επιτήρησης στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου, με βάση τις πρόνοιες της Παράγραφου 2.2.5 της ΚΑΠ 379/2014 (ως έχει τροποποιηθεί). Περαιτέρω σημειώνεται ότι οι μετοχές της εταιρείας θα συνεχίσουν να παρουσιάζονται με σύμμανση (Σ) στο ημερήσιο δελτίο τιμών και στους πίνακες διαπραγματεύσεων, λόγω μη τήρησης της συνεχούς υποχρέωσης για ελάχιστη χρηματιστηριακή αξία.

Η Wood κατεβάζει τον πήχυ της ανάπτυξης για την Ελλάδα στο 2,4% φέτος

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Προσγείωση της ανάπτυξης της Ελλάδας σε χαμηλότερα επίπεδα από ό,τι αναμενόταν αρχικά «βλέπουν» οι αναλυτές, εν αναμονή και των ανακοινώσεων της ΕΛ-ΣΤΑΤ την Παρασκευή για το ΑΕΠ β' τριμήνου. Οι πιο αδύναμες προοπτικές της Ευρώζωνς για φέτος, σε συνδυασμό με την επιδείνωση του οικονομικού και του καταναλωτικού κλίματος στην Ελλάδα, οδηγούν σε πτωτικές αναθεωρήσεις για την πορεία της οικονομίας, με τις εκτιμήσεις της ελληνικής κυβέρνησης να μοιάζουν υψηλές και να αναμένεται σύντομα κι αυτές να «χαμηλώσουν».

Ειδικότερα, η Wood έκανε πράξη αυτό για το οποίο προειδοποίησε στις αρχές του καλοκαιριού, ότι δηλαδή θα θέσει χαμηλότερα τον πήχυ για την ανάπτυξη της Ελλάδας εάν υπάρξουν σχετικές ενδείξεις από τα νέα οικονομικά δεδομένα που θα εισρεύσουν και ειδικά από το μέτωπο της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, που θα ανακινηθούν το επόμενο διάστημα. Έτσι, λίγα 24ωρα πριν από τη δημοσίευση των στοιχείων για το β' τρίμηνο, ο οίκος μειώνει την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη της Ελλάδας φέτος στο 2,4% από 2,8% που εκτιμούσε

πριν, ενώ τοποθετεί στο 2,3% την εκτίμηση για το 2025 από 3% πριν και στο 3,2% για το 2026.

Όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο οίκος, ξεχνώντας την υποδείχθηκαν επίσης. Ίσως αυτή η αλλαγή αντανάκλα τη ζημία από διάφορα ακραία κλιματικά φαινόμενα, τα οποία αφήνουν τους ανθρώπους εκτεθειμένους σε σοβαρές οικονομικές απώλειες.

Αδύναμη η Ευρωζώνη
Παράλληλα, η Wood επισημαίνει ότι οι προοπτικές στην Ευρωζώνη έχουν γίνει πιο αδύναμες, κάτι που θα επηρεάσει την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, την περασμένη εβδομάδα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τις επιχειρηματικές έρευνες για τον Αύγουστο, οι οποίες αποκάλυψαν απώλεια δυναμικής στην οικονομική δραστηριότητα, λόγω της πτώσης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και της μείωσης της δύναμης τιμολόγησης στον βιομηχανικό τομέα ειδικότερα.

Πρόσφατα η Wood υποβάθμισε την αξιολόγησή της για τη Γερμανία και αυτό, σε συνδυασμό με τις πιο πρόσφατες έρευνες για τον Αύγουστο, την οδήγησε να αναθεωρήσει προς τα κάτω τις προβλέψεις της για την αύξηση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης. Εκτιμά πως η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη φέτος θα κινηθεί στο 0,8% και στο 1,2% το 2025. Όπως τονίζει, η επιδείνωση των προοπτικών για την Ευρώπη έρχεται σε πλήρη

Η ανάλυση της Wood δείχνει ότι η εκτίμηση των ελληνικών νοικοκυριών για τον πληθωρισμό επιδεινώθηκε έντονα, ενώ οι φόβοι τους για την ανεργία και οι προσδοκίες τους για την οικονομική τους θέση επιδεινώθηκαν επίσης.

αντίθεση με την εκτίμησή της για τις ΗΠΑ. Ειδικότερα, βλέπει ανάπτυξη 2,5% στις ΗΠΑ φέτος και 2,1% το 2025.

Αναλύτες πάντως εκτιμούν πως και η ελληνική κυβέρνηση το επόμενο διάστημα θα προχωρήσει σε νέα, δεύτερη, υποβάθμιση των εκτιμήσεων για την ανάπτυξη και θα ευθυγραμμιστεί με τις προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Κομισιόν. Ειδικότερα, από το 2,5% που έχει τεθεί ο πήχυς στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και από 2,9% που ήταν στον προ-

όλογισμό, η πρόβλεψη για την ανάπτυξη φέτος αναμένεται να κινηθεί προς το 2,2%. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η ελληνική οικονομία αναμένεται ευρέως να αναπυκνεί πολύ ταχύτερα από την Ευρωζώνη. Άλλο ένα θετικό είναι, όπως έχει σημειωθεί στην «Κ», ότι αναμένονται πολύ καλά νέα από το μέτωπο του πρωτογενούς πλεονάσματος φέτος το οποίο θα κινηθεί πάνω από το 2,5% του ΑΕΠ υπεραποδίδοντας σημαντικά του στόχου του 2,1%.

Deloitte.

Connect to what is possible

www.deloitte.com/cy

MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS
since 1845

PROUD TO
CELEBRATE
65 YEARS
IN CYPRUS